

HRVATSKI SABOR

2021

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Proglasavam Zakon o sigurnosti prometa na cestama, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 15. srpnja 2004. godine.

Broj: 01-081-04-2515/2
Zagreb, 21. srpnja 2004.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom utvrđuju temeljna načela međusobnih odnosa i ponašanja sudionika i drugih subjekata u prometu na cesti i osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati ceste glede sigurnosti prometa; uređuju se pravila prometa na cestama; sustav prometnih znakova i znakova koje daju ovlaštene osobe; dužnosti u slučaju prometne nesreće; osposobljavanje kandidata za vozače, polaganje vozačkog ispita i uvjeti za stjecanje prava na upravljanje vozilima; vuča vozila; uređaji i oprema koje moraju imati vozila, dimenzije, ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila te uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila u prometu.

(2) Prometom na cesti, prema ovom Zakonu, podrazumijeva se promet vozila, pješaka i drugih sudionika u prometu na javnim cestama i nerazvrstanim cestama koje se koriste za javni promet.

Članak 2.

(1) Pojedini izrazi u ovom Zakonu znače:

1) »cesta« je svaka javna cesta, ulice u naselju i nerazvrstane ceste na kojima se obavlja promet,

2) »javna cesta« je površina od općeg značenja za promet kojom se svatko može slobodno koristiti uz uvjete određene Zakonom i koju je nadležno tijelo proglašilo javnom cestom,

3) »autocesta« je javna cesta posebno izgrađena i namijenjena isključivo za promet motornih vozila, koja ima dvije fizički odvojene kolničke trake (zeleni pojas, zaštitnu ogradi i sl.) za promet iz suprotnih smjerova sa po najmanje dvije prometne trake širine najmanje 3,5 m, a s obzirom na konfiguraciju terena – i po jednu traku za zaustavljanje vozila u nuždi širine najmanje 2,5 m, bez raskrižja s poprečnim cestama i željezničkim ili tramvajskim prugama u istoj razini, u čiji se promet može uključiti, odnosno isključiti samo određenim i posebno izgrađenim priključnim prometnim trakama za ubrzavanje ili usporavanje, odnosno priključnim rampama,

kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 80 km/h i koja je kao autocesta označena propisanim prometnim znakom,

4) »*brza cesta*« je javna cesta namijenjena za promet isključivo motornih vozila, s jednom ili dvije razdvojene kolničke trake, koja ima sva raskrižja u dvije ili više razina s poprečnim cestama i drugim prometnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), u pravilu nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom,

5) »*cesta namijenjena isključivo za promet motornih vozila*« je javna cesta s najmanje dvije prometne trake širine od po najmanje 3,25 m, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 60 km/h, po kojoj se smiju kretati samo motorna vozila koja mogu razvijati brzinu veću od 60 km/h i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom,

6) »*državna cesta*« je javna cesta koja povezuje cjelokupni teritorij Republike Hrvatske i povezuje ga s mrežom glavnih europskih cesta,

7) »*županijska cesta*« je javna cesta koja povezuje područje jedne ili više županija,

8) »*lokalna cesta*« je javna cesta koja spada u mrežu županijskih cesta i povezuje područje grada i/ili općine,

9) »*nerazvrstana cesta*« je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je dostupna većem broju raznih korisnika (seoski, poljski i šumski putovi, putovi na nasipima za obranu od poplava, pristupne ceste i prostori parkirališta, benzinskih crpki i sl.),

10) »*zemljana cesta*« je cesta bez izgrađenog kolnika ili suvremenoga kolničkog zastora (asfalt, beton ili kocka), pa i kad na priključku javnoj cesti ima izgrađen kolnik,

11) »*kolnik*« je dio cestovne površine namijenjen u prvom redu za promet vozila, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,

12) »*prometna traka*« je obilježeni ili neobilježeni uzdužni dio kolnika čija je širina dovoljna za nesmetan promet jednog reda motornih vozila u jednom smjeru,

13) »*prometna traka za spora vozila*« je obilježeni uzdužni dio kolnika namijenjen za vozila koja sporom vožnjom (npr. na uzbrdici) smanjuju protočnost prometa,

14) »*kolnička traka*« je uzdužni dio kolnika namijenjen za promet vozila u jednom smjeru, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,

15) »*prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi*« je obilježeni uzdužni dio kolnika na autocestama i na određenim mjestima na cestama višeg reda kao i u tunelima, galerijama i sl.,

16) »*prometna traka za ubrzavanje*« je dio kolnika namijenjen za uključivanje vozila u prometni tok sa sporedne ceste, odnosno drugih prilaznih cesta s objekata pokraj ceste (benzinskih crpki, parkirališta, motela i sl.),

17) »*prometna traka za usporavanje*« je dio kolnika namijenjen za isključivanje vozila iz prometnog toka na cesti,

18) »*biciklistička traka*« je dio kolnika namijenjen za promet bicikala koji se prostire uzduž kolnika i koji je obilježen uzdužnom crtom na kolniku i propisanim prometnim znakom,

19) »*biciklistička staza*« je izgrađena prometna površina namijenjena za promet bicikala koja je odvojena od kolnika i obilježena propisanim prometnim znakom,

20) »*nogostup*« je posebno uređena prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, koja nije u razini s kolnikom ceste ili je od kolnika odvojena na drugi način,

21) »*obilježeni pješački prijelaz*« je dio kolničke površine namijenjen za prelaženje pješaka preko kolnika, obilježen oznakama na kolniku i prometnim znakovima obavijesti,

22) »*pješački otok*« je uzdignuta ili na drugi način obilježena površina koja se nalazi na kolniku i koja je određena za privremeno zadržavanje pješaka koji prelaze preko kolnika ili ulaze u vozilo i izlaze iz vozila javnog prometa,

23) »*pješačka zona*« je uređena prometna površina u prvom redu namijenjena za kretanje pješaka, u kojoj nije dozvoljeno kretanje motornih vozila, osim vozila s posebnom dozvolom,

24) »*naselje*« je prostor na kojem se redovi ili skupine zgrada nalaze s jedne ili s obiju strana ceste, dajući mu izgled ulice i čije su granice označene prometnim znakovima za obilježavanje naseljenih mjesta,

25) »*zona smirenog prometa*« je područje u naselju obilježeno propisanim prometnim znakom, u kojem se vozila ne smiju kretati brzinom većom od brzine hoda pješaka i u kojem je dječja igra svugdje dopuštena,

26) »*raskrižje*« je površina na kojoj se križaju ili spajaju dvije ceste ili više cesta, a i šira prometna površina (trgovi i sl.) koja nastaje križanjem, odnosno spajanjem cesta,

27) »*stajalište tramvaja ili autobusa*« je dio površine ceste namijenjen zaustavljanju tramvaja, odnosno autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obilježen prometnim znakom,

28) »*vozilo*« je svako prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po cesti, osim dječjih prijevoznih sredstava, prijevoznih sredstava na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pritom ne kreću brzinom većom od brzine čovječjeg hoda,

29) »*vatrogasno vozilo*« je motorno ili priključno vozilo namijenjeno za gašenje požara,

30) »*radno vozilo*« je motorno ili priključno vozilo na koje su ugrađeni uređaji ili oprema za obavljanje radova i kojem je najveća dopuštena masa izjednačena s masom vozila (npr. dizalica i sl.), a prema osobinama i karakteristikama spada u jednu od kategorija ili vrsta motornih ili priključnih vozila,

31) »*motorno vozilo*« je svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama,

32) »*radni stroj*« je motorno vozilo kojem je osnovna namjena obavljanje određenih radova vlastitim uređajima i opremom (kombajn, valjak, grejder, kosilica, buldožer, motokultivator s priključkom, viljuškar, kopač rovova i sl.),

33) »*motokultivator*« je jednoosovinski radni stroj koji se, bez priključnog vozila, može kretati samo uz pridržavanje vozača,

34) »*traktor*« je motorno vozilo konstruirano da vuče, potiskuje ili nosi izmjenljiva oruđa, odnosno da služi za pogon takvih oruđa ili za vuču priključnih vozila,

35) »*traktorski priključak*« je zamjenjivo oruđe za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova koje vuče, gura ili nosi traktor,

36) »*moped*« je motorno vozilo s dva ili tri kotača čiji radni obujam motora nije veći od 50 cm³ i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 50 km na sat,

37) »*motocikl*« je motorno vozilo s dva kotača, s bočnom prikolicom ili bez nje, i motorno vozilo na tri kotača – ako njegova masa nije veća od 400 kg,

38) »*laki četverocikl*« je motorno vozilo (moped) s četiri kotača čija masa praznog vozila bez baterija, ako se kreće na električni pogon, ne prelazi 350 kg, čiji radni obujam benzinskog motora nije veći od 50 cm³, čija najveća snaga ne prelazi 4 kW ukoliko se radi o drugoj vrsti motora i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 45 km/h,

39) »*četverocikl*« je motorno vozilo (motocikl) s četiri kotača osim lakih četverocikala, čija masa praznog vozila bez baterija, ako se kreće na električni pogon, ne prelazi 400 kg ako je vozilo namijenjeno za prijevoz osoba, odnosno 550 kg ako je vozilo namijenjeno za prijevoz tereta i čija snaga motora nije veća od 15 kW,

40) »*osobni automobil*« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima najviše osam sjedala i čija nosivost tereta ne prelazi 250 kg,

41) »*autobus*« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača,

ima više od osam sjedala,

42) »*trolejbus*« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni vodič,

43) »*tramvaj*« je vozilo na tračnicama s električnim pogonom, namijenjeno javnom prijevozu, koje je radi napajanja motora električnom energijom vezano za električni vodič,

44) »*teretni automobil*« je svako motorno vozilo koje je namijenjeno za prijevoz stvari,

45) »*tegljač*« je teretni automobil namijenjen za vuču poluprikolica,

46) »*kombinirani automobil*« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba i stvari i čija najveća dopuštena masa ne prelazi 3.500 kg,

47) »*bicikl*« je vozilo koje ima najmanje dva kotača i koje se pokreće isključivo snagom vozača,

48) »*priklučno vozilo*« je vozilo namijenjeno da ga vuče motorno vozilo, bilo da je konstruirano kao prikolica ili poluprikolica,

49) »*prikolica*« je priključno vozilo konstruirano tako da ukupnu masu preko svojih osovina prenosi na kolnik,

50) »*poluprikolica*« je priključno vozilo bez prednje osovine, konstruirano tako da dio ukupne mase prenosi na vučno vozilo preko svojega prednjeg dijela kojim se oslanja na vučno vozilo,

51) »*laka prikolica*« je priključno vozilo čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg,

52) »*skup vozila*« je motorno vozilo i priključna vozila koja u prometu na cestama sudjeluju kao cjelina,

53) »*zaprežno vozilo*« je vozilo namijenjeno da ga vuče upregnuta životinja,

54) »*nosivost*« je dopuštena masa tereta do koje se vozilo smije opteretiti prema deklaraciji proizvođača vozila, s obzirom na dopuštena opterećenja nosivih sklopova,

55) »*masa vozila*« je masa praznog vozila s punim spremnikom goriva te obveznim priborom i opremom za vozilo,

56) »*ukupna masa*« je masa vozila zajedno s masom tereta koji se prevozi na vozilu, uključujući i masu osoba koje se nalaze na vozilu te masu priključnog vozila s teretom – ako je ono pridodano vučnom vozilu,

57) »*najveća dopuštena masa*« je masa vozila zajedno s njegovom nosivošću,

58) »*osovinsko opterećenje*« je dio ukupne mase vozila u vodoravnom položaju kojim njegova osovina opterećuje vodoravnu podlogu u stanju mirovanja vozila,

59) »*sudionik u prometu na cesti*« je osoba koja na bilo koji način sudjeluje u prometu na cesti,

60) »*vozač*« je osoba koja na cesti upravlja vozilom,

61) »*pješak*« je osoba koja sudjeluje u prometu, a ne upravlja vozilom, niti se prevozi u vozilu ili na vozilu, osoba koja vlastitom snagom gura ili vuče ručna kolica, zaprežno vozilo ili motorno vozilo, dječje prijevozno sredstvo, bicikl ili prijevozno sredstvo na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pritom kreće brzinom čovječjeg hoda, te osoba koja klizi klizaljkama, skijama ili saonicama ili se vozi na koturaljkama, skateboardu i sl.,

62) »*zaustavljanje vozila*« je svaki prekid kretanja vozila na cesti u trajanju do tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom,

63) »*parkiranje vozila*« je prekid kretanja vozila u trajanju dužem od tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom,

64) »*mimoilaženje*« je prolazanje vozilom pokraj drugog vozila koje se po istom kolniku

kreće iz suprotnog smjera,

65) »*pretjecanje*« je prolaska vozilom pokraj drugog vozila koje se kreće u istom smjeru,

66) »*obilazanje*« je prolaska vozilom pokraj zaustavljenoga ili parkiranog vozila ili drugog objekta koji se nalazi na prometnoj traci kojom se vozilo kreće,

67) »*polukružno okretanje*« je okretanje vozila za 180 stupnjeva iz dotadašnjeg smjera kretanja radi uključivanja u suprotni prometni tok,

68) »*prestrojavanje*« je zauzimanje takvog položaja s vozilom na prometnoj traci i na takvoj udaljenosti od raskrižja, ili drugog mjesta na cesti, iz kojeg se na siguran način može izvesti naredna radnja s vozilom (skretanje, okretanje, zaustavljanje i sl.),

69) »*propuštanje vozila*« je radnja koju su u određenim slučajevima sudionici dužni obaviti zaustavljanjem, smanjenjem brzine kretanja ili prekidanjem radnje koju izvode, i to na način koji ne prisiljava druge sudionike da naglo mijenjaju smjer ili brzinu kretanja,

70) »*prometni tok*« je kolona više vozila koja se po cesti kreću u istom smjeru,

71) »*mijenjanje prometne trake*« je prelaženje vozilom iz jedne u drugu prometnu traku za promet u istom smjeru zbog prestrojavanja ili bržeg kretanja,

72) »*ometanje prometa*« je radnja u prometu kojom se nekoga suprotno prometnim propisima prisiljava na promjenu dotadašnjeg načina sudjelovanja u prometu,

73) »*ugrožavanje prometa*« je takav način sudjelovanja u prometu uslijed kojeg je nastupila neposredna opasnost nastanka prometne nesreće,

74) »*preglednost*« podrazumijeva konkretni prostor što ga sudionik u cestovnom prometu može vidjeti s mjesta na kojem se nalazi,

75) »*kolona*« je niz od najmanje tri vozila, osim bicikla, traktora, radnog stroja i zaprežnog vozila, koja su zaustavljena na cesti ili se kreću istom prometnom trakom u istom smjeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uvjetovani i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo,

76) »*smanjena vidljivost*« postoji ako zbog nepovoljnih atmosferskih ili drugih prilika (magle, snijega, kiše, prašine, dima i sl.) vozač ne može jasno uočiti druge sudionike u prometu ili prometni znak na udaljenosti od najmanje 200 m na cesti izvan naselja, odnosno od najmanje 100 m u naselju,

77) »*prometna nesreća*« je događaj na cesti u kojem je sudjelovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je najmanje jedna osoba ozlijeđena ili poginula ili u roku od 30 dana preminula od posljedica te prometne nesreće ili je izazvana materijalna šteta. Nije prometna nesreća kada je radno vozilo, radni stroj, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo krećući se po nerazvrstanoj cesti ili pri obavljanju radova u pokretu sletjelo s nerazvrstane ceste ili se prevrnulo ili udarilo u neku prirodnu prepreku, a pritom ne sudjeluje drugo vozilo ili pješak i kada tim događajem drugoj osobi nije prouzročena šteta,

78) »*vozačka dozvola*« je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje pravo upravljanja određenim kategorijama ili vrstama vozila,

79) »*međunarodna vozačka dozvola*« je javna isprava koju izdaje ovlaštena stručna organizacija na temelju nacionalne vozačke dozvole te države,

80) »*inozemna vozačka dozvola*« je vozačka dozvola i međunarodna vozačka dozvola koju je izdalo nadležno tijelo strane države,

81) »*prometna dozvola*« je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje pravo označivanja određenog vozila određenim registarskim pločicama i vlasništvo tih pločica i druge osobine i značajke, njegova tehnička ispravnost za sigurno sudjelovanje u prometu te valjanost prometne dozvole,

82) »*knjižica vozila*« je javna isprava koju je izdalo nadležno tijelo i kojom se dokazuje vlasništvo određenog vozila, njegove tehničke i druge osobine i karakteristike,

83) »*dopuštenje (licenca)*« je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje ispunjavanje propisanih uvjeta, sposobljenost i ovlaštenost za obavljanje određenih poslova,

84) »*manja materijalna šteta u prometnoj nesreći*« je šteta nastala na objektima i na vozilima na kojima nisu oštećeni vitalni dijelovi za upravljanje i zaustavljanje, a vozila se mogu samostalno kretati na cesti,

85) »*tahograf*« je uređaj koji najmanje osigurava zapis brzine i prijeđenog puta vozila,

86) »*nadzorni uređaj*« (euro tahograf) je uređaj koji osigurava upis vremena vožnje članovima posade vozila, vremena provedenog u obavljanju profesionalne aktivnosti koja ne spada u upravljanje vozilom, vremena odmora, brzine kretanja vozila i prijeđene udaljenosti vozila,

87) »*zapisni list*« je dio u tahografu ili nadzornom uređaju koji mora imati tipno odobrenje na kojem pisaljka tahografa ili nadzornog uređaja neprekidno piše podatke koji moraju ostati trajno zapisani.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a nisu definirani imaju značenje definirano drugim zakonom.

Članak 3.

(1) Državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne i fizičke osobe te sudionici u prometu dužni su, u postupanju prema odredbama ovoga Zakona, voditi računa o optimalnoj sigurnosti, razvijati solidarnost, humane i etičke odnose među sudionicima u prometu na cestama, štititi zdravlje i život drugih osoba osobito djece, invalida, starih i nemoćnih osoba i brinuti se o zaštiti životnog okoliša.

(2) U odgojno-obrazovne programe, počevši od predškolskih ustanova, moraju se uvrstiti sadržaji primjereni uzrastu, koji imaju za cilj osposobljavanje za sigurno sudjelovanje u prometu te promicanje i podizanje razine prometne kulture.

II. OVLAŠTENJA ZA NADZOR I UREĐENJE PROMETA

Članak 4.

(1) Nadzor i upravljanje prometom, nadzor vozila, vozača i drugih sudionika u prometu na cestama obavljaju policijski službenici ministarstva nadležnog za unutarnje poslove (u dalnjem tekstu: policijski službenici).

(2) Nadzor nad trajanjem ukupnog vremena upravljanja vozilom, odmorima vozača, tahografima, nadzornim uređajima, te nad vozilima u pogledu najveće dopuštene mase, dimenzija i osovinskog opterećenja, osim policijskog službenika, obavlja i inspektor cestovnog prometa i cesta.

(3) Na području gdje se nalaze vojni objekti, pri kretanju vojnih postrojbi i vozila prometom vozila na cestama mogu upravljati pripadnici vojne policije. Pripadnici vojne policije u prometu na cestama mogu obavljati nadzor vojnih vozila.

(4) Odgajatelj ili nastavnik koji vodi djecu u organiziranoj povorci može propisanim znakom rukom zaustaviti promet vozila radi osiguranja prijelaza djece preko kolnika.

(5) Na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini za vrijeme nailaska vlaka, zaustavljanje prometa mogu u propisanoj odori i na propisani način obavljati željeznički djelatnici.

Članak 5.

(1) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuje promet na svom području tako da određuje:

1. ceste s prednošću prolaska,
2. dvosmjerni, odnosno jednosmjerni promet,
3. sustav tehničkog uređenja prometa,
4. ograničenja brzine kretanja vozila,
5. promet pješaka, biciklista, vozača mopeda, turistički vlak i zaprežnih vozila, gonjenje i vođenje stoke,
6. parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja,
7. zone smirenog prometa,
8. blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima koja nisu namijenjena za parkiranje tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila,
9. postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima,
10. pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kino dvorana i sl.,
11. uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila,
12. površinu na kojoj će se obavljati: test vožnja, cross, off road, sportske, enduro i promidžbene vožnje,
13. uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada se promet uređuje na dijelu državne ili županijske ceste, potrebna je i suglasnost ministarstva nadležnog za poslove prometa.

(3) Poslove nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila sukladno odredbama članka 84. i 85. ovoga Zakona, poslove upravljanja prometom, poslove nadzora prometa u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama, otkrivanje prekršaja pješaka i biciklista, mjerjenja brzine kretanja vozila u naseljenim mjestima s fiksno postavljenim (ugrađenim) mjernim uređajima, kao i nadzora traktora, zaprežnih vozila i vozila koja se uključuju u promet na cestu s gradilišta mogu, osim ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, obavljati i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su, ukoliko se za to ukaže potreba, na prijedlog ministarstva nadležnog za unutarnje poslove organizirati školske prometne jedinice i prometne jedinice mladeži. Osposobljavanje jedinica te način i vrijeme njihove uporabe obavlja, odnosno propisuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(5) Upravljanje prometom na raskrižjima i drugim mjestima te nadzor parkiranja vozila i određene druge poslove nadzora vozila i vozača, mogu obavljati i pripadnici prometnih jedinica mladeži.

(6) Na području ili u neposrednoj blizini osnovnih škola, osiguranje prijelaza djece preko kolnika ili obilježenoga pješačkog prijelaza, mogu obavljati i pripadnici školskih prometnih jedinica.

(7) Za vrijeme obavljanja poslova iz stavka 5. i 6. ovoga članka, pripadnici prometnih jedinica mladeži i školskih prometnih jedinica dužni su nositi propisanu odoru. Program i način osposobljavanja i djelovanja školskih i prometnih jedinica mladeži propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove, a uz suglasnost s ministrom nadležnim za poslove prometa propis o odori i

oznakama prometnih jedinica mladeži.

(8) Nadzor parkiranja vozila na mjestima na kojima je parkiranje vremenski ograničeno obavljaju pravne osobe koje odredi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(9) Službenici nadležnoga upravnog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju biti ospozobljeni za obavljanje poslova iz stavka 3. ovoga članka kojom prilikom su ovlašteni od vozača zatražiti na uvid vozačku i prometnu dozvolu, od drugih sudionika u prometu ispravu kojom će utvrditi njihov identitet, a dužni su nositi odoru i predstaviti se službenom iskaznicom. Program ospozobljavanja, uvjete koje moraju ispunjavati, izgled odore, službene iskaznice i uvjete za prenošenje poslova na lokalnu samoupravu propisuje središnje tijelo državne uprave nadležno za upravu i lokalnu (regionalnu) samoupravu, uz suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ili drugi sudionik u prometu na cesti koji ne postupi po zahtjevu službenika iz stavka 9. ovoga članka.

(11) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako uređuje promet bez suglasnosti ili suprotno suglasnosti ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, odnosno ministarstva nadležnog za poslove prometa.

III. CESTE

1. OPĆE ODREDBE

Članak 6.

(1) Ceste, kao osnova na kojoj se odvija promet, moraju se projektirati, izgradivati, opremati, održavati i štititi tako da odgovaraju svojoj namjeni i zahtjevima sigurnosti prometa u skladu s odredbama posebnog zakona i propisima donesenim na temelju toga zakona.

(2) Javne ceste, njihovi pojedini dijelovi i objekti na njima, mogu se pustiti u promet tek nakon što se, na način propisan posebnim zakonom, utvrdi da s gledišta sigurnosti prometa udovoljavaju propisanim tehničkim normativima.

(3) Ministar nadležan za poslove prometa uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove propisat će uvjete i način postavljanja prometne signalizacije i odvijanja prometa na javnim cestama prilikom njihove izgradnje, rekonstrukcije i održavanja.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj počinitelj koji postupi suprotno propisima o uvjetima i načinu postavljanja i održavanja prometne signalizacije prilikom izgradnje, rekonstrukcije i održavanja cesta, odnosno koji ne postupi po tim propisima.

(5) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. i 2. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 7.

(1) Javne ceste moraju imati najmanje dvije prometne trake i dvije rubne trake koje se grade neprekinuto uzduž javne ceste u istoj širini, ovisno o vrsti ceste, odnosno širini prometne trake, uz izdignuti rubnjak na objektima (mostovima, vijaduktima, tunelima, galerijama i sl.).

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, lokalna cesta može imati samo jednu prometnu traku, s tim da, ovisno o preglednosti ceste, na udaljenosti od najviše 500 m, ima odgovarajuća proširenja za mimoilaženje vozila.

Članak 8.

(1) Javne ceste, osim lokalnih cesta, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko

opterećenje od najmanje 11.500 kg.

(2) Lokalne ceste, kao i nerazvrstane ceste, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko opterećenje od najmanje 6.000 kg.

Članak 9.

(1) Iznad cijele širine kolnika javne ceste mora biti slobodan prostor u visini od najmanje 4,5 metra.

(2) Iznimno na mostovima, u tunelima, na galerijama i sličnim objektima na javnoj cesti, širina kolnika ne mora biti ista kao širina kolnika javne ceste.

2. OBILJEŽAVANJE RADOVA I ZAPREKA NA CESTI

Članak 10.

(1) Pravna ili fizička osoba nadležna za održavanje ceste dužna je voditi brigu i poduzimati primjerene mjere glede omogućavanja odvijanja sigurnog i nesmetanog prometa.

(2) Dio ceste na kojem su nastale zapreke koje se ne mogu odmah ukloniti ili na kojem se izvode radovi mora se vidljivo obilježiti i na njemu se moraju osigurati sudionici u prometu.

(3) Dio ceste iz stavka 2. ovoga članka obilježava se postavljanjem odgovarajućih prometnih znakova, a sudionici u prometu osiguravaju postavljanjem branika.

(4) Branici moraju biti obojeni naizmjence crvenom i bijelom bojom, opskrbljeni refleksnim staklima ili prevučeni reflektirajućim tvarima odgovarajuće boje, a noću, te danju u slučaju smanjene vidljivosti, na njima moraju biti postavljena i treptava svjetla narančaste boje.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ne postupi ili postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 11.

(1) Pravna ili fizička osoba koja je zbog radova na cesti ili iz drugih razloga (odroni, klizišta, snježni zapusi i dr.) prinuđena organizirati naizmjenično propuštanje vozila iz suprotnih smjerova, upravlja ovim propuštanjem postavljanjem privremenih uređaja za davanje znakova prometnim svjetlima.

(2) Pravna i fizička osoba prije započinjanja radova iz stavka 1. ovoga članka (osim u slučajevima hitnosti) mora pribaviti odobrenje nadležnog tijela s obzirom na vrstu ceste i o tome obavijestiti policiju.

(3) Naizmjenično propuštanje vozila iz suprotnih smjerova iz stavka 1. ovoga članka, iznimno mogu obavljati djelatnici pravne ili fizičke osobe koja obavlja radove dok se ne postave privremeni uređaji za davanje znakova prometnim svjetlima.

(4) Prilikom reguliranja prometa po stavku 3. ovoga članka djelatnici pravne ili fizičke osobe moraju nositi odjeću jarko-narančaste boje s ugrađenim reflektirajućim pojasevima bijele boje koji su vidljivi s veće udaljenosti.

(5) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako pri izvođenju radova na cesti ili iz drugih razloga, kada organizira naizmjenično propuštanje vozila iz suprotnih smjerova jednom prometnom trakom, ne upravlja propuštanjem vozila prema odredbama ovoga članka ili ne pribavi odobrenje iz stavka 2. ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja postupi suprotno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka.

IV. PROMETNI ZNAKOVI

1. OPĆE ODREDBE

Članak 12.

(1) Ceste se moraju obilježavati propisanim prometnim znakovima kojima se sudionici u prometu upozoravaju na opasnost koja im prijeti na određenoj cesti ili dijelu te ceste, stavljuju do znanja ograničenja, zabrane i obveze kojih se sudionici u prometu moraju držati i daju potrebne obavijesti za siguran i nesmetan tok prometa.

(2) Prometnim znakovima moraju se obilježiti i opasnosti privremenog karaktera, osobito one koje nastanu zbog iznenadnog oštećenja ili onesposobljavanja ceste, te privremena ograničenja i privremene zabrane u prometu, i ti se znakovi moraju ukloniti čim prestanu razlozi zbog kojih su postavljeni.

(3) Prometni znakovi jesu: znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, znakovi obavijesti i znakovi obavijesti za vođenje prometa s dopunskom pločom koja je sastavnim dijelom prometnog znaka i koja pobliže određuje značenje prometnog znaka ili bez nje, promjenjivi prometni znakovi, prometna svjetla i svjetlosne oznake te oznake na kolniku i drugim površinama.

(4) Sudionici u prometu dužni su držati se ograničenja, zabrana i obveza izraženih pomoću postavljenih prometnih znakova.

(5) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili fizička osoba-obrtnik ako glede obilježavanja cesta prometnim znacima ne postupi po odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu koji se ne pridržava ograničenja, zabrana ili obveza izraženih postavljenim prometnim znacima (stavak 4.).

Članak 13.

(1) Prometni znakovi postavljaju se i održavaju tako da ih sudionici u prometu mogu na vrijeme i lako uočiti i danju i noću i pravovremeno postupiti u skladu s njihovim značenjem.

(2) Prometni znakovi moraju se ukloniti, dopuniti ili zamijeniti ako njihovo značenje ne odgovara izmijenjenim uvjetima prometa na cesti ili zahtjevima sigurnosti te ako su oštećeni ili uništeni.

(3) Prometni znakovi, oprema i signalizacija na cestama postavljaju se na temelju prometnog projekta.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ne postavi ili ne održava prometne znakove na cesti tako da budu lako uočljivi danju i noću, ili ako ne ukloni, ne dopuni ili ne zamijeni prometne znakove koji ne odgovaraju izmijenjenim uvjetima prometa na cesti ili zahtjevima sigurnosti prometa.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 14.

(1) Na prometni znak i na stup na koji je znak postavljen zabranjeno je stavljati sve što nije u svezi sa značenjem prometnog znaka.

(2) Zabranjeno je neovlašteno postavljati, uklanjati, zamjenjivati ili oštećivati prometne znakove i opremu ceste, ili mijenjati značenje prometnih znakova.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrnik ako neovlašteno postavi, ukloni ili ošteti prometni znak ili izmijeni značenje prometnog znaka (stavak 2.).

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Novčanom kaznom od 500,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja postupi suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 15.

(1) Na cesti se ne smiju postavljati ploče, znakovi, svjetla, stupovi ili drugi slični predmeti kojima se zaklanja ili smanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova, ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja oponašaju neki prometni znak ili sliče na neki prometni znak, ili zasljepljuju sudionike u prometu, ili odvraćaju njihovu pozornost u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa.

(2) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrnik ako na cesti postavi ploče, znakove, svjetla, stupove ili druge slične predmete kojima se zaklanja ili umanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova, ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja oponašaju ili liče na neki prometni znak, ili zasljepljuju sudionike u prometu, ili odvraćaju njihovu pažnju u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Novčanom kaznom od 500,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

2. ZNAKOVI OPASNOSTI, IZRICHITIH NAREDBI I OBAVIJESTI

Članak 16.

(1) Znakovi opasnosti služe da se sudionici u prometu na cesti upozore na opasnost koja prijeti na određenom mjestu, odnosno dijelu ceste i da se obavijeste o prirodi te opasnosti.

(2) Znakovi izričitih naredaba stavljuju do znanja sudionicima u prometu na cesti zabrane, ograničenja i obveze.

(3) Znakovi obavijesti pružaju sudionicima u prometu potrebne obavijesti o cesti kojom se kreću i druge obavijesti koje im mogu biti korisne.

(4) Znakovi obavijesti za vođenje prometa obavještavaju sudionike u prometu o pružanju cestovnih smjerova, rasporedu ciljeva i vođenju prometa prema tim ciljevima te o raskrižjima, čvoristima i odmorištima na određenom smjeru ceste.

Članak 17.

(1) Znakovi opasnosti i izričitih naredaba moraju biti prevučeni reflektirajućim tvarima ili osvijetljeni vlastitim izvorom svjetlosti, a na autocesti, brzoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila, odnosno na državnoj cesti – i znakovi obavijesti.

(2) Znakovi opasnosti, izričitim naredbama, obavijesti i obavijesti za vođenje prometa koji se postavljaju ili zamjenjuju na autocestama i tunelima, moraju biti izvedeni tako da im se, s obzirom na trenutne uvjete i okolnosti prometa na autocesti ili njezinom dijelu ili tunelima duljim od 500 m, može mijenjati značenje.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako znakove opasnosti i znakove izričitim naredbama ne prevuče reflektirajućim tvarima ili ne osvijetli vlastitim izvorom svjetlosti, a na autocesti i cesti rezerviranoj za promet motornih vozila, odnosno na državnoj cesti i znakove obavijesti (stavak 1.) ili postavlja znakove kojima se ne može mijenjati značenje (stavak 2.).

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

3. PROMETNA SVJETLA I SVJETLOSNE OZNAKE

Članak 18.

(1) Za upravljanje prometom upotrebljavaju se uređaji kojima se daju prometni znakovi trobojnim prometnim svjetlima crvene, žute i zelene boje.

(2) Na uređajima za davanje znakova trobojnim prometnim svjetlima, svjetla se postavljaju po okomitoj osi, jedno ispod drugoga, i to: crveno gore, žuto u sredini, a zeleno dolje. Ako je ovaj uređaj postavljen i iznad prometne trake, svjetla mogu biti postavljena po vodoravnoj osi, jedno pokraj drugoga i to: crveno lijevo, žuto u sredini, a zeleno desno. Ta su svjetla u obliku kruga, a zeleno svjetlo može biti i u obliku jedne strelice ili više strelica smještenih u krugu crne boje.

Članak 19.

Na uređajima za davanje znakova trobojnim prometnim svjetlima:

- 1) crveno i zeleno svjetlo ne smije biti upaljeno istovremeno,
- 2) žuto svjetlo može biti upaljeno kao samostalno svjetlo u vremenskim razmacima od prestanka zelenoga do pojave crvenog svjetla ili istovremeno s crvenim svjetлом – prije pojave zelenog svjetla,
- 3) zeleno svjetlo mora biti upaljeno kao samostalno svjetlo. Promjena zelenog svjetla u žuto može se označiti treptanjem zelenog svjetla tri puta.

Članak 20.

(1) Uređaju za davanje znakova trobojnim prometnim svjetlima može se dodati dopunsko prometno svjetlo u obliku zelene svjetleće strelice ili više takvih znakova.

(2) Dopunska svjetla iz stavka 1. ovoga članka smještaju se s odgovarajuće strane prometnog svjetla i to na visini na kojoj se nalazi zeleno svjetlo.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, dopunsko prometno svjetlo u obliku zelene svjetleće strelice za skretanje uljevo može biti postavljeno kao zasebno prometno svjetlo za izlazak iz raskrižja.

Članak 21.

(1) Na uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima kojima se na kolniku s više od dvije prometne trake obilježene uzdužnim crtama prometom upravlja za svaku prometnu traku posebno i koji se nalaze iznad prometnih traka – crveno svjetlo znači zabranu prometa uzduž prometne trake iznad koje je postavljeno, a zeleno svjetlo – slobodan prolaz dotičnom prometnom trakom.

(2) Crveno svjetlo iz stavka 1. ovoga članka ima oblik prekriženih crta, a zeleno svjetlo – oblik strelice s vrhom okrenutim nadolje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom kreće suprotno značenju prometnog svjetla iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 22.

(1) Za upravljanje prometom pješaka mogu se upotrebljavati i posebni uređaji za davanje znakova dvoboјnim prometnim svjetlima crvene i zelene boje i uređaji za davanje zvučnih signala. Ta svjetla moraju biti postavljena po okomitoj osi, jedno ispod drugog, i to: crveno svjetlo gore, a zeleno svjetlo dolje.

(2) Svjetla iz stavka 1. ovoga članka sastoje se od svjetleće površine crvene ili zelene boje na kojoj se nalazi tamna silueta pješaka, ili od tamne površine na kojoj se nalazi svjetleća silueta pješaka crvene ili zelene boje. Ta svjetla ne smiju biti upaljena istovremeno.

Članak 23.

(1) Ako se rubovi kolnika na javnoj cesti obilježavaju svjetlosnim prometnim oznakama, desna strana kolnika obilježava se oznakama crvene boje, a lijeva strana oznakama bijele boje.

(2) Rubovi kolnika na dijelu ceste kroz tunel moraju biti obilježeni oznakama iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako vrhovi pješačkih otoka, otoka za usmjeravanje prometa i drugi objekti na kolniku nisu noću dovoljno osvijetljeni, moraju se obilježiti svjetlima, refleksnim staklima ili reflektirajućim tvarima žute boje.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako rubove kolnika na dijelu ceste kroz tunel, kao i rubove pješačkih otoka, otoka za usmjeravanje prometa i druge objekte na kolniku koji noću nisu dovoljno osvijetljeni ne obilježi na način propisan u stavku 2. i 3. ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

4. OZNAKE NA KOLNIKU

Članak 24.

(1) Oznake na kolniku služe za usmjeravanje, obavještavanje i vođenje sudionika u prometu.

(2) Oznake na kolniku mogu se postaviti same ili uz druge prometne znakove ako je potrebno da se značenje tih znakova jače istakne, odnosno potpunije odredi ili objasni.

(3) Oznake na kolniku čine crte, strelice, natpisi i druge oznake.

(4) Oznake na kolniku mogu imati i reflektirajuća svojstva.

Članak 25.

(1) Oznake na kolniku postavljaju se na cestama sa suvremenim kolnikom.

(2) Na javnoj cesti, izvan naselja, sa suvremenim kolnikom za promet u oba smjera na kojem postoje samo dvije prometne trake, te trake moraju biti odvojene odgovarajućom uzdužnom crtom na kolniku, a na državnoj cesti obilježene i rubnim crtama.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako na javnoj cesti izvan naselja, sa suvremenim kolnikom za promet u oba smjera, na kojem postoje samo dvije prometne trake iste ne odvoji odgovarajućom uzdužnom crtom na kolniku, a na državnoj cesti ih ne obilježi i rubnim crtama (stavak 2.).

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

5. OBILJEŽAVANJE PRIJELAZA CESTE PREKO ŽELJEZNIČKE PRUGE

Članak 26.

(1) Na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini moraju biti postavljeni odgovarajući prometni znakovi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, znakovi iz tog stavka ne moraju biti postavljeni na mjestu križanja pješačkih prijelaza sa željezničkom prugom u istoj razini.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrnik ako ne postavi odgovarajuće prometne znakove ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini (stavak 1.).

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 27.

(1) Na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini, osim prometnih znakova iz članka 16. ovoga Zakona, postavljaju se i branici i polubranici, odnosno uređaji za davanje znakova kojima se nagovještava približavanje vlaka ako to zahtijeva gustoća prometa ili drugi uvjeti na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini.

(2) Uvjeti u kojima uređaji iz stavka 1. ovoga članka moraju biti postavljeni utvrđuju se zakonom ili propisom donesenim na temelju zakona.

Članak 28.

Svetlosni znakovi kojima se nagovještava približavanje vlaka na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini daju se naizmjeničnim paljenjem dvaju crvenih treptećih svjetala koja su u obliku kruga.

Članak 29.

(1) Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem postoji uređaj za davanje svjetlosnih znakova kojima se nagovještava približavanje vlaka, odnosno spuštanje branika ili polubranika, tom se uređaju može dodati i uređaj za davanje zvučnih znakova.

(2) Na prijelazima zemljane ceste s manjim intenzitetom prometa i pješačke staze preko željezničke pruge u istoj razini sudionici u prometu mogu se osigurati samo uređajem za davanje zvučnih znakova.

Članak 30.

(1) Na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini branici ili polubranici moraju biti naizmjence obojeni crvenom i bijelom bojom.

(2) Branici i polubranici te prometni znakovi postavljeni na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini moraju biti opskrbljeni refleksnim staklima ili prevučeni reflektirajućim tvarima odgovarajuće boje.

(3) Branici i polubranici moraju biti opremljeni treptavim crvenim svjetлом.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrnik ako ne postupi ili postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 31.

(1) Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem se pri nailasku vlaka branici ili polubranici automatski spuštaju, a i na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem se branicima ili polubranicima rukuje ručno, i to s mesta s kojeg se oni ne vide, mora se postaviti uređaj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih znakova kojima se sudionici u prometu obavještavaju o spuštanju branika ili polubranika.

(2) Ovlašćuje se ministar nadležan za poslove prometa da u suglasnosti s ministrom

nadležnim za unutarnje poslove donese propise o prometnim znakovima i signalizaciji na cestama; propis o obilježavanju vozila kojim se prevoze djeca; propis o osnovnim uvjetima kojima javne ceste i njihovi elementi moraju udovoljavati s gledišta sigurnosti prometa; propis o odori i načinu zaustavljanja prometa na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ne postavi uređaj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih znakova na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini u slučajevima iz ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

6. ZNACI KOJE DAJU OVLAŠTENE OSOBE

Članak 32.

(1) Sudionici u prometu moraju postupati po zahtjevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama policijskih službenika ili drugih osoba koje, na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona, nadziru i upravljaju prometom na cestama (u dalnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(2) Ovlaštene osobe dužne su se pri davanju znakova postaviti na cesti tako da ih sudionici u prometu, kojima su znaci namijenjeni, mogu lako i s dovoljne udaljenosti uočiti.

(3) Znaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se davati i iz vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila ako ne postupi ili postupi suprotno zahtjevu izraženom pomoću znaka ili po naredbi ovlaštenih osoba i izreći će mu se jedan negativan bod.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj ostali sudionici u prometu na cesti ako ne postupe ili postupe suprotno zahtjevu izraženom pomoću znaka ili po naredbi ovlaštenih osoba.

Članak 33.

(1) Znaci što ih sudionicima u prometu daju ovlaštene osobe jesu znaci koji se daju rukama i položajem tijela, zvučni znaci i svjetlosni znaci.

(2) Znaci iz stavka 1. ovoga članka moraju se davati tako da njihovo značenje za sudionike u prometu bude jasno i nedvojbeno.

V. PROMETNA PRAVILA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 34.

(1) Sudionici u prometu dužni su postupati u skladu s propisima o prometnim pravilima, prometnim znakovima postavljenim na cesti te znakovima i naredbama ovlaštenih osoba.

(2) Sudionici u prometu dužni su postupati u skladu s prometnim znakovima postavljenim na cesti i kad time odstupaju od propisa o prometnim pravilima. Sudionici u prometu dužni su postupati prema značenju prometnih svjetala i kad se to značenje razlikuje od pravila o prednosti prolaska izraženom na istom mjestu drugim prometnim znakom.

(3) Sudionici u prometu dužni su postupati i prema zahtjevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama što ih daju ovlaštene osobe i kad time odstupaju od propisanih prometnih pravila ili značenja prometnih znakova postavljenih na cesti i značenja prometnih svjetala.

Članak 35.

(1) Zabranjeno je ostavljati na cesti i cestovnom zemljištu oštećena, dotrajala ili neregistrirana vozila i ostavljati, nanositi ili bacati otpatke ili predmete i tvari koje mogu ometati ili ugroziti sigurnost prometa ili onečistiti ili ugroziti okoliš.

(2) Vozač je dužan sa ceste i cestovnog zemljišta ukloniti i predmete i tvari koje s njegova vozila padnu na cestu i cestovno zemljište, te predmete koje je pri zaustavljanju vozila ostavio na cesti. Vlasnik vozila kao i druga osoba dužna je postupiti na isti način i u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako vozač, vlasnik vozila ili druga osoba ne postupe u skladu s odredbom stavka 2. ovoga članka o njegovom trošku to će učiniti pravna ili fizička osoba kojoj je povjereno održavanje cesta.

(4) Vozač će s kolnika ukloniti predmete na koje nađe tijekom vožnje, ukoliko time ne ometa sigurnost prometa, ili će o tome obavijestiti policiju.

(5) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se na kolniku i nogostupu ostave njezina oštećena, dotrajala ili neregistrirana vozila ili da se ostave, nanesu ili bace na kolnik i nogostup otpaci ili predmeti i tvari što mogu ometati ili ugroziti sigurnost prometa ili zagaditi okoliš, ili ne ukloni s kolnika i nogostupa vozilo, otpatke, predmete i tvari (stavak 1., 2. i 3.).

(6) Za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu na cesti ako ne postupi ili postupi suprotno odredbama ovoga članka (stavak 1., 2. i 3.).

Članak 36.

(1) Javna cesta i njezin zaštitni pojas, odnosno kolnik i nogostup ili njihovi dijelovi, ne smiju se zauzimati ili oštećivati osim u slučaju opasnosti, izvođenja radova ili u drugim prilikama propisanim Zakonom.

(2) Nadležno predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost policijske uprave, može odobriti zauzimanje dijela nogostupa (ogradama, stolovima i stolicama, štandovima, kioscima i sl.) pod uvjetom da se time ne smanjuje preglednost i da je za nesmetan i siguran prolaz pješaka ostavljena površina nogostupa širine najmanje 1,6 m.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako protivno odredbama ovoga članka ošteti ili zauzme javnu cestu ili njezin zaštitni pojas, odnosno kolnik ili nogostup ili njihove dijelove.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 3.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Novčanom kaznom od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Članak 37.

Vozač je dužan vozilo držati na takvoj udaljenosti od drugih vozila u prometu da, s obzirom na brzinu kretanja vozila i druge okolnosti prometa, ne izazove opasnost i ne ometa druge vozače.

Članak 38.

(1) Vozač je dužan obratiti pažnju na pješake koji se nalaze na kolniku ili stupaju na kolnik.

(2) Kad prilazi obilježenome pješačkom prijelazu, vozač mora upravljati vozilom s osobitim oprezom i voziti takvom brzinom da, u slučaju potrebe, može pravovremeno zaustaviti vozilo ispred pješačkog prijelaza.

(3) Na dijelu ceste po kojem se kreću djeca, osobe s invaliditetom, starije i nemoćne osobe ili su postavljeni prometni znakovi o sudjelovanju tih osoba u prometu, vozač je dužan voziti s

osobitim oprezom, takvom brzinom da vozilo može pravovremeno zaustaviti u slučaju potrebe.

Članak 39.

(1) Slijede osobe, kad samostalno sudjeluju u prometu, trebaju nositi bijeli štap kao znak raspoznavanja.

(2) Vozač je dužan obratiti osobitu pažnju na slijede osobe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 40.

(1) Osoba s invaliditetom, čiji su donji ekstremiteti bitno oštećeni tako da onemogućavaju normalno kretanje može propisanim znakom pristupačnosti označiti vozilo u kojem se prevozi. Znakom pristupačnosti mogu biti označena i vozila udrugica osoba s invaliditetom.

(2) Prava koja proizlaze iz znaka pristupačnosti ne smije koristiti osoba koja nije osoba s invaliditetom.

(3) Znak pristupačnosti izdaje se na ime osobe s invaliditetom, odnosno za vozila udrugica osoba s invaliditetom na ime udruge, a izgled znaka, uvjete za njegovo stjecanje, način obilježavanja parkirališnog mjesta te prava koja se na temelju njega mogu ostvarivati, propisuje ministar nadležan za poslove prometa uz suglasnost ministra za zdravstvo.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako izda znak pristupačnosti osobi koja za to ne ispunjava uvjete iz ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 do 2.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Novčanom kaznom od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja koristi znak pristupačnosti suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 41.

(1) Vozač vozila koje se kreće pokraj vozila javnog prijevoza putnika ili pokraj autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe, zaustavljenoga na stajalištu, mora se kretati smanjenom brzinom i uz povećan oprez tako da ne ugrožava osobe koje u to vozilo ulaze, odnosno iz njega izlaze.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka, kad radi ulaska u vozilo ili nakon izlaska iz vozila moraju prijeći preko kolnika, dužne su to činiti na način propisan u članku 129., 130. i 131. ovoga Zakona.

(3) Vozač mora zaustaviti svoje vozilo iza vozila iz stavka 1. ovoga članka kad osobe, ulazeći u to vozilo, odnosno izlazeći iz tog vozila, moraju prijeći preko prometne trake i biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće.

(4) Vozač vozila koje se kreće iza vozila kojim se prevoze djeca i vozač vozila koji tom vozilu dolazi u susret na cesti koja ima po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, dužni su zaustaviti se kad je vozilo kojim se prevoze djeca zaustavljeno na kolniku, dok djeca ulaze ili izlaze iz vozila.

(5) Ako se vozilom organizirano prevoze djeca, vozilo mora ispunjavati posebne uvjete i biti obilježeno posebnim znakom, a za vrijeme ulaska i izlaska djece iz vozila vozač mora uključiti sve pokazivače smjera.

(6) Ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove obrazovanja pravilnikom će propisati uvjete koje moraju ispunjavati autobusi kojima se prevoze djeca.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako vozilo kojim se organizirano prevoze djeca ne ispunjava posebne uvjete i nije obilježeno posebnim znakom.

(8) Za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 1. i 3. ovoga članka.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 4. ovoga članka i izreći će mu se jedan negativni bod.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne istakne poseban znak i ne uključi sve pokazivače smjera sukladno odredbi stavka 5. ovoga članka.

Članak 42.

(1) Vozila ne smiju na prednjoj strani imati svjetlosne, svjetlosno-signalne ili reflektirajuće uređaje ili tvari koje daju svjetlo u boji (plava svjetla i sl.), a na stražnjoj strani – uređaje ili tvari koje daju bijelo svjetlo.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka glede bijelog svjetla ne odnosi se na svjetlo za osvjetljavanje ceste pri vožnji unatrag, pokretno svjetlo za istraživanje (reflektor), svjetlo za osvjetljavanje registarske pločice i registarsku pločicu te na vozila ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, hitne medicinske pomoći na cestama, vatrogasna vozila i vozila oružanih snaga.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač čije vozilo, suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka, ima na prednjoj strani svjetlosne, svjetlosno-signalne ili reflektirajuće uređaje ili tvari koji daju svjetla u boji, a na stražnjoj strani uređaje ili tvari koje daju bijelo svjetlo.

2. RADNJE VOZILOM U PROMETU

Članak 43.

(1) Vozač koji namjerava na cesti ili drugoj prometnoj površini obaviti neku radnju vozilom (uključiti se u promet, prestrojiti, odnosno mijenjati prometnu traku, pretjecati, obilaziti, zaustavljati se, skretati udesno ili ulijevo, okretati se polukružno, voziti unatrag i sl.) ne smije početi takvu radnju ako time dovodi u opasnost druge sudionike u prometu ili imovinu.

(2) Prije započinjanja radnji iz stavka 1. ovoga članka, vozač je dužan uvjeriti se da to može učiniti bez opasnosti za druge sudionike u prometu ili imovinu, vodeći pritom računa o položaju vozila te o smjeru i brzini kretanja.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 44.

(1) Prije obavljanja radnji vozilom iz članka 43. ovoga Zakona, vozač je dužan druge sudionike u prometu jasno i pravovremeno upozoriti o svojoj namjeri, dajući im znak pomoću pokazivača smjera i stop svjetla ili – ako oni ne postoje – odgovarajući znak rukom.

(2) Ako znak iz stavka 1. ovoga članka vozač daje pomoću pokazivača smjera, on ga mora davati za sve vrijeme obavljanja radnje vozilom, a nakon obavljene radnje – mora prestati davati znak.

(3) Vozač nije dužan nakon pretjecanja drugog vozila dati znak da se namjerava vratiti na prometnu traku kojom se kretao prije pretjecanja.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

3. UKLJUČIVANJE U PROMET

Članak 45.

(1) Vozač koji se vozilom uključuje u promet na cesti ili drugoj prometnoj površini (izlazak vozila iz garaže, dvorišta, parkirališta, stajališta, s površine na kojoj se ne obavlja promet vozila ili s drugih sličnih površina) dužan je propustiti sva vozila i pješake koji se kreću cestom, odnosno prometnom površinom na koju se uključuje.

(2) Vozač koji se vozilom sa zemljane ceste uključuje na cestu sa suvremenim kolničkim zastorom obvezno mora zaustaviti vozilo i ukloniti blato s kotača.

(3) Iznimno, od stavka 1. ovoga članka, za vrijeme vožnje u naselju, vozač je dužan tramvaju ili autobusu javnoga gradskog prijevoza putnika ili posebno obilježenom autobusu kojim se organizirano prevoze djeca, ako je to moguće učiniti bez ugrožavanja ili znatnijeg ometanja prometa (naglo kočenje, znatno usporenje i sl.), omogućiti uključivanje u promet kad ta vozila izlaze sa stajališta ili ugibališta koje se nalazi izvan kolnika, odnosno s proširenja prometne trake koja služi za stajalište.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji pri uključivanju u promet postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

4. KRETANJE VOZILA

Članak 46.

(1) Vozač motornog vozila ili za kretanje u prometu mora koristiti isključivo kolnik, kretati se sredinom obilježene prometne trake, odnosno trakom namijenjenom za promet one vrste vozila kojoj vozilo pripada, osim u slučaju opasnosti za život, zdravlje i imovinu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, u prometu na kolniku koji ima samo po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, vozač mopeda je dužan voziti što bliže desnom rubu kolnika.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog ili zaprežnog vozila koji se kreće vozilom po cesti suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 47.

(1) Vozilo se kreće desnom stranom kolnika, odnosno biciklističkom stazom ili trakom uz desni rub kolnika ili ceste u smjeru kretanja, a na traci ili stazi uređenoj i obilježenoj za dvosmjerni promet bicikala – desnom stranom trake ili staze u smjeru kretanja.

(2) Vozač je dužan kretati se obilježenom prometnom trakom koja se proteže uz desni rub kolnika, a ako trake nisu obilježene, dužan je vozilo u kretanju držati što bliže desnom rubu kolnika i na tolikoj udaljenosti od njega da, s obzirom na brzinu kretanja vozila, uvjete prometa te na stanje i osobine ceste, ne ugrožava druge sudionike u prometu i ne izlaže sebe opasnosti.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se ne kreće desnom stranom kolnika u smjeru kretanja (stavak 1.) ili koji vozilo u kretanju drži suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 48.

(1) Iznimno od odredbe članka 47. stavka 2. ovoga Zakona:

1) vozila koja se kreću sporije od tramvaja i drugih vozila koja se kreću cestom po tramvajskim tračnicama ugrađenim uz rub kolnika, moraju se kretati na takvoj udaljenosti od tramvajskih tračnica da ne ometaju kretanje tramvaja i drugih vozila koja se kreću dijelom kolnika s ugrađenim tračnicama,

2) na cesti u naselju s kolnikom na kojem za promet vozila u istom smjeru postoje najmanje dvije obilježene prometne trake, vozač se može za kretanje svojeg vozila koristiti i prometnom

trakom koja se ne nalazi uz desni rub kolnika ako time ne ometa ostala vozila koja se kreću iza njegova vozila.

(2) Odredba stavka 1. točke 2. ovoga članka ne odnosi se na vozača teretnog automobila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg, vozača vozila koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu kretanja veću od 40 km na sat i na vozača mopeda, traktora, radnog stroja i motokultivatora, osim na dijelu ceste ispred raskrižja ili drugog mesta na kojem vozilo skreće ulijevo.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se kreće vozilom suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 49.

(1) Na cesti s kolnikom za promet vozila u oba smjera na kojem postoje tri prometne trake, vozač se ne smije vozilom kretati prometnom trakom koja se nalazi uz lijevi rub ceste u smjeru kretanja vozila.

(2) Na cesti na kojoj su kolničke trake fizički odvojene jedna od druge, na cesti s kolnikom za promet u oba smjera na kojem postoje najmanje četiri obilježene prometne trake kao i na cesti s kolnikom za promet vozila samo u jednom smjeru, vozač se ne smije vozilom kretati kolničkom trakom namijenjenom za promet vozila iz suprotnog smjera, odnosno u suprotnom ili zabranjenom smjeru.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se na cesti s kolnikom za promet u oba smjera, na kojem postoje tri prometne trake, kreće prometnom trakom koja se nalazi uz lijevi rub ceste u pravcu kretanja vozila i izreći će mu se dva negativna boda i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do tri mjeseca.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom kreće suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka, izreći će mu se tri negativna boda i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva do šest mjeseci.

Članak 50.

(1) Vozač koji se namjerava kretati vozilom unatrag može to učiniti samo na kratkom dijelu ceste i ako time ne ugrožava ili ne ometa druge sudionike u prometu.

(2) Za vrijeme kretanja unatrag na vozilu moraju biti uključeni svi pokazivači smjera.

(3) Kad se vozač kreće vozilom unatrag, dužan je kretati se onom stranom kolnika kojom se do tada kretao vožnjom unaprijed.

(4) Kad se vozač vozilom kreće unatrag, dužan je propustiti vozilo koje dolazi iza njegovog vozila.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji prilikom kretanja vozila unatrag postupi suprotno odredbama ovoga članka.

5. BRZINA

Članak 51.

(1) Vozač je dužan brzinu kretanja vozila prilagoditi osobinama i stanju ceste, vidljivosti, preglednosti, atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta, gustoći prometa tako da vozilo može pravovremeno zaustaviti pred svakom zaprekom koju, u konkretnim uvjetima, može predvidjeti, odnosno da može pravovremeno postupiti prema prometnom pravilu ili znaku.

(2) Vozač ne smije bez opravdanih razloga voziti tako sporo da bitno usporava prometni tok ili ugrožava druge sudionike u prometu. Kada se iza vozila koje se kreće brzinom koja je niža od najveće dozvoljene brzine na cesti ili dijelu ceste po kojoj se kreće ili niža od brzine prometnog

toka vozila u prometu na tom dijelu ceste, nakupi kolona vozila koja ga ne mogu sigurno preteći, vozilo se mora na prvom pogodnom mjestu isključiti iz prometa i propustiti kolonu vozila iza sebe.

(3) Kada je brzina kretanja vozila iz prethodnog stavka niža za više od polovice najveće dozvoljene brzine na cesti ili dijelu ceste, vozač takvog vozila mora uključiti sve pokazivače smjera, osim ako koristi žuto rotacijsko svjetlo.

(4) Brzina kretanja vozila na cesti uz normalne prometne uvjete ne smije se ograničiti ispod 40 km na sat.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji brzinu kretanja svoga vozila ne prilagodi osobinama i stanju ceste i drugim uvjetima (stavak 1.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji smanji brzinu kretanja vozila do te mjere da svojim vozilom čini smetnje normalnom toku prometa, a ne isključi se iz prometa na prvom pogodnom mjestu (stavak 2.).

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 3. ovoga članka.

Članak 52.

(1) Vozač ne smije mijenjati način upravljanja vozilom naglim smanjenjem brzine kretanja vozila, osim u slučaju neposredne opasnosti.

(2) Vozač koji namjerava znatnije smanjiti brzinu kretanja vozila ili ga zaustaviti, dužan je to učiniti, osim u slučaju neposredne opasnosti, na način kojim neće ugroziti ili u većoj mjeri ometati druge vozače koji se kreću iza njega, a i te vozače o svojoj namjeri, uz obvezu iz članka 44. ovoga Zakona, upozoriti i uključivanjem stop-svjetla, svih pokazivača smjera ili davanjem odgovarajućeg znaka rukom.

(3) Vozač ne smije ni naglo povećavati brzinu, odnosno kretati iz mjesta, osim u slučaju opasnosti, postižući pritom gornju granicu dopuštenog broja okretaja motora ili na takav način da dolazi do proklizavanja kotača.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji mijenja način upravljanja vozilom suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 53.

(1) Na cesti u naselju vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od 50 km na sat, odnosno brzinom većom od brzine dopuštene postavljenim prometnim znakom za cijelo naselje ili njegov dio.

(2) Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, na cesti u naselju čiji prometno-tehnički i sigurnosni elementi to omogućuju (npr. pješački pothodnici i nadhodnici, upravljanje na raskrižjima s uređajima za davanje znakova s prometnim svjetlima i sl.) mora se prometnim znakom dopustiti kretanje vozilom i brzinom većom od 50 km na sat, a najviše do 80 km na sat.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom u naselju kreće brzinom koja je dvostruko veća od dopuštene, ako pri tom prelazi brzinu od 100 km na sat i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom od tri mjeseca do godinu dana te pet negativnih bodova.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je za više od 50 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do šest mjeseci i tri negativna boda.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je za više od 30 do 50 km na sat veća od dopuštene

ili prometnim znakom ograničene brzine i izreći će mu se dva negativna boda.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je za 10 do 30 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine i izreći će mu se jedan negativni bod.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je do 10 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

(8) Vozaču ili instruktoru vožnje koji u razdoblju od 24 mjeseca bude dva ili više puta pravomoćno kažnjen za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka, umjesto novčane kazne prekršajni sud može izreći kaznu zatvora do 60 dana, zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jedne do dvije godine i odredit će mu pet negativnih bodova.

Članak 54.

(1) Na cesti izvan naselja vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od brzine dopuštene postavljenim prometnim znakom, a najviše:

- 1) 130 km na sat na autocestama,
- 2) 110 km na sat na cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila i brzoj cesti,
- 3) 90 km na sat na ostalim cestama.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za više od 50 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine te će mu se izreći zaštitna mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do tri mjeseca i tri negativna boda.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za više od 30 do 50 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine i izreći će mu se jedan negativan bod.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za 10 do 30 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

Članak 55.

(1) Brzina kretanja vozila na cestama ograničava se:

1) na 80 km na sat – za teretne automobile najveće dopuštene mase do 7.500 kg, za autobuse, za autobuse s lakov prikolicom i za motorna vozila koja vuku prikolicu za stanovanje (kamp-prikolica),

2) na 70 km na sat – za autobuse kojima se organizirano prevoze djeca, za zglobne autobuse bez mjesta za stajanje, za teretne automobile čija je najveća dopuštena masa veća od 7.500 kg, za teretne automobile s priključnim vozilom i za vozila koja prevoze opasne tvari,

3) na 50 km na sat – za autobuse s priključnim vozilom za prijevoz osoba, autobuse koji osim ugrađenih sjedala imaju i mjesta za stajanje, teretne automobile kada u tovarnom sanduku prevoze osobe,

4) na 40 km na sat – za vozilo koje vuče drugo, neispravno vozilo i za traktore,

5) na 20 km na sat za turistički vlak.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na autocestama brzina kretanja se ograničava za ova vozila:

1) na 100 km na sat – za autobuse najveće dopuštene mase veće od 10.000 kg, osim autobusa kojima se organizirano prevoze djeca,

2) na 85 km na sat – za teretne automobile čija je najveća dopuštena masa veća od 12.000 kg,

osim vozila koja prevoze opasne tvari,

3) na 80 km na sat – za teretne automobile s priključnim vozilom.

(3) Kad upravlju vozilima iz stavka 1. i 2. ovoga članka, vozači su se dužni držati brzina propisanih u stavku 1. i 2. i na cesti na kojoj je ovim Zakonom ili postavljenim prometnim znakom dopuštena veća brzina.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji za više od 10 km na sat prekorači brzinu limita vozila bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji do 10 km na sat prekorači brzinu limita vozila bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.

6. SKRETANJE

Članak 56.

(1) Vozač vozila koje skreće udesno dužan je skretanje obaviti krećući se krajnjom prometnom trakom koja se prostire uz desni rub kolnika, osim ako prometnim znakom na cesti nije drukčije određeno.

(2) Vozač vozila koje skreće uljevo dužan je skretanje obaviti krećući se krajnjom lijevom prometnom trakom koja se prostire uz središnju crtu i uz zamišljeni ili obilježeni luk koji spaja dvije središnje crte bočnih kolnika, odnosno prometnom trakom koja se prostire uz lijevi rub ceste s jednosmjernim prometom, osim ako prometnim znakom na cesti nije drukčije određeno.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač, ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

7. PROPUŠTANJE VOZILA I PREDNOST PROLASKA

Članak 57.

(1) Na raskrižju cesta iste važnosti ili u susretu s drugim vozilom vozač je dužan propustiti vozilo koje nailazi s njegove desne strane.

(2) Vozač vozila koji skreće uljevo dužan je propustiti vozilo koje, dolazeći iz suprotnog smjera, zadržava smjer svojeg kretanja ili skreće udesno, osim ako postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno.

(3) Iznimno, od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, na raskrižju ili pri susretu s vozilom koje se kreće po tračnicama vozač je dužan propustiti takvo vozilo bez obzira s koje strane dolazi, osim ako postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno.

(4) Vozač koji ulazi vozilom na cestu koja je prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska dužan je propustiti sva vozila koja se kreću tom cestom.

(5) Vozač je dužan propustiti sva vozila koja se kreću cestom na koju ulazi i kad ta cesta nije prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska, ako vozilom ulazi sa ceste bez suvremenoga kolničkog zastora na cestu sa suvremenim kolničkim zastorom.

(6) Vozač koji pri skretanju presijeca biciklističku stazu ili traku koja se pruža uzduž kolnika kojim se kreće, dužan je propustiti bicikle koji se kreću po biciklističkoj stazi ili traci u istom ili suprotnom smjeru.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka, a vozaču motornog vozila izreći će se i dva negativna boda.

(8) Za prekršaje iz ovoga članka vozaču motornog vozila će se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do tri mjeseca.

8. PROMET NA RASKRIŽJU

Članak 58.

(1) Vozač koji se približava raskrižju mora voziti s povećanim oprezom koji odgovara prometnim uvjetima na raskrižju.

(2) Vozač je dužan na dovoljnoj udaljenosti pred raskrižjem vozilom zauzeti položaj na onoj prometnoj traci kojom mora proći kroz raskrižje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 59.

(1) Na raskrižju i na drugom mjestu na kojem se upravlja prometom uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima (semaforima ili drugim uređajima), prometna svjetla za sudionike u prometu znače:

1) crveno svjetlo – zabranu prolaska,

2) zeleno svjetlo – slobodan prolazak,

3) žuto svjetlo – upaljeno samostalno, znači da vozilo ne smije prijeći crtu zaustavljanja niti smije ući u raskrižje, ako se u trenutku kad se žuto svjetlo pojavi, nalazi na takvoj udaljenosti od prometnog svjetla da se može na siguran način zaustaviti.

(2) Žuto svjetlo upaljeno istovremeno s crvenim svjetлом označava skoru promjenu svjetla i pojavu zelenog svjetla, ali ne mijenja zabranu prolaska koja je dana crvenim svjetлом.

(3) Žuto treptavo svjetlo obvezuje sve sudionike u prometu da se kreću uz povećani oprez.

(4) Zeleno treptavo svjetlo služi za upozorenje sudionika u prometu na skori prestanak slobodnog prolaska i na pojavu žutoga, odnosno crvenog svjetla.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji na mjestu na kojem se promet upravlja uređajem za davanje znakova prometnim svjetlima, ne zaustavi svoje vozilo na znak crvenog svjetla i izreći će mu se i dva negativna boda.

(6) Za prekršaje iz ovoga članka vozaču motornog vozila će se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od dva do šest mjeseci.

Članak 60.

(1) Ako je uređaju za davanje znakova prometnim svjetlima za upravljanje prometom na raskrižju dodano jedno dopunsko prometno svjetlo ili više dopunskih prometnih svjetala u obliku zelene svjetleće strelice, za vrijeme dok je takvo svjetlo upaljeno, vozač može vozilom proći i krenuti u smjeru označenom zelenom svjetlećom strelicom i za vrijeme dok je upaljeno crveno ili žuto svjetlo, pri čemu mora propustiti vozila koja se kreću po cesti na koju ulazi i pješake koji prelaze preko kolnika.

(2) Ako zeleno svjetlo na uređaju za davanje znakova prometnim svjetlima ima oblik strelice, vozač se vozilom smije kretati samo u smjeru koji pokazuje ta strelica.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 61.

(1) Vozač koji je vozilom ušao u raskrižje na kojem se upravlja prometom uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima, može napustiti raskrižje ne čekajući da prometnim svjetlom promet bude dopušten (otvoren) u smjeru kojim namjerava produžiti kretanje, uz uvjet da propusti sve sudionike u prometu koji se kreću smjerom u kojem je promet dopušten.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 62.

(1) Vozač ne smije vozilom ući u raskrižje ako je gustoća prometa takva da se on s vozilom očito mora zaustaviti u raskrižju ili na obilježenom pješačkom prijelazu i na taj način ometati ili onemogućiti promet vozila koja dolaze s bočnih kolnika ili promet pješaka.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka i izreći će mu se jedan negativan bod.

9. MIMOILAŽENJE

Članak 63.

(1) Pri mimoilaženju vozač je dužan sa svoje lijeve strane ostaviti dovoljan razmak između svojeg vozila i vozila s kojim se mimoilazi, a prema potrebi, i svoje vozilo pomaknuti k desnom rubu kolnika.

(2) Ako zbog neke zapreke na cesti ili zbog drugih sudionika u prometu vozač ne može postupiti prema odredbi stavka 1. ovoga članka, dužan je usporiti kretanje svojeg vozila i, prema potrebi, zaustaviti ga da bi propustio vozilo iz suprotnog smjera.

(3) Kad na raskrižju vozila dolaze iz suprotnih smjerova i skreću uljevo, vozač mimoilazi vozilo iz suprotnog smjera na taj način što ga propušta sa svoje desne strane.

(4) Ako je zbog nedovoljne širine ceste ili zbog neke zapreke na cesti mimoilaženje onemogućeno, vozač kojem je to, s obzirom na osobine ceste i okolnosti prometa, lakše i sigurnije izvesti, dužan je prvi se zaustaviti i, prema potrebi, kretanjem unatrag ili na drugi način pomaknuti svoje vozilo i zauzeti na cesti položaj kojim se omogućuje mimoilaženje.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji obavlja mimoilaženje suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 64.

(1) Na dijelu ceste s velikim uzdužnim nagibom (planinski i dr.) na kojem se vozila ne mogu mimoći ili je to veoma otežano, vozač vozila koje se kreće niz nagib dužan je zaustaviti svoje vozilo na prikladnom mjestu ako primijeti da mu drugo vozilo ide ususret uz nagib.

(2) Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, na cesti iz toga stavka, vozač koji se kreće uz nagib dužan je zaustaviti svoje vozilo ako ispred sebe ima prikladno mjesto za zaustavljanje koje omogućuje sigurno mimoilaženje i ako bi, u slučaju da tako ne postupi, mimoilaženje zahtijevalo kretanje unatrag jednog od vozila.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 65.

(1) Na cesti iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona, kad se jedno od vozila koja se mimoilaze mora kretati unatrag, kretati će se unatrag: svako vozilo koje se susrelo s vozilom koje vuče priključno vozilo, teretni automobil koji se susretne s autobusom, vozilo koje se susrelo s vozilom više kategorije, a ako se mimoilaze vozila iste kategorije – vozilo koje se kreće niz nagib, osim ako je, s obzirom na uvjete i položaj vozila na cesti, lakše i sigurnije da to učini vozač vozila koje se kreće uz nagib.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbi ovoga članka.

10. PRETJECANJE I OBILAŽENJE

Članak 66.

(1) Pretjecati i obilaziti vozač smije samo ako time ne ometa normalno kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smjera i ako na cesti ima dovoljno prostora za sigurno izvođenje tih radnji.

(2) Vozač ne smije pretjecati i obilaziti kad time, s obzirom na karakteristike ceste i postojeće okolnosti na cesti i u prometu ili s obzirom na tehnička svojstva vozila kojim upravlja, ugrožava druge sudionike u prometu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji obavlja pretjecanje ili obilaženje kad, s obzirom na karakteristike ceste i postojeće okolnosti na cesti i u prometu, ili na tehnička svojstva vozila, ugrožava druge sudionike u prometu (stavak 2.).

Članak 67.

(1) Pretjecanje i obilaženje obavlja se s lijeve strane.

(2) Pretjecati se mora s desne strane ako je vozilo na kolniku zauzelo takav položaj i njegov vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće uljevo.

(3) Vozilo koje se kreće po tračnicama postavljenima na sredini kolnika ili vozilo koje se prema ovom Zakonu ne smije kretati uz desni rub kolnika, osim ako prometnim znakom nije drukčije određeno, ne smije se pretjecati s lijeve strane. To se vozilo može pretjecati s desne strane ako između njega i desnog ruba kolnika postoji prometna traka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji obavlja pretjecanje ili obilaženje s desne strane i izreći će mu se jedan negativni bod (stavak 1.).

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji s lijeve strane pretječe ili obilazi vozilo koje je na kolniku zauzelo takav položaj i čiji vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće uljevo i izreći će mu se dva negativna boda (stavak 2.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji pretječe vozilo s lijeve strane koje se kreće po tračnicama postavljenim na sredini kolnika ili ga pretječe s desne strane kad između toga vozila i desnog ruba kolnika ne postoji prometna traka (stavak 3.).

Članak 68.

(1) Ako se na sredini kolnika nalazi pješački otok, ili obilježeni ili na drugi način označeni prostor za parkiranje vozila, ili neka druga površina koja nije namijenjena za promet vozila, ili neki objekt ili uređaj, vozila ih moraju obilaziti s desne strane.

(2) Ako se površine, objekti ili uređaji iz stavka 1. ovoga članka nalaze na sredini ceste s jednosmjernim prometom, a postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno, oni se mogu obilaziti s objiju strana.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 69.

(1) Vozač kojemu je dan znak za pretjecanje s njegove lijeve strane dužan je pomaknuti svoje vozilo k desnom rubu kolnika.

(2) Vozač ne smije povećavati brzinu kretanja svojeg vozila dok ga drugo vozilo pretječe.

(3) Ako zbog nedovoljne širine kolnika ili njegova stanja nije moguće pretjecati bez ugrožavanja sigurnosti prometa, vozač vozila koje se kreće sporije nego vozila koja se kreću neposredno iza njega dužan je pomaknuti svoje vozilo što više udesno, a ako to nije dovoljno čim mu to bude moguće, zaustaviti svoje vozilo na prikladnom mjestu da bi propustio brža vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ne pomakne svoje vozilo k desnom rubu kolnika.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji povećava brzinu kretanja svog vozila dok ga drugo vozilo pretječe i izreći će mu se jedan negativni bod (stavak 2.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u slučajevima iz stavka 3. ovoga članka ne pomakne svoje vozilo što više udesno, odnosno ne zaustavi svoje vozilo na prikladnom mjestu.

Članak 70.

(1) Vozač ne smije vozilom početi pretjecati ili obilaziti:

1) kolonu vozila,

2) ako je vozač koji se kreće iza njega počeo pretjecati,

3) ako je vozač koji je ispred njega na istoj prometnoj traci dao znak da namjerava preteći ili obići vozilo koje je ispred njegova vozila, ili obići drugu zapreku na cesti,

4) ako prometna traka kojom namjerava pretjecati nije slobodna na dovoljnoj udaljenosti tako da bi, vodeći računa o razlici između brzine kretanja svojeg vozila za vrijeme pretjecanja i brzine kretanja vozila drugih sudionika u prometu koje namjerava preteći, pretjecanjem ugrozio sigurnost prometa ili umeo promet iz suprotnog smjera,

5) ako nakon pretjecanja ili obilaženja ne bi ponovno mogao zauzeti položaj na prometnoj traci kojom se kretao prije pretjecanja ili obilaženja, i to bez ometanja ili ugrožavanja ostalih sudionika u prometu, osim kad se za pretjecanje ili obilaženje koristi prometnom trakom koja je zabranjena za promet vozila iz suprotnog smjera,

6) prometnom trakom koja je namijenjena zaustavljanju vozila u nuždi.

(2) Vozač koji pretječe ili obilazi dužan je svoje vozilo držati na potrebnoj udaljenosti od vozila koje pretječe ili obilazi, tako da ga ne ometa niti ugrožava u prometu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji otpočne ili obavi pretjecanje ili obilaženje suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do tri mjeseca i dva negativna boda.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji pri pretjecanju ili obilaženju ne drži svoje vozilo na potrebnoj udaljenosti od vozila koje pretječe ili obilazi (stavak 2.).

Članak 71.

(1) Nakon pretjecanja ili obilaženja vozač je dužan, čim to bude moguće učiniti bez ometanja ili ugrožavanja ostalih sudionika u prometu, vozilom ponovno zauzeti položaj na prometnoj traci kojom se kretao prije pretjecanja, odnosno obilaženja.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji poslije obavljenog pretjecanja ili obilaženja vozilom ne zauzme položaj na prometnoj traci kojom se do tada kretao i izreći će mu se jedan negativni bod.

Članak 72.

(1) Na kolniku na kojem se promet odvija u dva smjera a koji ima po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru vozač ne smije vozilom pretjecati drugo vozilo u tunelu, na mostu, ispred vrha prijevoja ceste ili u zavodu kad je preglednost ceste nedovoljna.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka, izreći će se i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do tri mjeseca i dva negativna boda.

Članak 73.

(1) Vozač ne smije pretjecati drugo vozilo, osim bicikla, mopeda i motocikla bez bočne prikolice, neposredno ispred raskrižja ili na raskrižju koje nije s kružnim tokom prometa, ili neposredno ispred prijelaza ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini bez branika

ili polubranika i na tom prijelazu.

(2) Neposredno ispred raskrižja i na raskrižju vozač smije pretjecati: vozilo koje skreće ulijevo, a pretječe se s desne strane (članak 67. stavak 2.), vozilo koje skreće udesno, ali tako da pritom svojim vozilom ne prelazi na dio kolnika namijenjen za promet vozila iz suprotnog smjera, vozilo koje se kreće cestom koja je prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska, kad se prometom na raskrižju upravlja prometnim svjetlima ili znacima koje daje ovlaštena osoba.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 74.

(1) Vozač ne smije pretjecati drugo vozilo koje se približava obilježenome pješačkom prijelazu, ili koje prelazi pješački prijelaz i obilaziti vozilo koje je stalo radi propuštanja pješaka na tom prijelazu.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka i izreći će mu se dva negativna boda.

(3) Za prekršaje iz stavka 2. ovoga članka izreći će se i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do tri mjeseca.

Članak 75.

(1) Na cesti na kojoj postoje najmanje dvije prometne trake namijenjene za promet vozila u istom smjeru i na kojima su kolone vozila, vozač ne smije vozilom prelaziti iz trake u traku (slalom). Vozač može napustiti traku na kojoj se nalazi samo radi skretanja ulijevo ili udesno ili radi zaustavljanja, odnosno parkiranja vozila.

(2) Na cestama i uz uvjet iz stavka 1. ovoga članka, brže kretanje vozila na jednoj traci od kretanja na drugoj traci ne smatra se pretjecanjem, osim u slučaju iz članka 74. ovoga Zakona.

(3) Ne smatra se pretjecanjem ni prolaska s desne strane vozila koje se prema odredbi članka 48. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona ne kreće prometnom trakom uz desni rub kolnika, osim u slučaju iz članka 74. ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka i izreći će mu se jedan negativan bod.

11. ZVUČNI I SVJETLOSNIZNACI UPOZORENJA

Članak 76.

(1) Vozač je dužan upotrijebiti zvučni znak upozorenja kad god to zahtijevaju razlozi sigurnosti prometa, a osobito:

1) na cesti izvan naselja radi upozorenja drugog sudionika u prometu da ga želi preteći ili obići, ako bi, kad taj znak ne bi bio dan, postojala opasnost od prometne nezgode,

2) ako se pokraj kolnika nalaze djeca koja ne obraćaju pažnju na kretanje vozila,

3) na cesti izvan naselja, prije ulaska u nepregledan i uzak zavoj ili prije dolaska na prijevoj, na kojima je teško mimoći se.

(2) Vozač je dužan zvučni znak upozorenja svesti na nužnu mjeru.

Članak 77.

(1) Od prvog sumraka do potpunog svanača (noću) u slučajevima iz članka 76. stavka 1. ovoga Zakona, vozač u pravilu, umjesto zvučnog znaka upozorenja upotrebljava svjetlosni znak upozorenja. Taj znak može upotrijebiti i u naselju prije pretjecanja drugog vozila.

(2) Svjetlosni znak upozorenja vozač može upotrijebiti i danju ako takav način upozorenja drugim sudionicima u prometu više odgovara zbog uvjeta na cesti.

(3) Svjetlosni upozorenja daje se kratkim uzastopnim paljenjem dugih svjetala, ili uzastopnim paljenjem kratkih svjetala za osvjetljavanje ceste, ili naizmjeničnim paljenjem, u kratkim razmacima, dugih i kratkih svjetala, vodeći računa da se time ne zasljepljuju vozači koji dolaze iz suprotnog smjera.

12. ZAUSTAVLJANJE I PARKIRANJE

Članak 78.

(1) Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestu na kojem bi ono ugrožavalo sigurnost drugih sudionika u prometu ili predstavljalo smetnju za normalan tok prometa ili kretanje pješaka.

(2) Na cesti, na mjestu, odnosno na prostoru namijenjenom za zaustavljanje i parkiranje vozila, te na posebno uređenoj prometnoj površini namijenjenoj za kretanje pješaka, ne smiju se ostavljati vozila koja se ne upotrebljavaju u prometu zbog dotrajalosti (neregistrirana i sl.) ili priključna vozila koja se u prometu koriste samo povremeno (lake i kamp-prikolice i sl.), a ni drugi predmeti kojima se ometa tok prometa ili ugrožava okoliš.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ili druga osoba koja postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 79.

(1) U slučaju zaustavljanja ili parkiranja na javnoj cesti izvan naselja vozač je dužan uvijek kad za to postoji mogućnost, zaustaviti ili parkirati vozilo izvan kolnika.

(2) Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu, prometne nesreće ili drugoga opravdanog razloga prisiljen vozilo zaustaviti na kolniku dužan je poduzeti sve mjere da zaustavljeno vozilo ne dovede u opasnost druga vozila i da ga odmah ukloni s kolnika.

(3) Ako je vozač zbog neispravnosti na vozilu, prometne nesreće ili iz drugoga opravdanog razloga prisiljen vozilo zaustaviti na tračnicama, dužan ga je s tračnicom odmah ukloniti, a ako to nije moguće, odmah poduzeti potrebne mjere da osobe koje upravljaju vozilima koja se kreću po tračnicama na vrijeme budu upozorene na opasnost.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 80.

(1) Vozač koji zaustavlja ili parkira vozilo na cesti dužan je zaustaviti ga, odnosno parkirati neposredno uz desni rub kolnika, a na cesti na kojoj se promet odvija samo u jednom smjeru - može ga zaustaviti ili parkirati uz desni ili lijevi rub kolnika.

(2) Ako se uz desni rub kolnika nalaze tramvajske ili druge tračnice, vozač može zaustaviti ili parkirati vozilo uz lijevi rub kolnika.

(3) Vozač može zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestima koja se nalaze na sredini kolnika samo ako su ta mjesta obilježena odgovarajućim prometnim znakom ili oznakom na kolniku kao mjesta za parkiranje vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 81.

(1) Prije započinjanja vožnje, vozač je dužan zatvoriti i učvrstiti sve pokretne dijelove nadogradnje vozila kao i vrata na kabini vozila te utvrditi je li priključno vozilo propisno priključeno za vučno vozilo.

(2) Na zaustavljenom ili parkiranom vozilu ne smiju se otvarati vrata, ako se time ometa kretanje drugih sudionika u prometu ili ako se ugrožava sigurnost prometa.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji prije započinjanja vožnje ne zatvori i ne učvrsti sve pokretne dijelove nadogradnje vozila ili ne zatvori vrata na kabini vozila ili ne utvrdi da je priključno vozilo propisno priključeno za vučno vozilo (stavak 1.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ili druga osoba koja na zaustavljenom ili parkiranom vozilu otvara vrata i time ometa kretanje drugih sudionika u prometu ili ugrožava sigurnost prometa (stavak 2.).

Članak 82.

(1) Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo:

1) na obilježenome pješačkom prijelazu i na udaljenosti manjoj od 5 m od tog prijelaza i na prijelazu biciklističke staze preko kolnika,

2) na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini,

3) na željezničkim ili tramvajskim prugama i u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreću po tračnicama,

4) na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika,

5) u tunelima, na mostovima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima te na udaljenosti manjoj od 15 metara od mosta, tunela, podvožnjaka i nadvožnjaka,

6) na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavodu gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,

7) na dijelu ceste gdje bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenoga ili parkiranog vozila do neispredikane uzdužne crte na kolniku ili do neke zapreke na cesti, bila manja od 3 m, odnosno do suprotnog ruba kolnika – manja od 4 metra,

8) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljeni prometni znak ili uređaj za davanje znakova prometnim svjetlima,

9) na biciklističkoj stazi, odnosno traci,

10) na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili prometnim znakom,

11) na nogostupu,

12) ispred kolnoga ulaza u zgradu, sklonište, dvorište ili garažu, iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizaciju ili drugu komunalnu mrežu te na mjestima rezerviranim za vozila opskrbe ili na mjestima namijenjenim i obilježenim kao mjesta za odlaganje kućnog otpada, ispred i na vatrogasnim i drugim komunalnim i javnim prolazima i prilazima,

13) na mjestu rezerviranom za parkiranje vozila osoba s invaliditetom.

(2) Iznimno, od stavka 1. ovoga članka, na mjestima iz točke 11. ovoga članka, zaustavljanje je dopušteno ako je za kretanje pješaka ostavljeno najmanje 1,6 m širine na površini za kretanje pješaka, s tim da ta površina ne može biti uz rub kolnika. Pod istim uvjetima može se i parkirati ako je to dopušteno prometnim znakom.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako zaustavi ili parkira vozilo na mjestu rezerviranom za parkiranje vozila osoba s invaliditetom, na mostu, ispod podvožnjaka, na nadvožnjaku, na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge, na obilježenom pješačkom prijelazu, na raskrižju, na dijelu ceste blizu prijevoja i u zavodu, na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljeni prometni znak ili uređaj za davanje znakova prometnim svjetlima.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako zaustavi ili parkira vozilo na udaljenosti manjoj od 5 metara od pješačkog prijelaza, na udaljenosti manjoj od 5 metara od najbližeg ruba poprečnog kolnika, u blizini željezničke ili tramvajske pruge ako se

time sprječava promet tih vozila na tračnicama, na biciklističkoj stazi, odnosno traci, na nogostupu, odnosno pješačkoj stazi i na stajalištu za vozila javnog prijevoza.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako zaustavi ili parkira vozilo ispred kolnog ulaza u zgradu, sklonište, dvorište ili garažu, iznad priključka na vodovodnu mrežu, i ulaza u kanalizaciju ili drugu komunalnu mrežu te na mjestima rezerviranim za vozila opskrbe ili na mjestima namijenjenim i obilježenim za odlaganje kućnog otpada, ispred i na vatrogasnim i drugim komunalnim i javnim prolazima i prilazima, na dijelu ceste gdje bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenoga ili parkiranoga vozila do neisprekidane uzdužne crte na kolniku ili do neke zapreke na cesti bila manja od 3 metra, odnosno do suprotnog ruba kolnika manja od 4 metra, na udaljenosti manjoj od 15 metara od mosta, tunela, podvožnjaka i nadvožnjaka ili suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 83.

(1) Osim u slučajevima iz članka 82. ovoga Zakona, vozač ne smije parkirati vozilo ni:

1) na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke i tramvajske pruge u istoj razini, i to na udaljenosti manjoj od 15 m od tih prijelaza,

2) na udaljenosti manjoj od 15 m ispred i iza znaka kojim je obilježeno stajalište za vozila javnog prijevoza putnika,

3) na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranom vozilu.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 84.

(1) Policijski službenik ili službenik nadležnoga upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odredit će da se vozilo premjesti na drugo mjesto ako je zaustavljeno ili parkirano na cesti na kojoj ugrožava sigurnost prometa ili ometa normalan tok prometa, a uvijek:

1) na mjestu rezerviranom za zaustavljanje i parkiranje vozila osoba s invaliditetom,

2) na obilježenom pješačkom prijelazu, pješačkom otoku i pješačkoj zoni,

3) na nogostupu ako pješak prilikom kretanja mora zbog vozila silaziti na kolnik ili drugu površinu (slobodan prolaz između parkiranog vozila i zgrade manji od 100 cm),

4) na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini ili u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreće po tračnicama,

5) na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika, ako smanjuje preglednost prometa,

6) u tunelu, na mostu, u podvožnjaku, na nadvožnjaku te na dijelu ceste ispod mosta i nadvožnjaka,

7) na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,

8) na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranom vozilu i ispred kolnog ulaza u zgradu,

9) na biciklističkoj stazi ili traci ili na prijelazu biciklističke staze, odnosno trake preko kolnika,

10) na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili postavljenim prometnim znakom,

11) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljeni prometni znak ili uređaj za davanje znakova prometnim svjetlima.

(2) Vozilo koje je nepropisno zaustavljeno ili parkirano na mjestima iz stavka 1. ovoga članka ne može se blokirati na tome mjestu u smislu odredaba članka 5. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.

(3) Prije izdavanja naloga za premještanje vozila po stavku 1. ovoga članka, položaj nepropisno zaustavljenog ili parkiranog vozila utvrđuje se fotografijom ili skicom.

Članak 85.

(1) Izvršavanje naloga za premještanje vozila iz članka 84., članka 285. stavka 6. i članka 291. stavka 7. ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka mogu osnovati pravnu osobu ili obavljanje tih poslova mogu povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi koja ispunjava propisane uvjete.

(3) Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za poslove prometa, propisat će uvjete i način obavljanja poslova nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila te uvjete za obavljanje poslova premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, kao i obavljanje drugih poslova iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona, kada te poslove obavljaju tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 86.

(1) Troškove premještanja vozila u slučajevima iz članka 84., 285. i 291. ovoga Zakona snosi vlasnik, odnosno korisnik vozila.

(2) Radi osiguranja plaćanja troškova premještanja vozila, od vlasnika vozila koji nije državljanin Republike Hrvatske, pravna ili fizička osoba koja je premjestila vozilo može zatražiti jamčevinu, a ako vlasnik neće ili ne može položiti jamčevinu, može zadržati vozilo.

(3) Visinu troškova premještanja vozila propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove na prijedlog predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 87.

(1) Vozač je dužan motorno vozilo ili priključno vozilo, osim mopeda, motocikla bez bočne prikolice, lakih četverocikla i četverocikla koje je zaustavljeno na kolniku, obilježiti posebnim znakom kojim se označava zaustavljeno vozilo na kolniku (sigurnosni trokut) i to:

1) kad je bio prisiljen svoje vozilo zaustaviti na mjestu ili dijelu ceste iz članka 82. ovoga Zakona,

2) kad je vozilo zaustavljeno na kolniku na takvu mjestu ili u takvim vremenskim prilikama da ga vozači vozila koja nailaze istim smjerom ne mogu ili teško mogu pravovremeno uočiti,

3) na autocesti, brzoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila.

(2) Znak iz stavka 1. ovoga članka postavlja se na kolnik iza zaustavljenog vozila, u okomitom položaju i na dovoljnoj udaljenosti koja na cesti izvan naselja ne može biti manja od 100 m, tako da vozači vozila koja nailaze iz smjera na kojem je znak postavljen mogu pravovremeno uočiti i po potrebi zaustaviti svoja vozila, odnosno sigurno obići zaustavljeno vozilo. Na isti način taj se znak postavlja i kad je na cesti zaustavljena kolona vozila, s tim što se umjesto jednoga na kolnik postavljaju dva znaka, jedan pokraj drugoga. Ako je u motorno vozilo ugrađen uređaj za istovremeno uključivanje svih pokazivača smjera, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, taj uređaj mora biti uključen.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 88.

(1) Prije nego što napusti vozilo, vozač koji ostavlja vozilo na cesti dužan je poduzeti sve mjere kojima se sprječava da vozilo samo krene s mesta na kojem je ostavljeno ili da ga neovlaštene osobe stave u pokret (isključiti rad motora, zatvoriti prozore, zaključati vozilo i ključeve uzeti sa sobom i sl.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

13. PRESIJECANJE KOLONE PJEŠAKA

Članak 89.

(1) Vozač ne smije vozilom presijecati kolonu djece, vojnika, pogrebnu povorku i svaku drugu organiziranu povorku pješaka koja se kreće kolnikom.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

14. VUČA PRIKLJUČNIH I ZAPREŽNIH VOZILA

Članak 90.

(1) U prometu na javnoj cesti, motornom vozilu mogu biti pridodana najviše dva priključna vozila za prijevoz tereta, odnosno jedno priključno vozilo za prijevoz osoba, a na autocesti, brzoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila – samo jedno priključno vozilo.

(2) Motornim vozilom smije se vući samo priključno vozilo koje ne smanjuje njegovu stabilnost.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 3.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 91.

(1) U prometu na cesti traktorom se smije vući samo jedno zaprežno vozilo koje je preuređeno za traktorsku vuču.

(2) Zaprežno vozilo koje vuče traktor u prometu na cesti mora imati kotače s pumpanim gumama.

(3) Zaprežno vozilo vučeno traktorom u prometu na cesti mora biti priključeno traktoru pomoću krute zglobne veze tako da je tijekom vožnje osigurana stabilnost oba vozila i onemogućeno njihovo razdvajanje.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako i postupi su-protro odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač traktora ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 92.

(1) U prometu na cesti radnim strojem smije se vući samo one priključke ili priključna vozila koji služe njihovoj namjeni.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili

fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač radnog stroja ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 93.

(1) U prometu na cesti biciklom i mopedom smije se vući prikolicu s dva kotača pričvršćenu tako da je osigurana stabilnost vozila. Prikolica ne smije biti šira od 80 cm, a ukupna masa ne smije biti veća od 50 kg. Na stražnjoj strani mora imati dva katadioptera propisana za priključna vozila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

15. VUČA NEISPRAVNIH VOZILA

Članak 94.

(1) Vozilom se smije vući drugo vozilo, osim priključnih vozila, samo ako se ono zbog neispravnosti ne može samo kretati.

(2) Vozilom se ne smije vući motocikl bez bočne prikolice ili drugo slično vozilo na dva kotača.

(3) Vučenim se vozilom ne smiju prevoziti osobe.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 95.

(1) Vozilo se smije vući noću, a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, samo ako na svojoj stražnjoj strani ima upaljena crvena svjetla za označavanje vozila ili ako ga vuče motorno vozilo koje ima, i pri vući upotrebljava, žuto rotacijsko svjetlo.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji vuče motorno vozilo suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 96.

(1) Za vrijeme vuče vozila iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona, oba vozila moraju biti označena znakom kojim se označava zaustavljenje vozilo na kolniku (sigurnosni trokut). Na vozilo koje vuče drugo vozilo trokut se postavlja s prednje, a na vučeno vozilo – sa stražnje strane.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 97.

(1) Vozilo se na cesti može vući pomoću užeta, krute veze (rude) i oslanjanjem ili ovješenjem vozila o vučno vozilo.

(2) Pomoću užeta ne smije se vući vozilo na kojem su neispravni uređaji za upravljanje ili uređaji za zaustavljanje, ni teretni automobil i autobus.

(3) Krutom vezom ne smije se vući vozilo koje nema ispravan uređaj za upravljanje ni vozilo koje je teže od vučnog vozila, ako mu je neispravna radna kočnica.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako i postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 98.

(1) Ako se motorno vozilo vuče pomoću užeta ili krute veze, osoba koja upravlja vučenim vozilom mora imati vozačku dozvolu za upravljanje onom kategorijom ili vrstom vozila kojoj pripada vozilo koje se vuče.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja upravlja vučenim vozilom ako nema vozačku dozvolu za upravljanje onom kategorijom ili vrstom vozila kojoj pripada vozilo koje se vuče.

Članak 99.

(1) Vuča natovarenoga teretnog automobila s priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktora s priključnim vozilom dopuštena je samo do prvog mesta prikladnog za pretovar tereta, a iznimno i do prvog mesta na kojem se može otkloniti neispravnost na vozilu.

(2) Novčanom kaznom od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Članak 100.

(1) Razmak između vučnoga i vučenog vozila, ako se vuče užetom, mora iznositi od tri do pet metara, a ako se vuče pomoću krute veze može iznositi i manje od tri metra.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

16. UPOTREBA SVJETALA U PROMETU

Članak 101.

(1) Na vozilu u prometu na cesti noću i u slučaju smanjene vidljivosti moraju biti upaljena svjetla, i to:

1. na motornom vozilu – osim mopeda i motocikla bez bočne prikolice – najmanje dva bijela ili žuta svjetla na prednjoj strani i paran broj crvenih svjetala na stražnjoj strani,

2. na mopedu i motociklu bez bočne prikolice – najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani.

(2) Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, na biciklu mora biti upaljeno jedno svjetlo bijele boje na prednjoj strani i jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani, a na zaprežnom vozilu najmanje jedno svjetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani, ili samo jedna svjetiljka koja je izrađena tako da se s prednje strane vozila vidi bijelo svjetlo, a sa stražnje strane vozila – crveno svjetlo.

(3) Kad motorno vozilo vuče jedno ili dva priključna vozila, na stražnjoj strani posljednjega priključnog vozila moraju biti upaljena najmanje dva crvena svjetla, a ako širina priključnog vozila iznosi više od 1,6 m, na prednjoj strani prvoga priključnog vozila moraju biti upaljena dva bijela svjetla.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 102.

(1) Na motornim vozilima za vrijeme vožnje danju moraju biti upaljena dnevna ili kratka svjetla.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako na motornom vozilu za vrijeme vožnje danju nema upaljena dnevna ili kratka svjetla.

Članak 103.

Iznimno od odredaba članka 101. ovoga Zakona, ne mora imati upaljena svjetla:

1) vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano danju u uvjetima normalne vidljivosti kao i noću na osvijetljenom dijelu ceste, tako da se jasno vidi s dovoljne udaljenosti,

2) vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano na za to posebno određenim mjestima na kolniku ili izvan njega, ili na ulicama sa slabijim prometom,

3) bicikl, moped i motocikl bez bočne prikolice koji nema akumulatora – kad su zaustavljeni ili parkirani u naselju uz sam rub kolnika.

Članak 104.

Motorno vozilo čija duljina ne premašuje 8 m, a širina 2 m, i kojem nije pridodano priključno vozilo može imati, kad je zaustavljeno ili parkirano na ulici u naselju, umjesto svjetala iz članka 101. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, upaljeno samo jedno svjetlo koje se s prednje strane vidi kao bijelo svjetlo, a sa stražnje strane kao crveno svjetlo, i koje je postavljeno na strani suprotnoj od ruba kolnika uz koji je vozilo zaustavljeno ili parkirano.

Članak 105.

(1) Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, moraju nositi upaljena svjetla kad se kreću kolnikom izvan naselja:

1) skupina pješaka koja se kreće u organiziranoj koloni ili povorci – najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo na čelu kolone, odnosno povorke i najmanje jedno crveno svjetlo na njezinu začelju,

2) vodiči teglečih, tovarnih i jahačih životinja i goniči stoke – najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo naprijed i najmanje jedno crveno svjetlo straga.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak, odnosno vodič ili gonič stoke ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 106.

(1) Za osvjetljavanje ceste vozač motornog vozila u pravilu, upotrebljava duga svjetla.

(2) Vozač motornog vozila na motorni pogon dužan je umjesto dugih svjetala za osvjetljavanje ceste upotrebljavati kratka svjetla:

1) prije mimoilaženja s drugim vozilom na udaljenosti s koje prosudi da svjetлом svojeg vozila zasljepljuje vozača vozila koje mu dolazi ususret, a pri mimoilaženju s drugim vozilom, kad vozač tog vozila prijeđe na kratka svjetla ili kad naizmjeničnim paljenjem i gašenjem svjetala upozorava da mu duga svjetla smetaju, a uvijek na udaljenosti manjoj od 200 m,

2) za vrijeme dok se kreće za drugim vozilom na takvoj udaljenosti i u takvu položaju da dugim svjetlima svojeg vozila zasljepljuje vozača vozila ispred sebe,

3) dok vozilom prolazi pokraj kolone ili povorke pješaka,

4) kad se kreće cestom koja se prostire neposredno pokraj plovнog puta ili pokraj željezničke ili tramvajske pruge – ususret plovilu, odnosno vozilu koje se kreće po tračnicama,

5) kad najde na stoku te ostale domaće ili divlje životinje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 107.

(1) Svjetla za označavanje motornih vozila upotrebljavaju se u uvjetima iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona kad je vozilo zaustavljeno ili parkirano na cesti.

(2) Svjetla za označavanje motornih vozila moraju biti upaljena dok su upaljena bilo koja svjetla za osvjetljavanje ceste ili posebna svjetla za maglu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upotrebljava svjetla suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 108.

(1) Po magli vozač vozila na motorni pogon mora na vozilu imati upaljena kratka svjetla za osvjetljavanje ceste, ili svjetla za maglu, ili oba svjetla istovremeno.

(2) Stražnja svjetla za maglu smiju se upotrebljavati samo po magli i u slučaju smanjene vidljivosti.

(3) Svjetla za maglu koja se nalaze na prednjoj strani vozila mogu biti bijele ili žute boje, a na stražnjoj strani – crvene boje.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

17. RAZMAK IZMEĐU VOZILA U VOŽNJI

Članak 109.

(1) Vozač je dužan držati potreban razmak kad se kreće iza drugog vozila, tako da ne ugrožava sigurnost prometa.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne drži potreban razmak kad se kreće iza drugoga vozila.

Članak 110.

(1) Kad se na javnoj cesti izvan naselja, koja ima samo po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, kreću jedno za drugim motorna vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg ili čija je duljina veća od 7 m, vozači su dužni između svakog od tih vozila držati razmak od najmanje 100 m.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na dio ceste na kojem je pretjecanje zabranjeno.

(3) Ako se na cesti izvan naselja kreću u nizu dva ili više vozila koja prevoze opasne tvari, medusobni razmak između tih vozila ne smije biti manji od 200 metara.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne drži potreban razmak kad se kreće iza drugog vozila.

18. PROMET TRAMVAJA I DRUGIH VOZILA NA TRAČNICAMA

Članak 111.

Odredbe članka 34. – 110. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na promet tramvaja i drugih vozila koja se na cesti kreću po tračnicama, osim ako to ne isključuju konstrukcijska svojstva tih vozila.

19. PROMET BICIKALA, MOPEDA I MOTOCIKALA

Članak 112.

(1) Vozači bicikla dužni su se kretati biciklističkom stazom ili biciklističkom trakom, a ako one ne postoje, što bliže desnom rubu kolnika.

(2) Ako se dva ili više vozača bicikala, mopeda ili motocikala kreću u skupini, dužni su se kretati jedan iza drugoga.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 113.

(1) Vozač bicikla, mopeda i motocikla mora upravljati vozilom na način kojim se ne umanjuje stabilnost vozila i ne ometaju drugi sudionici u prometu, a osobito ne smije skidati istovremeno obje ruke s upravljača, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti, vući ili gurati predmete koji ga mogu ometati u upravljanju vozilom ili ugrožavati druge sudionike u prometu.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 114.

(1) Vozač motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze na tim vozilima moraju, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi nositi zaštitnu kacigu. Zaštitnu kacigu za vrijeme vožnje na cesti, na glavi moraju nositi i vozači bicikla mladi od 16 godina.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motocikla ili mopeda i osoba koja se prevozi ako za vrijeme vožnje na cesti na glavi ne nosi zaštitnu kacigu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla ako za vrijeme vožnje na cesti na glavi ne nosi zaštitnu kacigu.

20. PROMET ZAPREŽNIH VOZILA I KRETANJE STOKE

Članak 115.

(1) Vozač zaprežnog vozila mora upravljati vozilom za sve vrijeme dok se vozilo kreće po cesti i dužan je vozilo držati što bliže desnom rubu kolnika.

(2) Zaprežno vozilo ne smije se ostavljati bez nadzora na cesti.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač zaprežnog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 116.

(1) Vozač zaprežnog vozila mora za vrijeme vožnje na cesti upravljati zapregom tako da drži uzde u rukama ili da zapregu vodi hodajući pokraj ili ispred nje.

(2) Vozač zaprežnog vozila mora voditi zapregu:

1) na nepreglednom i neosiguranom prijelazu ceste preko željezničke pruge,

2) pri prijelazu preko državne i županijske ceste,

3) pri uključivanju u promet iz dvorišta ili s druge površine kada mu je vidik zaklonjen ili je vidljivost smanjena,

4) pri uključivanju u promet kada prelazi preko nogostupa ili biciklističke staze.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač zaprežnog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 117.

(1) U prometu na cesti u zaprežno vozilo smiju se upregnuti najviše dvije zaprege jedna iza druge.

(2) Ako u prometu na cesti zaprežno vozilo vuku dvije zaprege vozač mora imati pratioca.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač zaprežnog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 118.

(1) Za zaprežno se vozilo u prometu na cesti smije privezati samo jedno grlo stoke sa stražnje desne strane.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač zaprežnog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 119.

(1) Stoku i druge životinje ne smije se voditi niti ostavljati na cesti bez nadzora.

(2) Stoku koja se kreće po javnoj cesti gonič stoke mora držati što je moguće bliže desnom rubu ceste.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj gonič ili vlasnik stoke ili drugih životinja ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 120.

Stoku u stadu, krdu ili pojedino grlo ne smije cestom goniti ili voditi osoba koja, s obzirom na uzrast i sposobnost, ne može nadzirati stoku i poduzimati potrebne radnje da se izbjegne opasnost.

Članak 121.

(1) Na državnim cestama ne smije se goniti stoka.

(2) Na državnim cestama osoba koja je navršila 16 godina smije voditi vezana najviše dva grla stoke i kretati se krajnjom desnom stranom kolnika.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 122.

(1) Na županijskim i lokalnim cestama gonjenje stoke u stadu ili krdu mora nadzirati dovoljan broj goniča. Goniči su dužni stado ili krdo nadzirati i ravnati tako da se ne ugrožava i u što manjoj mjeri ometa promet.

(2) Veći broj stoke goniči moraju goniti u grupama koje ne smiju biti duže od 50 m, a između njih mora biti razmak najmanje 50 m.

(3) Na županijskim i lokalnim cestama stoku ne smije goniti niti voditi osoba koja nije navršila 10 godina.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj gonič stoke ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 123.

(1) Preko ceste gdje nema izgrađenih ili određenih prijelaza stoka se smije goniti ili voditi samo na preglednom dijelu ceste.

(2) Prelaženje stoke u stadu ili krdu preko državne ili županijske ceste moraju osiguravati najmanje dva goniča koji se nalaze s jedne i s druge strane prijelaza.

(3) Kada se stoka goni noću preko državne ili županijske ceste, goniči moraju nositi svjetiljke s crvenim svjetлом koje mora biti jasno vidljivo drugim sudionicima u prometu na udaljenosti najmanje 150 m.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj gonič stoke ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

21. KRETANJE PJEŠAKA

Članak 124.

(1) Pješak se ne smije kretati ni zadržavati na kolniku.

(2) Na kolniku je zabranjeno igranje, vožnja dječjim biciklom, romobilom i koturaljkama kao i sanjkanje, skijanje i sl.

(3) Pješak se mora kretati nogostupom ili drugom površinom određenom za kretanje pješaka, odnosno površinom pokraj kolnika prikladnom za kretanje pješaka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 125.

(1) Iznimno, od članka 124. stavka 1. i 3. ovoga Zakona, na cesti na kojoj ne postoji nogostup ili druga površina određena, odnosno prikladna za kretanje pješaka, ili na cesti na kojoj postoji nogostup ili druga površina određena, odnosno prikladna za kretanje pješaka kojom se pješaci ne mogu koristiti iz bilo kojeg razloga, pješaci se mogu kretati kolnikom.

(2) Ako se pješak kreće kolnikom, mora se kretati što bliže rubu kolnika na način kojim ne ometa i ne sprječava promet vozila.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 126.

(1) Kad se pješaci kreću kolnikom na kojem sigurnost prometa to zahtijeva, a osobito u slučaju slabe preglednosti ceste, smanjene vidljivosti ili jakog prometa vozila, dužni su kretati se jedan iza drugoga.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 127.

(1) Pješak koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je kretati se uz lijevi rub kolnika u smjeru kretanja a noću mora biti osvijetljen ili označen s reflektirajućom materijom.

(2) Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, pješak se može kretati uz desni rub kolnika samo kad je takvo kretanje za njega sigurnije (nepregledan zavoj, ponor, usjek, zasječak, odron i sl.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak koji se kolnikom na javnoj cesti izvan naselja ne kreće na način propisan odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 128.

(1) Pješak koji gura ručna kolica, bicikl, moped ili motocikl, osobe koje se kreću pomoći pokretnih stolaca za nemoćne osobe te organizirana kolona pješaka moraju se kretati uz desni rub kolnika u smjeru kretanja.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 129.

(1) Pješak je dužan preko kolnika i biciklističke staze ili trake prelaziti pažljivo i najkraćim putem, nakon što se prije stupanja na kolnik uvjeri da to može učiniti na siguran način.

(2) Na cesti koja ima obilježene pješačke prijelaze ili posebno izgrađene prijelaze, odnosno prolaze za pješake, pješak je dužan pri prelaženju ceste kretati se tim prijelazima, odnosno prolazima ako oni nisu od njega udaljeni više od 50 m u naselju, odnosno 100 m izvan naselja.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 130.

(1) Na obilježenome pješačkom prijelazu na kojem se prometom pješaka upravlja prometnim svjetlima za pješake, odnosno na raskrižju, pješak je dužan postupiti prema tim znakovima.

(2) Na obilježenome pješačkom prijelazu ili raskrižju na kojem se prometom pješaka ne upravlja posebnim prometnim svjetlima za pješake, ali se prometom vozila upravlja prometnim svjetlima za vozila ili znacima koje daje ovlaštena osoba, pješaci mogu prelaziti preko kolnika samo dok je danim znakom dopušten prijelaz preko kolnika.

(3) Na obilježenome pješačkom prijelazu na kojem se prometom ne upravlja prometnim svjetlima ni znacima što ih daje ovlaštena osoba, pješak je dužan prije stupanja na pješački prijelaz obratiti pažnju na udaljenost i brzinu vozila koja mu se približavaju.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 131.

(1) Pješak koji namjerava prijeći preko kolnika na mjestu na kojem ne postoji obilježeni pješački prijelaz ne smije stupiti na kolnik ako time ometa promet vozila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 132.

(1) Organizirana kolona pješaka ne smije biti duža od 50 m, osim pogrebne i odobrene povorke ili policijske ili vojne jedinice.

(2) Kada se kolnikom kreće više organiziranih kolona pješaka razmak između kolona mora biti najmanje 50 m.

(3) Noću i danju za vrijeme smanjene vidljivosti, kao i u drugim slučajevima kada je to potrebito radi sigurnosti prometa, pješaci koji se kreću kolnikom u organiziranoj koloni, osim pogrebnih ili odobrenih povorki, te policijskih ili vojnih jedinica, moraju se kretati u koloni po jedan.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vodič organizirane kolone pješaka ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

22. OBVEZE VOZAČA PREMA PJEŠACIMA

Članak 133.

(1) Ako se prometom na obilježenome pješačkom prijelazu upravlja prometnim svjetlima ili znacima ovlaštene osobe, vozač je dužan svoje vozilo zaustaviti ispred pješačkog prijelaza kad mu je danim znakom zabranjen prolaz.

(2) Ako se obilježeni pješački prijelaz iz stavka 1. ovoga članka nalazi na ulazu na bočnu cestu, vozač koji skreće na tu cestu dužan je kretati se smanjenom brzinom i propustiti pješake koji su već stupili ili stupaju na pješački prijelaz, a prema potrebi, i zaustaviti svoje vozilo radi propuštanja pješaka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji svoje vozilo ne zaustavi ispred pješačkog prijelaza kad mu je danim znakom zabranjen prolaz i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom do tri mjeseca te dva negativna boda (stavak 1.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka i izreći će mu se jedan negativni bod.

Članak 134.

(1) Ako se na obilježenome pješačkom prijelazu prometom ne upravlja uređajima za davanje prometnih svjetala ni znacima ovlaštene osobe, vozač je dužan takvu pješačkom prijelazu približavati se sigurnosnom brzinom tako da ne ugrožava pješake, odnosno tako da može zaustaviti svoje vozilo da bi propustio pješake koji su već stupili na pješački prijelaz.

(2) Ako su pješaci djeca, stare i iznemogle osobe, slijepi osobe ili druge osobe s invaliditetom, vozač je dužan zaustaviti vozilo i propustiti ih i kad tek stupaju na pješački prijelaz iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka na kolniku s dvije ili više prometnih traka za promet u istom smjeru, zabranjeno je prolazanje pored vozila koje je zaustavljeno ili usporava ispred pješačkog prijelaza da bi propustilo pješake.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka i izreći će mu se jedan negativni bod.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji svojim vozilom prođe pored vozila koje je već zaustavljeno ili vozila koje usporava ispred pješačkog prijelaza radi propuštanja pješaka i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom određene vrste ili kategorije do tri mjeseca te dva negativna boda (stavak 3.).

Članak 135.

(1) Vozač koji skreće na bočnu cestu na čijem ulazu ne postoji obilježeni pješački prijelaz dužan je skretati smanjenom brzinom i ne smije ugroziti pješake koji su već stupili na kolnik.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbi ovoga članka.

23. PROMET NA PRIJELAZU CESTE PREKO ŽELJEZNIČKE PRUGE

Članak 136.

(1) Vozač koji se vozilom približava prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini dužan je kretanje vozila prilagoditi tako da ga može zaustaviti pred uređajem za zatvaranje prometa na prijelazu ili pred uređajem za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje vlaka, odnosno da može zaustaviti vozilo prije nego što stupi na željezničku prugu.

(2) Sudionici u prometu koji prelaze preko željezničke pruge u istoj razini dužni su to činiti s potrebnim oprezom.

Članak 137.

(1) Sudionici u prometu dužni su zaustaviti se pred prijelazom ceste preko željezničke pruge u istoj razini ako je uređaj za zatvaranje prometa spušten, ili ako se taj uređaj već počeo spuštati, ili ako se daju svjetlosni ili zvučni znaci koji upozoravaju da će se taj uređaj početi spuštati, odnosno da se prijelazu ceste preko željezničke pruge približava vlak.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do tri mjeseca i dva negativna boda.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj ostali sudionici u prometu na cesti koji postupe suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 138.

(1) Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem nema uređaja za zatvaranje prometa ni uređaja za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje vlaka, sudionici u prometu moraju se zaustaviti te mogu prijeći preko željezničke pruge tek kad se uvjere da prugom ne nailazi vlak ili neko drugo vozilo koje se kreće po tračnicama.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu

ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

24. PROMET NA AUTOCESTI, BRZOJ CESTI I CESTI NAMIJENJENOJ ISKLJUČIVO ZA PROMET MOTORNIH VOZILA

Članak 139.

(1) Autocestom, brzom cestom i cestom namijenjenom isključivo za promet motornih vozila ne smiju se kretati pješaci, radni strojevi, motokultivatori, traktori, mopedi, zaprežna vozila, bicikli i životinje.

(2) Autocestom se ne smiju kretati ni motorna vozila koja se ne mogu kretati brzinom većom od 60 km na sat.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na vozila oružanih snaga i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove te vozila pravnih ili fizičkih osoba nadležnih za održavanje ceste kada daju posebne svjetlosne znakove (žuto trepćuće svjetlo).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 140.

(1) Na autocesti vozač ne smije zaustavljati ni parkirati motorno vozilo, osim na površinama izvan kolnika koje su za to posebno uređene i obilježene.

(2) Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu ili iz drugih razloga prisiljen zaustaviti vozilo na kolniku autoceste dužan ga je zaustaviti na posebnoj traci za zaustavljanje vozila u nuždi i poduzeti potrebne mjere da vozilo što prije ukloni s kolnika.

(3) Na autocesti vozač ne smije polukružno okretati vozilo niti se kretati vozilom unatrag, osim na površinama izvan kolnika koje su za to posebno uredene.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 3. ovoga članka i izreći će mu se jedan negativan bod.

Članak 141.

(1) Na autocestu ne smije se uključiti motorno vozilo što vuče drugo vozilo koje se zbog neispravnosti ili nedostatka pojedinih dijelova ne može samo kretati.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, vuča vozila dopuštena je autocestom ako je razlog za vuču nastao za vrijeme kretanja vozila po autocesti, ali samo krajnjom desnom prometnom trakom do prve priključne ceste kojom se vučeno vozilo može isključiti iz prometa na autocesti.

(3) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 142.

(1) Autocestom se vozila moraju kretati krajnjom desnom prometnom trakom ako nije zakrčena vozilima u koloni.

(2) Na autocesti vozač smije mijenjati prometnu traku zbog bržeg kretanja samo prelaženjem vozilom u lijevu prometnu traku.

(3) Na autocesti vozač ne smije vozilom prelaziti iz trake u traku (slalom vožnja), pretjecati zaustavnom trakom, kretati se na način da ne drži potreban razmak, požurivati vozila ispred sebe ili na drugi način davanjem svjetlosnih i zvučnih znakova niti izvoditi bilo koju drugu radnju kojom ugrožava ili dovodi u opasnost druge sudionike u prometu.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila koji se

na autocesti ne kreće krajnjom desnom prometnom trakom kada ta traka nije zakrčena vozilima u koloni (stavak 1.).

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do tri mjeseca i dva negativna boda.

Članak 143.

(1) Na autocesti s tri prometne trake ili više prometnih traka, namijenjenih za promet vozila u jednom smjeru, vozači teretnih automobila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg i skupova vozila duljina čija premašuje 7 m, smiju se koristiti samo s dvije prometne trake koje se nalaze uz desni rub kolnika.

(2) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 144.

(1) Vozač koji se vozilom uključuje u promet na autocesti, uz obveze iz članka 43. – 45. ovoga Zakona, dužan je koristiti se posebnom trakom za ubrzanje.

(2) Vozač koji se vozilom isključuje iz prometa na autocesti dužan je svojim vozilom pravovremeno zauzeti položaj na krajnjoj desnoj prometnoj traci i što prije prijeći na posebnu traku za usporavanje.

(3) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 145.

Odredbe članka 139. – 144. ovoga Zakona i odgovarajuće kaznene odredbe, primjenjuju se i na promet na brzoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila.

25. PROMET U TUNELU

Članak 146.

(1) Vozač koji se vozilom kreće kroz tunel ne smije zaustavljati niti parkirati vozilo u tunelu niti smije polukružno okretati vozilo ili se vozilom kretati unatrag.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka i izreći će mu se jedan negativan bod.

Članak 147.

(1) Vozač motornog vozila dužan je za vrijeme kretanja kroz tunel držati na vozilu upaljena kratka svjetla za osvjetljavanje ceste.

(2) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

26. VOZILA POD PRATNJOM

Članak 148.

(1) Vozilima pod pratnjom, u smislu ovoga Zakona, smatraju se vozila koja prate pripadnici policije i vojne policije s posebnim policijskim vozilima opremljenim uređajima za davanje posebnih zvučnih i svjetlosnih znakova crvene i plave boje, kao i ta policijska vozila, i to za vrijeme dok se ti znakovi daju.

(2) Vozač koji na cesti susretne vozilo ili kolonu vozila pod pratnjom i vozač kojega sustigne vozilo ili kolona vozila pod pratnjom dužni su zaustaviti svoje vozilo, noću umjesto dugih svjetala upotrijebiti kratka svjetla za osvjetljavanje ceste, držati se naredbi koje im daju osobe iz pratnje i kretanje nastaviti tek nakon što prođu sva vozila pod pratnjom.

(3) Vozila pod pratinjom vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu imaju pravo prednosti prolaska u odnosu na sva druga vozila, osim u odnosu na vozila koja se kreću raskrižjem na kojem se prometom upravlja prometnim svjetlima ili znacima ovlaštene osobe, i na njih se ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona o ograničenju brzine (članak 52. – 55.), o zabrani pretjecanja i obilaženja kolone vozila ili na pješačkom prijelazu ili prelaženju iz trake u traku (članak 70. stavak 1. točka 1., članak 74. i članak 75. stavak 1.), o zabrani presijecanja kolone pješaka (članak 89.) te obvezi vezivanja sigurnosnim pojasmom (članak 163.) i nisu se dužni kretati jedno iza drugog (članak 112.).

(4) Iznimno, pod uvjetom da je to neophodno potrebno, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila pod pratinjom ne primjenjuju se ni odredbe o strani kretanja vozila (članak 46. – 48. a kada je obustavljen promet i članak 49.), uključivanju u promet (članak 45. stavak 1.), o zaustavljanju i parkiranju te polukružnom okretanju (članak 79. stavak 1., članak 80. stavak 1. i 3., članak 82. stavak 1. točka 5., 10., 11. i 12., članak 83. stavak 1., članak 12. stavak 4. i članak 140.).

(5) Radi omogućavanja nesmetanog prolaska vozilima iz stavka 1. ovoga članka, pješaci su se dužni ukloniti dok ta vozila prođu.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi stavka 5. ovoga članka.

27. VOZILA S PRAVOM PREDNOSTI PROLASKA

Članak 149.

(1) Na vozila službe hitne pomoći, vatrogasne službe, unutarnjih poslova i vojne policije, kad posebnim uređajima daju svjetlosne i zvučne znakove, ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o ograničenju brzine (članak 52. – 55.), o prednosti prolaska (članak 57.), o zabrani pretjecanja i obilaženja kolone vozila ili na pješačkom prijelazu ili prelaženju iz trake u traku (članak 70. stavak 1. točka 1., članak 74. i članak 75. stavak 1.), o zabrani presijecanja kolone pješaka (članak 89.) te obvezi vezivanja sigurnosnim pojasmom (članak 163.).

(2) Iznimno, uz uvjet da je to neophodno potrebno, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila s prednošću prolaska ne primjenjuju se ni odredbe o strani kretanja vozila (članak 46. – 48. a kada je obustavljen promet i članak 49.), uključivanju u promet (članak 45. stavak 1.) i o zaustavljanju i parkiranju te polukružnom okretanju (članak 79. stavak 1., članak 80. stavak 1. i 3., članak 82. stavak 1. točka 5., 10., 11. i 12., članak 83. stavak 1., članak 12. stavak 4. i članak 140.).

(3) Kad vozilo unutarnjih poslova i vojne policije upotrebom plavih svjetala osigurava prolaz jednom vozilu ili koloni vozila koja se kreću iza njega, vozači su dužni obratiti pažnju i na vozila kojima se osigurava prolaz, propustiti ih i, prema potrebi, zaustaviti svoja vozila dok ta vozila ne prođu.

(4) Glede međusobnog prava prednosti prolaska vozila iz stavka 1. i 3. ovoga članka važe odredbe ovoga Zakona o prednosti prolaska.

Članak 150.

Iznimno od članka 149. ovoga Zakona, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila policije bez obzira imaju li ugrađene posebne uređaje za utvrđivanje prekršaja i davanje zvučnih i svjetlosnih signala u obavljanju službenih zadaća, ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o ograničenju brzine (članak 52. – 55.), prelaženja iz trake u traku (članak 75. stavak 1.), o poštivanju prometnih znakova (članak 12. stavak 4.) i o zaustavljanju i parkiranju

(članak 79., 80., 82. i 83.).

Članak 151.

(1) Osobni automobili kojima se koriste suci i državni odvjetnici za obavljanje očevida povodom kaznenih djela, službena vozila ovlaštenih carinskih službenika, vozila Gorske službe spašavanja te vozila ministarstva nadležnog za poslove pravosuda kojima se prevoze uhićene ili osuđene osobe, kada posebnim uređajima daju svjetlosne i zvučne znake, imaju prednost prolaska u odnosu na sva druga vozila osim vozila pod pratnjom i vozila iz članka 149. stavka 1. i 3. ovoga Zakona i na njih se, uz uvjet iz članka 149. stavka 2. ovoga Zakona, ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona o zaustavljanju i parkiranju (članak 79. stavak 1., članak 80. stavak 1. i 3., članak 82. stavak 1. točka 5., 10., 11. i 12., članak 83. stavak 1. i članak 12. stavak 4.).

(2) Osobe koje sudjeluju u prometu na cesti u uvjetima i slučajevima iz članka 150. i 151. dužne su voditi računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu.

Članak 152.

(1) Da bi omogućili prolaz vozilima iz članka 149. i 151. ovoga Zakona, pješaci su se dužni skloniti, a druga vozila propustiti i prema potrebi, zaustaviti se dok ta vozila ne prođu.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 153.

(1) Uređaji za davanje posebnih svjetlosnih i zvučnih znakova smiju se ugrađivati i upotrebljavati samo na vozilima kojima pripadnici policije obavljaju pratnju (članak 148. stavak 1.) te na vozilima s pravom prednosti prolaska iz članka 149. stavka 1. i 3. i članka 151. ovoga Zakona.

(2) Na vozilima policije, osim uređaja iz stavka 1. ovoga članka, mogu se ugraditi i uređaji na kojima se ispisuju zapovijedi i obavijesti vozačima koji se kreću ispred ili iza policijskih vozila (obvezno zaustavljanje, stop policija, smanjite brzinu, prometna nesreća, opasnost na cesti i sl.).

(3) Vozila iz članka 149. ovoga Zakona mogu imati više plavih rotacijskih svjetala ugrađenih na najvišem dijelu vozila i uređaj za davanje znakova u nizu tonova raznih visina, a vozila iz članka 151. ovoga Zakona samo jedno plavo rotacijsko svjetlo i uređaj za davanje znakova u nizu tonova raznih visina.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Novčanom kaznom od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti ima ugrađene ili upotrebljava posebne uređaje suprotno odredbama ovoga članka.

28. TERET NA VOZILU

Članak 154.

(1) Vozilo u prometu na cesti ne smije se opteretiti iznad najveće dopuštene mase ili dopuštenog osovinskog opterećenja, utvrđenih posebnim propisom ili preko najveće dopuštene mase, kao niti preko dopuštenoga osovinskog opterećenja upisanog u prometnu dozvolu ili preko mogućnosti koje dopuštaju osobine ceste utvrđene prometnim znakom.

(2) Teret na vozilu mora biti tako raspoređen i prema potrebi pričvršćen i pokriven da:

- 1) ne ugrožava sigurnost sudionika u prometu i ne nanosi štetu cesti i objektima na cesti,
- 2) ne umanjuje stabilnost vozila i ne otežava upravljanje vozilom,
- 3) ne smanjuje vozaču preglednost nad cestom,
- 4) ne stvara suvišnu buku i da se ne rasipa po cesti,
- 5) ne zaklanja svjetlosne i svjetlosno-signalne uređaje na vozilu, registarske pločice i druge propisane oznake na vozilu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik koja postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 155.

(1) Teret na vozilu ne smije premašiti najudaljeniju točku na prednjoj strani vozila više od jedan metar.

(2) Teret koji se prevozi na vozilu i priključnom vozilu može premašiti najudaljeniju točku na stražnjoj strani vozila najviše za jednu šestinu svoje duljine koja je kao kontinuirani teret oslonjena na tovarni prostor.

(3) Ako se vozilom prevozi teret u kombinaciji koja se sastoji od vučnog vozila i jednoosovinske prikolice, pod duljinom vozila razumijeva se ukupna duljina vučnog vozila i jednoosovinske prikolice.

(4) Ako teret na vozilu premašuje više od jednog metra najudaljenije točke na stražnjoj strani vozila, najizbočenija točka tereta mora biti označena crvenom tkaninom.

(5) Najizbočenija točka tereta koji se prevozi teretnim motornim ili priključnim vozilom mora u slučaju iz stavka 4. ovoga članka biti označena pločom. Ta je ploča kvadratnog oblika, dimenzija 50 x 50 cm, obojena naizmjeničnim kosim trakama reflektirajuće narančaste i bijele boje i postavljena okomito na uzdužnu os vozila.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 156.

(1) Noću, a i danju u slučaju smanjene vidljivosti najizbočenija točka na teretu koji se prevozi vozilom mora biti označena:

1) u slučaju iz članka 155. stavka 4. ovoga Zakona – svjetlom i reflektirajućom tvari crvene boje,

2) kad teret na motornom ili na priključnom vozilu bočno premašuje više od 20 cm vanjski rub prednjega ili stražnjeg svjetla za označivanje vozila – svjetlom i katadiopterom koji s prednje strane daju bijelo svjetlo, a sa stražnje strane – crveno svjetlo.

(2) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 157.

(1) Na biciklu, mopedu i motociklu ne smije se prevoziti predmete šire od 50 cm sa svake strane vozila.

(2) Na prikolici bicikla i mopeda ne smije se prevoziti predmete šire od 80 cm.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla, mopeda ili motocikla koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

29. PRIJEVOZ OSOBA VOZILIMA

Članak 158.

(1) U vozilu ili na vozilu smije se prevoziti u prometu na cesti onoliko osoba koliko ima ugrađenih sjedala, odnosno koliko je upisano u prometnoj dozvoli.

(2) Ako se u osobnom automobilu prevoze djeca, dvoje djece do 10 godina života smatra se jednom osobom.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 159.

(1) Na prikolicama iz članka 93. ovoga Zakona i u tovarnom sanduku mopeda ili motocikla, ne smiju se prevoziti osobe.

(2) Osobe se mogu prevoziti u bočnoj prikolini motocikla.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji vozilom prevozi osobe suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 160.

(1) Vozač ne smije prevoziti osobe u zatvorenom prostoru vozila koje se ne može otvoriti iznutra, osim vozilima unutarnjih poslova, oružanih snaga i tijela za izvršenje kaznenih i prekršajnih sankcija i to samo za službene potrebe.

(2) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj i vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 161.

(1) Vozač bicikla stariji od 18 godina može na biciklu prevoziti osobe starije od osam godina samo ako se na biciklu nalaze posebna sjedala za svaku osobu, držač za ruke i noge, odnosno pedale.

(2) Vozač bicikla stariji od 18 godina može na biciklu prevoziti dijete do osam godina starosti, ako je na biciklu ugrađeno posebno sjedalo, prilagođeno veličini djeteta i čvrsto spojeno s biciklom.

(3) Vozač bicikla, mopeda i motocikla ne smije prevoziti osobu koja je pod utjecajem alkohola ili droga.

(4) Dijete mlađe od 12 godina ne smije se prevoziti na mopedu i motociklu.

(5) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 162.

(1) Osoba koja se prevozi vozilom ne smije ni na koji način ometati vozača u upravljanju vozilom, niti utjecati na vozača da upravlja vozilom na način kojim se smanjuje sigurnost prometa.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 163.

(1) Vozač i putnici tijekom vožnje u motornom vozilu na sjedalima na kojima su ugrađeni sigurnosni pojasevi, dužni su koristiti pojasevi na način koji je odredio proizvođač sigurnosnog pojasa.

(2) Vozač osobnog automobila ne smije na prednjem sjedalu prevoziti osobu koja je pod utjecajem alkohola ili droga, dijete mlađe od 12 godina niti na stražnjem sjedalu dijete mlađe od pet godina, osim u slučaju kada na stražnjem sjedalu ima pričvršćenu dječju sjedalicu, u kojoj dijete mora biti vezano.

(3) Novčanom kaznom od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i druga osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 164.

(1) Za vrijeme kretanja, u vozilo se ne smije uskakati, iskakati, otvarati vrata, naginjati se izvan vozila i voziti se na vanjskim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima.

(2) Iznimno, na vanjskim dijelovima vozila mogu se voziti osobe koje obavljaju poslove na vozilima vatrogasne službe, vozilima komunalne djelatnosti i elektro dispečerske službe ako su na tim vozilima ugrađene platforme za stajanje i držaći i ako se ne kreću brzinom većom od 30 km na sat.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja za vrijeme kretanja vozila u prometu na cesti iskače, otvara vrata, naginje se izvan vozila ili se vozi na vanjskim dijelovima vozila, ili na traktorskim priključcima, ili uskače u vozilo (stavak 1.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji za više od 10 km na sat prekorači brzinu u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji do 10 km na sat prekorači brzinu u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.

Članak 165.

Motornim ili priključnim vozilom za prijevoz putnika u javnom gradskom i prigradskom prometu i autobusom kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe u gradskom prometu, iznimno od članka 158. stavka 1. ovoga Zakona, smije se prevoziti osobe i stojeći.

Članak 166.

(1) Na teretnom automobilu u prostoru za smještaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor, može se prevoziti najviše pet osoba koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge radove.

(2) Osobe koje nisu navršile 14 godina smiju se prevoziti na vozilima iz stavka 1. ovoga članka samo uz pratnju punoljetne osobe.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 167.

(1) Na teretnom automobilu u prostoru za smještaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor, može se uz odobrenje prevoziti više od pet osoba koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge radove, radnike od mjesta stanovanja do mjesta rada i obratno te od jednog mjesta rada na drugo.

(2) Prijevoz osoba na vozilima iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti i u drugim opravdanim slučajevima.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 168.

(1) Teretni automobil kojim se prevoze osobe u prostoru za smještaj tereta uz odobrenje mora imati: sjedala pričvršćena za karoseriju široka najmanje 45 cm, stranicu na stražnjoj strani karoserije visoku najmanje 120 cm, čvrst vanjski naslon visok najmanje 120 cm na stražnjim sjedalima i na sjedalima uzduž ruba karoserije ako su njezine stranice niže od 120 cm, nosač cerade i ceradu s dva otvora za prozračivanje, jedan na prednjoj, a drugi na stražnjoj strani te stepenice za ulazak i izlazak osoba.

(2) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka i broj osoba koje se mogu prevoziti, utvrđuje stanica za tehnički pregled vozila.

Članak 169.

(1) Na radnom stroju i njegovom priključnom vozilu za vrijeme kretanja po cesti smiju se nalaziti vozač i pratilec.

(2) Na motokultivatoru za vrijeme kretanja po cesti smije se nalaziti samo vozač, a na priključnom vozilu motokultivatora smije se nalaziti najviše tri osobe koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge poslove.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se za vrijeme kretanja po cesti na radnom stroju ili njegovom priključku ili na motokultivatoru i njegovom priključnom vozilu prevoze osobe suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji prevozi osobe suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 170.

(1) Odobrenje iz članka 167. ovoga Zakona izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja na čijem području prijevoz počinje.

(2) Odobrenje nije potrebno kada se prijevoz obavlja radi pružanja hitne pomoći pri spašavanju ljudi i imovine ili kada se obavlja vozilima unutarnjih poslova ili oružanih snaga.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka važi najdulje šest mjeseci. Vozač mora kod sebe imati odobrenje i pokazati ga na zahtjev ovlaštene službene osobe.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 3. ovoga članka.

Članak 171.

(1) U parkovima, hotelsko-turističkim i sličnim naseljima, pješačkim zonama, gradovima i slično, na cesti kojom je zabranjen ili se ne odvija promet vozila, u pravilu samo u turističke svrhe, traktor ili neko drugo vučno motorno vozilo, smije vući najviše četiri priključna vozila uredena za prijevoz osoba i na njima uz odobrenje prevoziti osobe u sjedećem položaju (turistički vlak).

(2) Izuzetno od odredbe stavka 1. ovoga članka vozila koja se koriste u turističke svrhe, u uvjetima odvijanja prometa drugih vozila, vučno vozilo smije vući najviše dva vozila.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležno za poslove prometa.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se na turističkom vlaku prevoze osobe suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi, odgovorna osoba u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj i vozač koji u prometu na cesti prevozi osobe suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 172.

(1) U prometu na cesti zabranjeno je prevoziti osobe:

- 1) teretnim automobilom kojem tovarni sanduk nema stranice,
- 2) vozilom s automatskim istovarivačem,
- 3) priključnim vozilom za prijevoz tereta koje vuče teretni automobil,
- 4) prikolicom za stanovanje (kamp-prikolica),

5) priključnim vozilom koje vuče traktor, kada traktor vuče više od jednoga priključnog vozila, osim u slučaju iz članka 171. ovoga Zakona (turistički vlak).

(2) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da se u prometu na cesti prevoze osobe suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj i vozač koji u prometu na cesti prevozi osobe suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 173.

(1) Osobe koje se prevoze teretnim automobilom u prostoru za smještaj tereta i priključnim vozilom koje vuče traktor ili radnom stroju ne smiju stajati u vozilu, sjediti na stranicama, na nestabilnom teretu ili na teretu koji prelazi visinu stranica vozila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

30. POKUSNE VOŽNJE

Članak 174.

(1) Za pokusne vožnje pri kojima se, radi ispitivanja svojstava proizvedenih ili preinačenih motornih vozila mora odstupiti od pojedinih odredaba o sigurnosti prometa na cestama, potrebno je odobrenje.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja na čijem području vožnja počinje.

(3) U odobrenju za pokusnu vožnju određuje se koje mjere osiguranja organizator mora poduzeti o svom trošku te naznačuje osobe koje se moraju nalaziti u vozilu za vrijeme pokusne vožnje.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako bez odobrenja obavlja pokusnu vožnju na cesti vozilom na motorni pogon ili ako ne poduzme mjere osiguranja određene u odobrenju za pokusnu vožnju.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji bez odobrenja vozilom na motorni pogon obavlja pokusnu vožnju na cesti ili ne poduzme mjere osiguranja određene u odobrenju za pokusnu vožnju ili za vrijeme pokusne vožnje prevozi osobe koje nisu navedene u odobrenju.

VI. DUŽNOSTI U SLUČAJU PROMETNE NESREĆE

Članak 175.

Osoba koja se zatekne ili nađe na mjestu prometne nesreće u kojoj ima ozlijedenih osoba dužna je ukazati pomoć osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći.

Članak 176.

(1) Sudionik u prometnoj nesreći u kojoj je netko izgubio život ili je ozlijeden ili je nastala veća materijalna šteta, dužan je:

1) ostati na mjestu prometne nesreće, s tim što se može privremeno udaljiti samo radi pružanja pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći ili ako mu je samome potrebna liječnička pomoć, odnosno radi obavještavanja policije,

2) poduzeti sve što je u njegovoj moći da se otklone nove opasnosti koje mogu nastati na mjestu prometne nesreće i da se omogući normalan tok prometa te da nastoji da se ne mijenja stanje na mjestu nesreće i da se sačuvaju postojeći tragovi, uz uvjet da poduzimanje tih mjera ne ugrožava sigurnost prometa,

3) o prometnoj nesreći obavijestiti najbližu policijsku upravu ili policijsku postaju i vratiti se na mjesto prometne nesreće i sačekati dolazak ovlaštene osobe koja obavlja očeviđ.

(2) Pravna ili fizička osoba koja je obaviještena o prometnoj nesreći u kojoj je neka osoba ozlijedena dužna je o tome odmah obavijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu i policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne ostane na mjestu prometne nesreće i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju najmanje 6 mjeseci te pet negativnih bodova (stavak 1.).

Članak 177.

(1) Vozači, sudionici prometne nesreće, u kojoj je uzrokovana manja materijalna šteta na vozilima, dužni su odmah ukloniti vozila s kolnika, omogućiti nesmetano odvijanje prometa, popuniti i potpisati Europsko izvješće o nezgodi ili na drugi način razmijeniti osobne podatke i

podatke o vozilima.

(2) Vozači iz stavka 1. ovoga članka ne smiju napustiti mjesto prometne nesreće dok nisu popunili i potpisali Europsko izvješće ili na drugi način razmijenili osobne podatke i podatke o vozilima.

(3) U slučaju prometne nesreće s manjom materijalnom štetom, kad na mjestu nesreće nema vlasnika vozila ili vlasnika druge oštećene stvari, vozač je dužan vlasniku vozila ili druge oštećene stvari ostaviti podatke o sebi i vozilu kojim je uzrokovao prometnu nesreću.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se vozači ako odmah s kolnika ne uklone vozila i omoguće nesmetano odvijanje prometa.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se vozač ako drugom sudioniku u prometnoj nesreći ili osobi vlasniku oštećenog vozila ili druge stvari ne ostavi svoje podatke i napusti mjesto prometne nesreće i izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje tri mjeseca te tri negativna boda.

Članak 178.

(1) Vozač koji je vozilom sudjelovao u prometnoj nesreći u kojoj ima poginulih ili ozlijedjenih osoba, a i druga osoba koja je neposredno sudjelovala u takvoj nesreći, imaju pravo tražiti osobne podatke i adresu od osoba koje su bile prisutne kad se nesreća dogodila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja odbije dati osobne podatke i adresu sukladno odredbi ovoga članka.

Članak 179.

(1) Vozač koji se zatekne ili nađe na mjesto prometne nesreće dužan je na zahtjev ovlaštene osobe prevesti osobu ozlijedenu u prometnoj nesreći do najbliže zdravstvene ustanove.

(2) Vozač je dužan postupiti prema odredbi stavka 1. ovoga članka i prije dolaska ovlaštene osobe, osim ako se nesreća dogodila na mjestu na kojem se može očekivati brzi dolazak vozila hitne pomoći ili ako vozač zaključi da se nestručnim i neodgovarajućim načinom prijevoza stanje ozlijedene osobe može pogoršati.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji odbije prevesti osobu ozlijedenu u prometnoj nesreći.

Članak 180.

(1) Ako je zdravstvena ustanova obaviještena o prometnoj nesreći ili je primila na liječenje osobu ozlijedenu u prometnoj nesreći, dužna je o tome odmah obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na čijem se području dogodila prometna nesreća.

(2) Ako osoba ozlijedena u prometnoj nesreći umre od zadobivenih ozljeda, zdravstvena ustanova dužna je o tome odmah obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na čijem se području dogodila prometna nesreća.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako ne obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prijemu osobe ozlijedene u prometnoj nesreći ili smrti osobe u prometnoj nesreći.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba (liječnik) u zdravstvenoj ustanovi i liječnik u privatnoj praksi.

Članak 181.

(1) Ako je vozilo zbog prometne nesreće onesposobljeno za daljnje kretanje na cesti, vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila dužan je vozilo, teret, stvari ili drugi materijal rasut po cesti ukloniti s kolnika, nakon što to naredi ili dopusti ovlaštena osoba koja obavlja očeviđ.

(2) Ako vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila nije u stanju postupiti prema stavku 1.

ovoga članka, ovlaštena osoba koja se zatekne na mjestu nesreće ili na mjestu gdje se nalazi neispravno vozilo naredit će organizaciji nadležnoj za održavanje cesta da na sigurno mjesto ukloni vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal s kolnika.

(3) Organizacija nadležna za održavanje cesta, odnosno pravna osoba s kojom je pravna osoba ili upravno tijelo nadležno za održavanje cesta sklopilo ugovor za uklanjanje vozila dužna je hitno poduzeti sve potrebne mjere za uklanjanje i čuvanje vozila s teretom, stvari ili drugog rasutog materijala s kolnika i osigurati prohodnost ceste.

(4) Ako organizacija nadležna za održavanje cesta ne postupi prema odredbi stavka 3. ovoga članka, a zbog onesposobljenosti vozila ili zapreka na kolniku stvorenih od tereta, stvari ili drugog materijala bude onemogućeno kretanje drugim sudionicima u prometu, ovlaštena osoba poduzet će druge odgovarajuće mjere da se omogući normalan tok prometa.

(5) Troškove uklanjanja i čuvanja vozila, tereta, stvari ili drugog materijala kao i poduzimanje drugih odgovarajućih mera iz stavka 4. ovoga članka snosi organizacija nadležna za održavanje cesta, a oni imaju pravo na naknadu od onoga tko ih je prouzročio.

(6) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako poslije prometne nesreće, na zahtjev ovlaštene osobe, ne poduzme mjere za hitno uklanjanje vozila, tereta, stvari ili drugog rasutog materijala sa ceste ili ne osigura prohodnost ceste (stavak 3.).

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj i osoba koja ne postupi sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Članak 182.

(1) Policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće u kojoj je nastala materijalna šteta, podvrgnut će neposredne sudionike prometne nesreće ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi provjere imaju li u organizmu alkohola ili opojnih droga. Ako se tim ispitivanjem utvrđi da vozač – neposredni sudionik nesreće – u organizmu ima alkohola ili droga, a to poriče, policijski službenik će ga odvesti u zdravstvenu ustanovu na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize.

(2) Ako u prometnoj nesreći ima ozlijđenih osoba, policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće podvrgnut će neposredne sudionike nesreće ispitivanju na način kako je to propisano u stavku 1. ovoga članka. Ako se tim ispitivanjem utvrđi da vozači – neposredni sudionici prometne nesreće – imaju u organizmu alkohola ili opojnih droga, policijski službenik će odrediti liječnički pregled te uzimanje krvi i urina radi analize.

(3) Ako u prometnoj nesreći ima poginulih osoba, policijski službenik koji obavlja očevid odredit će da se vozačima – neposrednim sudionicima nesreće uzme krv i urin kako bi se utvrdilo imaju li u organizmu alkohola ili opojnih droga, a drugim sudionicima nesreće nakon što se odgovarajućim sredstvima ili aparatom ili stručnim pregledom utvrđi prisutnost alkohola ili opojnih droga u organizmu.

(4) U slučajevima iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka liječnik može odlučiti da se krv i urin ne uzimaju ako bi zbog toga nastupile štetne posljedice za zdravlje sudionika u prometnoj nesreći.

(5) Osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne smiju, od momenta nastanka prometne nesreće pa dok se nad njima ne provede postupak ispitivanja u stavku 1., 2. i 3. ovoga članka, uzimati alkoholna pića, opojne droge ni lijekove na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje.

(6) Osoba za koju se ispitivanjem na jedan od načina propisanim ovim člankom utvrdi da u organizmu ima alkohola ili opojnih droga snosi troškove ispitivanja, a osoba iz stavka 1. ovoga članka snosi i troškove odvoženja službenim policijskim vozilom na liječnički pregled te vađenje krvi i urina radi analize.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka koje postupe suprotno odredbi stavka 5. ovoga članka, a vozaču će se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do šest mjeseci te dva negativna boda.

Članak 183.

(1) Policijski službenici dužni su izaći na mjesto prometne nesreće o kojoj su obaviješteni.

(2) Policijski službenik koji obavlja očevid dužan je organizirati popis imovine koja na mjestu događaja ostaje iza osobe koja je u prometnoj nesreći poginula ili teže ozlijedena, obavijestiti organizaciju koja uklanja vozila i stvari s ceste ili zainteresiranu osobu i pružiti pomoć radi zaštite imovine ako na mjestu događaja nema osobe koja tu imovinu može preuzeti.

VII. ŠPORTSKE I DRUGE PRIREDBE ILI AKTIVNOSTI NA CESTAMA

Članak 184.

(1) Športske i druge priredbe ili slične aktivnosti na cesti ne smiju se održavati bez odobrenja. Odobrenje izdaje policijska uprava na čijem se području održava priredba ili obavlja aktivnost.

(2) Ako se športska ili druga priredba održava ili aktivnost obavlja na cesti na području dviju ili više policijskih uprava, odobrenje izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(3) Ako se radi održavanja priredbe ili obavljanja aktivnosti na cesti zabranjuje promet, odobrenje se izdaje uz prethodnu suglasnost tijela nadležnog za poslove cestovnog prometa na čijem se području zabranjuje promet, a u slučaju iz stavka 2. ovoga članka uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove prometa.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka za športske ili druge priredbe i aktivnosti na cesti, koje se održavaju u uvjetima normalnog odvijanja prometa, nije potrebno odobrenje.

(5) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako na cesti, bez odobrenja, održava športsku ili drugu priredbu ili aktivnost.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi, odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 185.

(1) U slučaju iz članka 184. stavka 3. ovoga Zakona ako za druge sudionike u prometu nije osigurana zaobilazna cesta, zahtjev će se odbiti.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka održavanje automobilske, motociklističke ili biciklističke utrke na cesti može se odobriti i kad u određenom cestovnom pravcu nema zaobilazne ceste (brdske utrke i dr.) ali samo u vrijeme kada se tom cestom drugi sudionici u prometu najmanje kreću. U tom se slučaju promet može zabraniti najduže dva sata.

Članak 186.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se najkasnije 30 dana prije održavanja športske i druge priredbe ili obavljanja aktivnosti.

(2) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja mora se priložiti program priredbe, odnosno aktivnosti, pravila natjecanja, pregled mjera koje organizator predviđa za osiguranje sudionika u prometu, sudionika i gledatelja športske i druge priredbe ili aktivnosti i znak kojim će vozila iz pratnje

natjecatelja biti označena.

Članak 187.

(1) Zahtjev za održavanje športske ili druge priredbe ili za obavljanje aktivnosti na cesti odbit će se ako organizator, prema prosudbi nadležnog tijela unutarnjih poslova, nije u stanju provesti mjere iz članka 186. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ako bi zbog održavanja športske ili druge priredbe ili obavljanja aktivnosti na cesti trebalo obustaviti promet važnijim prometnim pravcima ili bi se priredbom, odnosno aktivnošću u većoj mjeri ugrožavao ili ometao promet na cesti, zahtjev za izdavanje odobrenja može se odbiti.

Članak 188.

(1) U odobrenju za održavanje športske ili druge priredbe ili za obavljanje aktivnosti na cesti određuju se mjere osiguranja koje organizator mora poduzeti.

(2) Kada se promet na cesti ograničava ili se zabranjuje radi održavanja priredbe ili obavljanja aktivnosti odobrenje sadrži i obvezu organizatora da o mjerama ograničavanja ili zabrane prometa obavijesti javnost putem sredstava javnog priopćavanja, najkasnije 48 sati prije početka priredbe, odnosno aktivnosti.

Članak 189.

(1) Organizator ne smije početi s održavanjem športske ili druge priredbe ili aktivnosti na cesti ako nisu poduzete sve mjere osiguranja određene u odobrenju.

(2) Ako se utvrdi da organizator nije poduzeo sve mjere osiguranja određene u odobrenju, priredba, odnosno aktivnost će se zabraniti.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako na cesti počne športsku ili drugu priredbu ili aktivnost prije nego što su poduzete sve mjere osiguranja određene u odobrenju.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 190.

(1) Organizator je dužan prekinuti održavanje športske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na cesti:

- 1) ako su ugroženi sudionici ili gledatelji,
- 2) ako se u većoj mjeri naruši javni red i mir,
- 3) ako nastupe okolnosti zbog kojih priredba, odnosno aktivnost ne bi bila odobrena,
- 4) ako organizator ne provodi određene mjere osiguranja,
- 5) ako to zahtijevaju drugi razlozi sigurnosti.

(2) Ako organizator ne prekine priredbu, odnosno aktivnost u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja naredit će organizatoru da priredbu, odnosno aktivnost prekine i poduzet će potrebne mjere da se naredba izvrši.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako ne prekine športsku ili drugu priredbu ili aktivnost na cesti u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 191.

(1) Natjecatelje na športskoj priredbi na cesti mogu pratiti samo vozila označena posebnim znakom koje utvrdi organizator.

(2) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako posebnim znakom ne označi vozilo koje prati natjecanje športske ili druge priredbe ili aktivnost na cesti.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Novčanom kaznom od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj i vozač koji upravlja vozilom u pratnji natjecatelja ako vozilo ne označi posebnim znakom.

Članak 192.

(1) Nakon završetka športske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na cesti organizator je dužan odmah:

1) ukloniti s ceste sve prometne znakove i druge oznake, uređaje, predmete i objekte koji su postavljeni radi održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti,

2) postaviti na cestu sve prometne znakove i druge znakove, predmete i objekte koji su bili uklonjeni radi održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti,

3) popraviti i dovesti u prvobitno stanje cestu i cestovne objekte ako su oštećeni pri održavanju priredbe, odnosno obavljanju aktivnosti.

(2) Ako organizator ne postupi prema točki 1. i 2. stavka 1. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja poduzet će odgovarajuće mjere da se o trošku organizatora uklone, odnosno postave prometni znakovi i druge oznake, predmeti i objekti na cesti.

(3) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako nakon završetka športske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na cesti ne ukloni sa ceste prometne znakove i druge oznake, uređaje, predmete i objekte koji su bili postavljeni radi održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti, ili ako ne popravi i ne dovede u prvobitno stanje cestu i cestovne objekte koji su bili oštećeni pri održavanju priredbe, odnosno obavljanju aktivnosti.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

VIII. OGRANIČENJE PROMETA

Članak 193.

(1) Za vrijeme zimskih uvjeta na cestama zabranjuje se promet motornim vozilima koja nemaju zimsku opremu i teretnim automobilima s priključnim vozilom.

(2) Zimski uvjeti na cesti su takvi uvjeti kada je kolnik prekriven snijegom ili kada je na kolniku poledica.

(3) U uvjetima iz stavka 2. ovoga članka, autobusi i teretni automobili moraju, barem na jednoj pogonskoj osovini, imati lance za snijeg. Osobni automobili moraju biti opremljeni propisanom zimskom opremom.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, ministar nadležan za poslove prometa može u određeno vrijeme i na određenoj cesti ili dijelu ceste propisati obavezno posjedovanje zimske opreme, za pojedine vrste i kategorije vozila, bez obzira postoje li na tim cestama zimski uvjeti.

(5) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se pravna ili fizička osoba-

obrtnik ako naredi ili dopusti da se u prometu na cestama koristi vozilo koje nema propisanu zimsku opremu.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom koje nema zimsku opremu.

Članak 194.

(1) Ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove može na određenoj cesti ili dijelu ceste, u određene dane ili u određenom vremenskom razmaku propisati zabranu ili ograničenje prometa svih ili pojedinih vrsta vozila, ograničiti brzinu kretanja vozila ako su te zabrane ili ograničenja neophodni radi sprječavanja ili uklanjanja opasnosti za sudionike u prometu, ili ako to zahtijevaju razlozi neometanog prometa, odnosno ako se može opravdano očekivati da će promet biti osobito gust ili otežan.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj instruktor vožnje ili druga osoba koja ospozobljava kandidata za vozača kao i vozač koji sudjeluje u prometu na određenoj cesti ili dijelu ceste u određene dane ili u određenom vremenskom razmaku kada je propisana zabrana ili ograničenje prometa svih ili pojedinih vrsta vozila sukladno odredbama stavka 1.

Članak 195.

U slučajevima kada to zahtijevaju razlozi sigurnosti i neometanog odvijanja prometa ili razlozi održavanja javnog reda i mira, policijska uprava, odnosno policijska postaja može zabraniti promet ili odrediti posebno ograničenje prometa na određenim cestama i dijelovima cesta za vrijeme dok postoje razlozi zbog kojih se poduzimaju te mjere.

IX. VOZAČI

1. UVJETI ZA UPRAVLJANJE VOZILIMA

Članak 196.

(1) Motornim vozilom i tramvajem u prometu na cesti može samostalno upravljati samo osoba koja ima važeću vozačku dozvolu, inozemnu vozačku dozvolu ili međunarodnu vozačku dozvolu.

(2) Vozač je dužan za vrijeme upravljanja motornim vozilom i tramvajem koristiti se pomagalima koja su upisana u vozačku dozvolu.

(3) Vozač motornog vozila za vrijeme vožnje ne smije upotrebljavati mobitel niti druge uređaje na način koji bi umanjio mogućnost reagiranja i sigurnog upravljanja motornim vozilom.

(4) Mobitel se može koristiti za vrijeme vožnje ako se upotrebljava naprava koja omogućava njegovo korištenje bez upotrebe ruke.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji nema važeću vozačku dozvolu, koji je ispunio uvjete za upravljanje motornim vozilom, a nije mu izdana vozačka dozvola te koji ne koristi pomagala upisana u njegovu vozačku dozvolu.

(6) Novčanom kaznom u iznosu do 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj, vozač koji koristi mobitel suprotno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka.

Članak 197.

Vozač koji upravlja vozilom u prometu na cesti mora biti tjelesno i duševno sposoban upravljati vozilom te za to imati potrebno znanje i vještina.

Članak 198.

(1) Vozač koji je u tolikoj mjeri umoran ili bolestan ili je u takvu psihofizičkom stanju da je nesposoban za sigurno upravljanje vozilom, a i vozač koji ima u organizmu lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, ne smije upravljati vozilom u prometu na cesti.

(2) Ministar nadležan za zdravstvo će podzakonskim aktom propisati listu lijekova koji se ne smiju upotrebljavati za vrijeme i prije vožnje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka te mu se može izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri mjeseca i dva negativna boda.

Članak 199.

(1) Vozač i instruktor vožnje ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima alkohola ili opojnih droga.

(2) Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se analizom krvi ili urina, mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka, liječničkim pregledom i drugim metodama i aparatima.

(3) Smatrać će se da vozač u organizmu ima opojnih droga ako se prisutnost opojnih droga utvrdi odgovarajućim sredstvima ili uređajima, liječničkim pregledom ili analizom krvi ili krvi i urina.

(4) Smatrać će se da je vozač počeo upravljati vozilom ako je pokrenuo vozilo s mjesta.

(5) Novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač, ako u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka. Osim novčane kazne može mu se izreći jedan negativan bod.

(6) Novčanom kaznom od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako ima u organizmu alkohola iznad 0,5 do 1,50 g/kg ili miligrama u litri izdahnutog zraka, izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje tri mjeseca i odrediti tri negativna boda.

(7) Novčanom kaznom od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako u organizmu ima alkohola iznad 1,50 g/kg, odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako u organizmu ima opojnih droga, odnosno ako se odbije podvrgnuti ispitivanju ili liječničkom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina (članak 182. i članak 285.). Osim novčane kazne izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje šest mjeseci i odrediti će mu se pet negativnih bodova.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i zaprežnog vozila koji upravlja vozilom na cesti ako u organizmu ima alkohola ili opojnih droga.

(9) Vozaču motornog vozila, tramvaja ili instruktoru vožnje koji u razdoblju od 24 mjeseca unatrag od dana počinjenja prekršaja bude dva ili više puta pravomoćno kažnen za prekršaje iz ovoga članka, umjesto novčane kazne prekršajni sud može izreći kaznu zatvora do 60 dana te zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jedne do dvije godine i odrediti će mu se pet negativnih bodova.

2. OSPOSOBLJAVANJE KANDIDATA ZA VOZAČE

Članak 200.

(1) Osposobljavanje kandidata za vozače je djelatnost koja se obavlja u općem interesu, a prepostavlja jedinstveni nastavni proces koji se provodi prema propisanom programu. Program obuhvaća nastavne predmete: Prometni propisi i sigurnosna pravila, Upravljanje vozilom i Pružanje prve pomoći osobama ozlijedjenim u prometnoj nesreći.

(2) Osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna

pravila, Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći i Upravljanje vozilom provode autoškole.

(3) Osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći provode Hrvatski crveni križ i zdravstvene ustanove za pružanje prve pomoći koje ovlasti ministarstvo nadležno za zdravstvo.

(4) Program, provedbu programa, uvjete i način osposobljavanja kandidata za vozače propisuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove uz suglasnost s ministrom nadležnim za poslove prometa.

(5) Jedinstvene minimalne izračunske elemente vrijednosti nastavnog sata za nastavni predmet Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći propisuje ministar nadležan za zdravstvo, a troškove snosi kandidat za vozača.

(6) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako neovlašteno osposobljava kandidate za vozače.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 201.

(1) Osposobljavanje kandidata za vozače izvode autoškole koje za to ovlasti i upiše u registar autoškola ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, nakon što ovlaštena stručna organizacija utvrdi da ispunjavaju uvjete utvrđene ovim Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona. Registr autoškola vodi ministarstvo nadležno za unutarnje poslove. Registr sadrži sljedeće podatke: broj upisa u registar, naziv autoškole, statusni oblik, sjedište autoškole, sjedište podružnice ili izdvojenog pogona, kategorije vozila za koje je registrirana, datum upisa u registar, datum i razlozi za brisanje iz registra.

(2) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje se u skladu s posebnim propisom o mreži i kriterijima o dovoljnom broju autoškola, što ga na prijedlog ovlaštene stručne organizacije donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 202.

(1) Autoškola može provoditi osposobljavanje kandidata za vozače vozila ako ima:

1. u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme s najmanje pola radnog vremena stručnog voditelja autoškole i predavača predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila,

2. u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom potreban broj instruktora vožnje za uspješno ostvarivanje nastavnog plana i programa osposobljavanja,

3. propisno opremljenu učionicu, uredski prostor za prijem kandidata i rad voditelja autoškole, prometno vježbalište od najmanje 500 m^2 u sjedištu autoškole i druge radne i pomoćne prostore koji omogućuju nesmetano osposobljavanje kandidata i obavljanje djelatnosti, u vlasništvu ili zakupu,

4. najmanje jedno vozilo u vlasništvu ili zakupu opremljeno za osposobljavanje kandidata za vozače A1, A, B i M kategorije do sedam godina starosti a za ostale kategorije vozilo do 12 godina starosti,

5. u vlasništvu nastavna sredstva i pomagala, informatičku opremu i program za realizaciju teorijskog dijela osposobljavanja (nastavni predmet Prometni propisi i sigurnosna pravila) te računalnu opremu za ostvarivanje informatičke povezanosti s ovlaštenom stručnom organizacijom iz ovoga Zakona.

(2) Autoškola smije i u podružnici (izdvojenom pogonu) izvan sjedišta osposobljavati kandidate za vozače ako ispunjava uvjete navedene u ovome članku te ako joj ministarstvo nadležno za unutarnje poslove za to izda ovlaštenje i odobri upis u registar.

(3) Osposobljavanje kandidata za vozače u autoškoli iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila izvodi predavač, iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom izvodi instruktor vožnje, a iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći izvodi predavač, doktor medicine.

(4) Osposobljavanje kandidata za vozače obavlja se prema jedinstvenim minimalnim izračunskim elementima vrijednosti nastavnog sata za nastavni predmet Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, za pojedinu kategoriju vozila koje propisuje ministar unutarnjih poslova. Troškove osposobljavanja snosi kandidat za vozača.

Članak 203.

(1) Stručni voditelj autoškole može biti osoba s višom ili visokom stručnom spremom prometne ili odgojno-obrazovne struke, s najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima obrazovanja ili osposobljavanja u cestovnom prometu, koja ima položen stručni ispit iz članka 203. stavka 3. ovoga Zakona i valjanu dozvolu instruktora vožnje onih kategorija vozila za koje se u autoškoli osposobljava kandidate.

(2) Predavač u autoškoli može biti osoba koja ima najmanje višu stručnu spremu prometnog, pravnog ili odgojno-obrazovnog smjera, najmanje tri godine vozačku dozvolu za vozila B kategorije i položen stručni ispit iz članka 203. ovoga Zakona za predavača Prometnih propisa i sigurnosnih pravila.

(3) Program stručnog ispita iz stavka 1. i 2. ovoga članka, te način njegove provedbe na prijedlog ovlaštene stručne organizacije propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Instruktor vožnje u autoškoli može biti osoba sa zanimanjem instruktora vožnje i kojoj je izdana dozvola instruktora vožnje odredene kategorije.

(5) Predavač iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći može biti doktor medicine osposobljen za izvođenje nastave iz toga nastavnog predmeta, prema programu kojeg utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo.

(6) Za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača u upravljanju vozilom, instruktor vožnje dužan je imati kod sebe svoju vozačku dozvolu, dozvolu instruktora vožnje za one kategorije za koje obavlja osposobljavanje, nalog za osposobljavanje i dužan ih je pokazati na zahtjev policijskog službenika i ovlaštenog nadzornika.

(7) Dozvolu stručnom voditelju autoškole, predavaču i instruktoru vožnje izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, a predavaču iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći izdaje ministarstvo nadležno za zdravstvo.

(8) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako dopusti da kandidate za vozače osposobljava osoba koja ne ispunjava uvjete propisane u ovom Zakonu.

(9) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja osposobljava kandidata za vozača vozila, a ne ispunjava za to propisane uvjete.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj instruktor vožnje ako nema kod sebe dozvolu instruktora vožnje, nalog za osposobljavanje i vozačku dozvolu ili ih ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe.

Članak 204.

(1) Osoba može pristupiti osposobljavanju za vozača vozila određene kategorije najranije šest mjeseci prije nego što navrši godine propisane za izdavanje vozačke dozvole za upravljanje vozilom određene kategorije.

(2) Kandidat za vozača može i prije položenoga vozačkog ispita upravljati na cesti vozilom one kategorije za koju se osposobljava za vrijeme dok se osposobljava, ako vozilom upravlja pod nadzorom instruktora vožnje.

(3) Za vrijeme upravljanja vozilom kandidat za vozača mora imati kod sebe Knjižicu kandidata za vozača i uvjerenje o tjelesnoj i duševnoj sposobnosti za upravljanje vozilom, te ih je dužan pokazati na zahtjev policijskog službenika i ovlaštenog nadzornika.

(4) Vozilo koje se koristi za osposobljavanje kandidata za vozača mora biti označeno oznakom plave boje s bijelim slovom »L«.

(5) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba ako vozilo na kome se kandidat za vozača osposobljava za praktično upravljanje vozilom ne obilježi posebnim oznakama.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave i uprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj instruktor vožnje koji na cesti osposobljava kandidata za vozača na vozilu koje nije označeno posebnim oznakama.

Članak 205.

Za vrijeme osposobljavanja za vozača kandidat ne smije na cesti voziti brzinom većom od 80 km na sat, na cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila brzinom većom od 100 km na sat, odnosno 120 km na sat na autocesti.

3. VOZAČKI ISPITI I PROVJERA OSPOSOBLJENOSTI

Članak 206.

(1) Poslovi organiziranja i provođenja vozačkih ispita, stručnog nadzora nad radom autoškola, stručnog usavršavanja i provjere stručne osposobljenosti, organiziranja i provođenja stručnih ispita za predavače, stručne voditelje i ovlaštene ispitičare, kao javne ovlasti, povjeravaju se ovlaštenoj stručnoj organizaciji, koju na temelju javnog natječaja, ovlasti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(2) Stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka mora imati:

1. prostorne i materijalno-tehničke uvjete koji osiguravaju obavljanje poslova na teritoriju Republike Hrvatske,

2. odgovarajuće stručne kadrove,

3. organizaciju rada i ustroj koji jamči trajno i kvalitetno obavljanje poslova,

4. odgovarajuću informatičku i tehničku podršku za obavljanje povjerenih poslova.

(3) Uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Ministar nadležan za unutarnje poslove na prijedlog ovlaštene stručne organizacije utvrđuje način obavljanja i organiziranja vozačkih ispita te vođenje dokumentacije i evidencija o tim poslovima.

(5) Stručna organizacija na temelju propisa ministarstva nadležnog za unutarnje poslove svojim aktima utvrđuje način obavljanja poslova koji su joj povjereni te utvrđuje i vodi dokumentaciju i evidenciju o poslovima koje obavlja.

(6) Poslove stručnog nadzora obavlja ovlaštena osoba stručne organizacije (ovlašteni nadzornik) koja ima visoku stručnu spremu, najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima osposobljavanja kandidata za vozače i najmanje pet godina radnog iskustva kao ovlašteni ispitičar na poslovima provedbe vozačkih ispita.

(7) Osoba iz stavka 6. ovoga članka mora imati položen stručni ispit. Program stručnog ispita,

te način njegove provedbe na prijedlog ovlaštene stručne organizacije propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako povjerene joj poslove ne obavlja stručno ili ih obavlja suprotno odredbama ovoga članka.

(9) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 207.

(1) Vozački ispit provodi se u ispitnim centrima koje određuje ministar nadležan za unutarnje poslove na prijedlog ovlaštene stručne organizacije.

(2) Ispitni centri u smislu ovoga Zakona su podružnice stručne organizacije.

Članak 208.

(1) Vozački ispit može polagati samo kandidat za vozača koji je završio ospozobljavanje po propisanom programu i ako je navršio broj godina potrebnih za izdavanje vozačke dozvole za kategoriju za koju se ospozobio. Polaganje vozačkog ispita kandidat prijavljuje ovlaštenoj stručnoj organizaciji iz članka 206. ovoga Zakona.

1) Kandidat za vozača motornih vozila C kategorije i vozila H kategorije smije polagati vozački ispit ako ima važeću vozačku dozvolu za vožnju motornih vozila B kategorije najmanje godinu dana.

2) Kandidat za vozača motornih vozila D i D+E kategorije smije polagati vozački ispit ako ima važeću vozačku dozvolu za vožnju motornih vozila C kategorije najmanje dvije godine.

3) Kandidat za vozača skupine vozila B+E, C1+E i C+E kategorije smije polagati vozački ispit ako ima važeću vozačku dozvolu za onu kategoriju, u koju spada vučno vozilo najmanje godinu dana.

(2) Vozački ispit čini jedinstvenu cjelinu i sastoji se od nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći i Upravljanje vozilom. Ispit iz pojedinoga nastavnog predmeta provodi ovlašteni ispitivač koji ima dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za unutarnje poslove. Rezultati ispita upisuju se u Knjižicu kandidata za vozača.

(3) Ovlašteni ispitivač za nastavne predmete Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom može biti osoba s najmanje višom stručnom spremom prometnog, pravnog ili obrazovnog smjera, položenim ispitom za instruktora vožnje i iskustvom od najmanje tri godine na poslovima ospozobljavanja kandidata za vozače one kategorije za koju postoje ovlašteni ispitivači. Ovlašteni ispitivač mora položiti stručni ispit za ovlaštenog ispitivača kod ovlaštene stručne organizacije.

(4) Ovlašteni ispitivač za nastavni predmet Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći može biti osoba koja ispunjava uvjete za predavača tog predmeta.

(5) Ispit kandidata za vozača iz pojedinoga nastavnog predmeta neće se provesti ako je autoškoli, zdravstvenoj ustanovi, predavaču ili instruktoru vožnje zabranjen rad, dok zabrana traje. Kandidat može na osobni zahtjev dovršiti proces ospozobljavanja u drugoj autoškoli.

(6) O položenom vozačkom ispitom ovlaštena stručna organizacija (ispitni centri) izdaje uvjerenje.

(7) Visinu naknade za polaganje vozačkog ispita utvrđuje ministar nadležan za unutarnje poslove na prijedlog ovlaštene stručne organizacije. Odluka o visini naknade objavljuje se u »Narodnim novinama«. Troškove ispita snosi kandidat koji se ospozobljava za vozača.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna

osoba ako izda uvjerenje osobi koja nije završila osposobljavanje ili nije položila vozački ispit (stavak 6.).

(9) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 209.

(1) Program vozačkog ispita na prijedlog ovlaštene stručne organizacije donosi ministar nadležan za unutarnje poslove, a obuhvaća sadržaje iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, Upravljanje vozilom i Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći.

(2) Sadržaj ispita predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 210.

(1) Vojna osoba i službenik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, koji su u oružanim snagama, odnosno ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove osposobljeni za upravljanje vozilima, mogu vozački ispit polagati u oružanim snagama, odnosno ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove prema propisima što ih donesu ministri nadležni za poslove obrane, odnosno unutarnje poslove.

(2) Program vozačkog ispita obuhvaća najmanje sadržaj iz članka 209. ovoga Zakona.

Članak 211.

(1) U srednjim školama koje školuju osobe za zanimanje vozač i ispunjavaju uvjete iz članka 209. i 216. stavka 5. ovoga Zakona, na prijedlog ovlaštene stručne organizacije ministarstvo nadležno za unutarnje poslove imenuje povjerenstvo za polaganje vozačkog ispita.

(2) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka može ispitivati samo kandidate za vozače koji su osposobljavani u tim školama.

Članak 212.

(1) Instruktori vožnje, predavači, stručni voditelji i ovlašteni ispitivači obvezni su se stručno usavršavati.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su pristupiti provjeri stručne osposobljenosti najmanje jedanput u četiri godine i na njoj moraju zadovoljiti. Osobi koja ne zadovolji ili ne pristupi provjeri stručne osposobljenosti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove zabranit će obavljanje poslova, sve dok na provjeri ne zadovolje.

(3) Program, oblike i način stručnog usavršavanja i provjere stručne osposobljenosti za djelatnost koju obavljaju osobe iz stavka 1. ovoga članka na prijedlog ovlaštene stručne organizacije propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Program, oblike i način stručnog usavršavanja i provjere stručne osposobljenosti predavača i ovlaštenih ispitivača nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći na prijedlog Hrvatskoga crvenog križa utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo. Hrvatski crveni križ organizira stručno usavršavanje, te provodi ispite za predavače i ispitivače nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći.

Članak 213.

(1) Upravni i inspekcijski nadzor nad radom autoškola i ovlaštene stručne organizacije obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(2) Ako ovlaštena stručna organizacija ne obavlja povjerene joj poslove u skladu s ovim Zakonom ili prestane ispunjavati uvjete propisane ovim Zakonom, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje. Ako je stručnoj organizaciji oduzeto ovlaštenje,

poslove obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, dok ne ovlasti drugu stručnu organizaciju.

(3) Ako autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlašteni ispitivač, odnosno ovlašteni nadzornik, ne obavlja poslove u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će im privremeno na mjesec dana zabraniti rad. Ukoliko autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlašteni ispitivač, odnosno ovlašteni nadzornik ne otkloni nedostatke u roku, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove će rješenjem autoškoli zabraniti rad, a instruktorku vožnje, predavaču ili ovlaštenom ispitivaču oduzeti dozvolu (licencu).

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlašteni ispitivač ili ovlašteni nadzornik kojem je izrečena mjera iz stavka 3. ovoga članka i stavka 2. članka 212. ovoga Zakona ne može obavljati poslove osposobljavanja kandidata za vozače ili provoditi vozačke ispite dok zabrana traje.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi provedbene propise o obliku i načinu izdavanja i oduzimanja dopuštenja (licence) i o sadržaju drugih obrazaca u svezi s osposobljavanjem kandidata za vozača i provođenju vozačkih ispita.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba-obrtnik ako osposobljava kandidate u vrijeme kad joj je izrečena zabrana osposobljavanja (stavak 5).

(8) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlašteni ispitivač i ovlašteni nadzornik ako ne obavlja poslove stručno i u skladu s propisima te ako obavlja poslove u vrijeme izrečene mјere zabrane rada.

Članak 214.

(1) Upravni i inspekcijski nadzor nad radom Hrvatskoga crvenog križa i zdravstvenih ustanova koje osposobljavaju kandidate za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći u procesu osposobljavanja kandidata za vozače obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo.

(2) Ako Hrvatski crveni križ ili zdravstvena ustanova koja osposobljava kandidate za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći ne obavlja poslove u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za zdravstvo rješenjem će joj privremeno, na mjesec dana, zabraniti obavljanje poslova osposobljavanja kandidata za vozača iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći. Ukoliko Hrvatski crveni križ ili zdravstvena ustanova koja osposobljava kandidate za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći ne otkloni nedostatke u roku, ministarstvo nadležno za zdravstvo će joj rješenjem zabraniti obavljanje poslova osposobljavanja kandidata za vozača iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Hrvatski crveni križ ili zdravstvena ustanova koja osposobljava kandidate za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nesreći kojoj je izrečena mјera iz stavka 2. ovoga članka ne smije osposobljavati kandidate za vozače za vrijeme trajanja mјere.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba-obrtnik ako ospozobljava kandidate u vrijeme kad joj je izrečena zabrana ospozobljavanja (stavak 4).

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

4. STJECANJE PRAVA NA UPRAVLJANJE VOZILIMA

Članak 215.

(1) Biciklom na cesti smije upravljati osoba koja je navršila 14 godina.

(2) Djeca s navršenih devet godina koja su u školama ospozobljena za upravljanje biciklom i za to im je izdana potvrda, smiju samostalno upravljati biciklom na cesti, a druga djeca s navršenih devet godina samo u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.

(3) Program ospozobljavanja za vožnju biciklom, program biciklističkog ispita i obrazac potvrde iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar nadležan za poslove obrazovanja.

(4) Zaprežnim vozilom smije upravljati državnom i županijskom cestom samo osoba koja je navršila 16 godina, a na ostalim cestama osoba koja je navršila 10 godina.

Članak 216.

(1) Osoba može steći pravo na samostalno upravljanje vozilom određene kategorije ako je:

1. duševno i tjelesno sposobna upravljati vozilom određene kategorije,
2. navršila minimalnu dob za upravljanje vozilom određene kategorije,
3. položila vozački ispit za upravljanje vozilom određene kategorije te
4. ako joj odlukom nadležnog tijela nije zabranjeno upravljanje vozilom.

(2) Minimalna dob za upravljanje vozilom pojedine kategorije je:

- navršenih 16 godina za upravljanje vozilima M, A1, F i G kategorije,
- navršenih 18 godina za upravljanje vozilima A, B i C1 kategorije,
- navršenih 19 godina za upravljanje vozilima B+E, C i C1+E kategorije,
- navršenih 20 godina za upravljanje vozilima C+E kategorije,
- navršenih 21 godinu za upravljanje vozilima D, D+E i H kategorije.

(3) Ministar nadležan za unutarnje poslove propisuje posebne uvjete glede dobnih granica za vozače motornih vozila kategorije C u skupnom prijevozu ljudi te uvjete za upravljanje i način prijevoza na motornim vozilima policije.

(4) Ministar nadležan za poslove obrane propisuje uvjete za upravljanje i način prijevoza na vozilima Oružanih snaga Republike Hrvatske.

(5) Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove obrazovanja propisat će posebne uvjete glede dobnih granica za početak ospozobljavanja te uvjete za upravljanje vozilima C1 i C kategorije za učenike srednjih prometnih i drugih strukovnih škola koji se obrazuju za zanimanje vozač motornog vozila u redovitom srednjoškolskom obrazovnom programu.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja u prometu na cesti upravlja motornim vozilom prije stjecanja prava na upravljanje.

(7) Osobi koja u razdoblju od 24 mjeseca unatrag od dana počinjenja prekršaja bude dva ili više puta pravomoćno kažnjena za prekršaje iz stavka 6. ovoga članka, umjesto novčane kazne prekršajni sud može izreći kaznu zatvora do 60 dana.

Članak 217.

Vozačka dozvola izdaje se za upravljanje vozilima koja su svrstana u A1, A, B, B + E, C1, C1

+ E, C, C + E, D, D + E, F, G, H i M kategorije gdje u:

- A1, spadaju motocikli radnog obujma motora do 125 cm^3 i snage motora do 11 kW,
- A, spadaju motocikli sa ili bez bočne prikolice,
- B, spadaju motorna vozila, osim vozila A1, A, F, G i M kategorije čija najveća dopuštena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sjedala, ne računajući sjedalo za vozača ili kombinacija vučnog vozila u B kategoriji i priključnog vozila, uz uvjet da najveća dopuštena masa priključnog vozila nije veća od mase vučnog vozila, a najveća dopuštena masa tih vozila, odnosno skupa vozila nije veća od 3.500 kg,
- B+E, spadaju kombinacija vozila koja se sastoje od vučnog vozila u B kategoriji i prikolice čija se kombinacija ne uklapa u B kategoriju,
- C1, spadaju motorna vozila do 7.500 kg najveće dopuštene mase,
- C1+E, spadaju vučna vozila kategorije C1 i priključna vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg, s time da najveća dopuštena masa tako nastale kombinacije vučnog i priključnog vozila ne smije prelaziti 12.000 kg,
- C, spadaju motorna vozila čija je najveća dopuštena masa iznad 7.500 kg,
- C+E, spadaju skupine vozila koje se sastoje od vučnoga motornog vozila C kategorije i priključnog vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg,
- D, spadaju motorna vozila za prijevoz osoba koja osim sjedala za vozača imaju više od osam sjedala,
- D+E, spadaju vučna motorna vozila D kategorije i priključno vozilo čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg,
- F, spadaju traktori sa ili bez prikolice,
- G, spadaju radni strojevi,
- H, spadaju pružna vozila – tramvaji,
- M, spadaju mopedi i motokultivatori.

Članak 218.

(1) Oblik, veličinu, boju, sadržaj, vrstu i kvalitetu materijala obrasca vozačke dozvole propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(2) Podaci koji se unose u vozačku dozvolu ispisuju se latiničnim pismom.

(3) O izdanim vozačkim dozvolama vodi se evidencija.

Članak 219.

(1) Pravo na upravljanje vozilima C ili H kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom B ili C1 kategorije najmanje godinu dana.

(2) Pravo na upravljanje vozilom D ili D+E kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu C kategorije najmanje dvije godine.

(3) Pravo na upravljanje vozilima B+E, C1+E, ili C+E kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za vučno vozilo odgovarajuće kategorije najmanje godinu dana.

Članak 220.

(1) Vozači motornih vozila kategorije B, C1, C ili D imaju pravo upravljati motornim vozilima tih kategorija i kad su im pridodane lake prikolice.

(2) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije D ima pravo upravljati i motornim vozilima kategorije B, C1 i C, vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije C ima pravo upravljati i motornim vozilom kategorije B i C1.

(3) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila kategorije D+E ima pravo upravljati i skupom vozila C+E, C1+E i B+E kategorije, vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila C+E ima pravo upravljati i skupom vozila C1+E i B+E kategorije, a vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila C1+E kategorije ima pravo upravljati i skupom vozila B+E kategorije.

(4) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola kategorije A1, A, B, C1, C, D i H ima pravo upravljati i traktorom, mopedom, radnim strojem i motokultivatorom.

(5) Osobe koje su stekle pravo na upravljanje vozilom A1 kategorije nakon što navrše 18 godina stječu pravo na upravljanje vozilom A kategorije bez polaganja vozačkog ispita.

Članak 221.

(1) Osoba koja je položila vozački ispit i dobila vozačku dozvolu za M, A1, A, B, ili C1 kategoriju vozila ne smije dvije godine od dana izdavanja vozačke dozvole upravljati vozilom na cesti brzinom većom od 80 km na sat, na cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila brzinom većom od 100 km na sat, odnosno 120 km na sat na autocesti, a mopedom 40 km na sat, niti tim vozilom smije vući priključno vozilo, a niti organizirano prevoziti djecu.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka ne smije upravljati niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga, alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti.

(3) Osoba iz stavka 1. ovoga članka koja je položila ispit za B kategoriju vozila ne smije upravljati vozilom čija snaga motora prelazi 75 kW. Osoba iz stavka 1. ovoga članka koja je položila ispit za A kategoriju vozila ne smije upravljati vozilom čija snaga motora prelazi 25 kW.

(4) Osoba iz stavka 1. ovoga članka ne smije upravljati vozilom u prometu na cesti u vremenu od 23.00 sati do 5.00 sati osim ako je s njim u vozilu osoba starija od 25 godina kojoj nije izricana zaštitna mjera ili mjera sigurnosti zabrane upravljanja motornim vozilom.

(5) Osoba iz stavka 1. ovoga članka koja je položila vozački ispit i dobila vozačku dozvolu bilo koje kategorije vozila, osim za kategoriju M mora u razdoblju od 6 do 24 mjeseca svladati program sigurne vožnje obavlja se u centru sigurne vožnje.

(6) Program sigurne vožnje sadrži vježbe sigurne vožnje i grupnu radionicu o sigurnosti cestovnog prometa i psihosocijalnim odnosima među sudionicima cestovnog prometa. Program, provedbu programa te potreban broj centara sigurne vožnje propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(7) Osobi iz stavka 1. ovoga članka koja u roku od 24 mjeseca ne položi program sigurne vožnje rok iz stavka 1. ovoga Zakona produžava se još na godinu dana. Ukoliko ni u novom roku ne položi program sigurne vožnje prestaje joj vrijediti vozačka dozvola.

(8) Vozači vozila kojima se obavlja javni prijevoz putnika (autobusa), vozači vozila kojima se prevoze opasne tvari, vozači vozila koji upravljaju vozilima s pravom prednosti prolaska, odnosno s vozilima koja mogu ostvarivati pravo prednosti prolaska (članci 149., 150. i 151.) i instruktori vožnje koji osposobljavaju kandidate za vozače moraju proći program sigurne vožnje u roku od pet godina od početka primjene programa sigurne vožnje.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji prekorači brzinu iz stavka 1. ovoga članka bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu, vozač koji vozilom vuče priključno vozilo, koji organizirano prevozi djecu te vozač koji upravlja vozilom čija snaga motora prelazi limite iz stavka 3. ovoga članka ili upravlja vozilom suprotno odredbi stavka 4. ovoga članka i izreći će mu se jedan negativan bod.

Članak 222.

(1) Vozačka dozvola izdat će se na zahtjev osobe koja nadležnom tijelu preda uvjerenje o položenom vozačkom ispitu, ako udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona.

(2) Vozačka dozvola za kategoriju M, A1, A, B ili C1 izdaje se s rokom važenja do 2 godine od dana izdavanja, nakon čega se mora produžiti rok valjanosti.

(3) Vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja do 80. godine života vozača, a mijenja se svakih 10 godina.

(4) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima D kategorije i dozvola za upravljanje tramvajem izdaje se s rokom važenja pet godina.

(5) Nakon navršenih 80 godina života vozačka dozvola se izdaje na rok označen u liječničkom uvjerenju a najduže na pet godina.

(6) Osobi čije zdravstveno stanje u vrijeme zdravstvenog pregleda nije takvo da bi bilo smetnja za izdavanje vozačke dozvole, ali je neophodan zdravstveni nadzor u kraćem razdoblju, vozačka dozvola se izdaje s rokom važenja predloženim u uvjerenju o zdravstvenom pregledu. Ovaj rok ne može biti kraći od jedne godine.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako upravlja vozilom na cesti u vrijeme kad mu je istekla valjanost vozačke dozvole.

Članak 223.

(1) U vozačku dozvolu upisuju se sve kategorije motornih i priključnih vozila kojima vozač ima pravo upravljati prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Vozač ima pravo upravljati samo onim vozilima i kategorijama vozila koje su upisane u vozačkoj dozvoli.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom one kategorije koja nije upisana u njegovu vozačku dozvolu.

Članak 224.

(1) Vozačku dozvolu izdaje i produžava njezin rok važenja policijska uprava, odnosno policijska postaja na čijem području osoba koja traži dozvolu ili produženje ima prebivalište, odnosno na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili trajni boravak.

(2) Vozačku dozvolu može izdavati ovlaštena stručna organizacija u ispitnom centru gdje je osoba položila vozački ispit.

(3) Osobama iz članka 211. ovoga Zakona (pol. službenici i vojne osobe) vozačku dozvolu izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja po mjestu polaganja vozačkog ispita.

Članak 225.

(1) Stranac koji boravi u Republici Hrvatskoj i hrvatski državljanin koji boravi ili prebiva u inozemstvu pa dođe u Republiku Hrvatsku, može na temelju važeće vozačke dozvole koju izda nadležno tijelo strane države (u daljem tekstu: inozemna vozačka dozvola), uz uvjet reciprociteta, upravljati motornim vozilom na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Inozemna vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima D kategorije neće se priznati osobama koje nemaju 21 godinu života, za C kategoriju 20 godina, C1 i B kategoriju 18 godina.

Članak 226.

(1) Stranac kojem je odobren privremeni ili trajni boravak u Republici Hrvatskoj i hrvatski državljanin koji se iz inozemstva vrati u Republiku Hrvatsku, a i osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava te stranih dopisništava, mogu upravljati motornim vozilima na osnovi važeće inozemne vozačke dozvole za vrijeme do godinu dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

(2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka važeća inozemna vozačka dozvola zamijenit će se

hrvatskom vozačkom dozvolom, uz uvjete iz članka 216. stavka 1. točke 1., 2. i 4. i stavka 2. i 3. ovoga Zakona, na njihov zahtjev, bez polaganja vozačkog ispita, vozačkom dozvolom za upravljanje onom kategorijom ili vrstom vozila u koju spadaju vozila za čije su upravljanje ovlaštene inozemnom vozačkom dozvolom. Iznimno i uz uvjet reciprociteta, od osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj pri zamjeni inozemne vozačke dozvole neće se zahtijevati dokazi o udovoljenju uvjetima iz članka 216. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona (liječničko uvjerenje). Zamijenjena inozemna vozačka dozvola vratit će se tijelu koje ju je izdalo.

(3) Inozemna vozačka dozvola iz čijeg se teksta ne može zaključiti za koju je kategoriju, odnosno vrstu vozila izdana ili nije li joj protekao rok važenja više od šest mjeseci, može se zamijeniti u smislu stavka 2. ovoga članka samo ako podnositelj zahtjeva priloži ispravu iz koje se vidi kojim vozilima može upravljati, odnosno da joj nije protekao rok važenja više od šest mjeseci.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja ne zamijeni inozemnu vozačku dozvolu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 227.

(1) Odredbe ovoga Zakona o upravljanju vozilima na temelju inozemne vozačke dozvole na odgovarajući se način primjenjuju i na upravljanje vozilima na temelju važeće međunarodne vozačke dozvole.

(2) Međunarodna vozačka dozvola priznat će se samo ako su je izdala nadležna tijela ili organizacije strane države. Ta se dozvola ne može zamijeniti za hrvatsku vozačku dozvolu.

Članak 228.

(1) Vozaču koji ima važeću vozačku dozvolu izdanu u Republici Hrvatskoj može se, na njegov zahtjev, izdati i međunarodna vozačka dozvola.

(2) Međunarodna vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja od pet godina od dana izdavanja, odnosno do dana važenja vozačke dozvole, ukoliko je do isteka njene važnosti manje od pet godina.

(3) Međunarodnu vozačku dozvolu izdaje Hrvatski autoklub. O izdanim međunarodnim vozačkim dozvolama vodi se registar.

(4) Međunarodna vozačka dozvola ne može se izdati vozaču kojem je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, dok ta mjera traje.

(5) Međunarodna vozačka dozvola izdana u Republici Hrvatskoj ne može se koristiti za upravljanje vozilima na teritoriju Republike Hrvatske.

(6) Nadzor nad izdavanjem međunarodnih vozačkih dozvola i vođenjem registra obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(7) Novčanom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlaštena stručna organizacija ako ne vodi ili neuredno vodi registar izdanih međunarodnih vozačkih dozvola ili izda međunarodnu vozačku dozvolu suprotno odredbama ovoga Zakona.

(8) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 229.

(1) Kad upravlja vozilom, vozač mora kod sebe imati odgovarajuću važeću vozačku dozvolu i dužan ju je pokazati na zahtjev policijskog službenika i službenika nadležnoga upravnog tijela za nadzor prometa na cesti u smislu članka 5. ovoga Zakona.

(2) Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno ne smije dati vozilo na upravljanje osobi koja nema pravo upravljati vozilom, odnosno osobi koja nema pravo upravljati vrstom ili

kategorijom vozila u koju spada to vozilo ili osobi koja je pod utjecajem alkohola ili u organizmu ima opojnih droga.

(3) Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjerenog dužna je, na zahtjev policijskog službenika i službenika nadležnoga upravnog tijela, dati vjerodostojan podatak o identitetu osobe kojoj je dao vozilo na upravljanje.

(4) Kad je vlasnik vozila, kojim je počinjen prekršaj propisan ovim Zakonom, pravna osoba, podatke iz stavka 3. ovoga članka dužna je dati odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji nema kod sebe odgovarajuću i važeću vozačku dozvolu ili ju ne pokaže na zahtjev policijskog službenika.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik vozila i osoba kojoj je vozilo povjerenog ako vozilo da na upravljanje osobi iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik vozila, osoba kojoj je vozilo povjerenog ili odgovorna osoba u pravnoj osobi ako ne da vjerodostojan dokaz o osobi koja je upravljala vozilom u vrijeme počinjenja prekršaja.

5. ZDRAVSTVENI PREGLEDI VOZAČA

Članak 230.

(1) Prije početka osposobljavanja kandidati za vozače dužni su se podvrgnuti zdravstvenom pregledu za vozače.

(2) Zdravstvene preglede obavljaju zdravstvene ustanove i trgovачka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi.

(3) Zdravstvene preglede za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za upravljane vozilima kategorija F, G i M mogu obavljati i izabrani liječnici obiteljske/opće medicine.

(4) Zdravstvene ustanove odnosno specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koji obavljaju zdravstvene preglede kandidata za vozače i vozača, dužne su voditi evidenciju o tim pregledima.

(5) Visinu naknade za zdravstvene preglede utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo. Odluka o visini naknade objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(6) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako dozvoli da se kandidat za vozača osposobljava bez zdravstvenog pregleda ili ako obavlja zdravstvene preglede suprotno odredbama ovoga članka.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave i uprave.

Članak 231.

(1) Vozači su dužni podvrgavati se i nadzornim zdravstvenim pregledima.

(2) Nadzorni zdravstveni pregledi vozača su redovni i izvanredni.

(3) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled upućuje se vozač za kojeg se opravdano sumnja da zbog zdravstvenih razloga više nije sposoban sigurno upravljati vozilom.

(4) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled uputit će se vozač i instruktor vožnje kod kojih je utvrđen udio alkohola u organizmu viši od 1,50 g/kg ili je utvrđeno da u organizmu ima opojnih droga kao i vozač i instruktor vožnje koji se odbiju podvrći ispitivanju imaju li u organizmu alkohola ili opojnih droga, nakon pravomoćnosti odluke o prekršaju.

(5) Zahtjev za upućivanje vozača na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled može podnijeti svako tijelo nadležno za nadzor prometa na cesti (unutarnji poslovi, inspekcije i sl.), državni odvjetnik, sud, sud za prekršaje, tvrtka i druga pravna ili fizička osoba kod koje je vozač

zaposlen.

(6) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled vozača upućuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu prebivališta vozača.

(7) Izvanredne nadzorne zdravstvene preglede obavljaju zdravstvene ustanove i trgovacka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koje za to ovlasti ministar za zdravstvo uz pribavljeni prethodno mišljenje ministra nadležnog za unutarnje poslove.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da vozilom upravlja vozač koji se nije podvrgao nadzornom zdravstvenom pregledu.

(9) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se odbije povrgnuti nadzornom zdravstvenom pregledu.

Članak 232.

(1) Naknadu za nadzorni zdravstveni pregled vozača kojima je upravljanje vozilom osnovno zanimanje, plaća pravna ili fizička osoba kod koje je vozač zaposlen.

(2) Ostali vozači sami plaćaju naknadu za redovni nadzorni zdravstveni pregled i naknadu za izvanredni nadzorni zdravstveni pregled ako se na izvanrednom pregledu utvrdi da nisu sposobni za vozača ili da su ograničeno sposobni.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u slučajevima iz članka 231. stavka 4. ovoga Zakona, naknadu za izvanredni nadzorni zdravstveni pregled snosi vozač.

(4) Ako se na izvanrednom nadzornom zdravstvenom pregledu utvrdi da je vozač sposoban za upravljanje motornim vozilom, naknadu za pregled plaća policijska uprava, odnosno policijska postaja koja ga je uputila na pregled.

Članak 233.

(1) Ako se na nadzornom zdravstvenom pregledu utvrdi da vozač više nije sposoban sigurno upravljati vozilom za koje mu je izdana vozačka dozvola, zdravstvene ustanove dužne su izdati uvjerenje i dostaviti ga u roku od osam dana policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta, odnosno koja je vozača uputila na pregled.

(2) Ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da kandidat za vozača nije duševno ili tjelesno sposoban za upravljanje vozilima, zdravstvene ustanove, trgovacka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koji su obavili pregled dužni su u roku od osam dana o tome obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na području koje kandidat za vozača ima prebivalište, odnosno na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili produženi boravak ili je trajno nastanjen.

(3) Ako se na liječničkom pregledu ili u tijeku liječenja utvrdi da vozač boluje od bolesti ili ima invalidnost radi koje nije više sposoban sigurno upravljati vozilom, liječnik koji je obavio pregled ili je liječio vozača te izabrani liječnik dužan je uz upozorenje bolesniku o tome obavijestiti policijsku upravu ili postaju u kojoj osoba ima prijavljeno prebivalište.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna, fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave i uprave.

Članak 234.

(1) Zdravstvenu sposobnost vozača i kandidata za vozače koji nisu zadovoljni ocjenom zdravstvene ustanove u kojoj su pregledani, te vozača i kandidata za vozače čija je zdravstvena sposobnost različito ocijenjena u jednoj ili više zdravstvenih ustanova, utvrđuje liječničkim pregledom drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo koje osniva ministar nadležan za zdravstvo.

(2) Kandidata za vozača, kojem je izdano uvjerenje da je duševno i tjelesno sposoban za upravljanje vozilima, a za kojeg se opravданo sumnja da zbog zdravstvenih razloga nije sposoban za vozača, policijska uprava, odnosno policijska postaja uputit će na zdravstveni pregled povjerenstvu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Naknadu za zdravstveni pregled u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka plaća vozač, odnosno kandidat koji se osposobljava za vozača.

(4) Naknadu za zdravstveni pregled iz stavka 2. ovoga članka plaća kandidat za vozača ako se utvrdi da nije sposoban za upravljanje vozilom. Ako se utvrdi da je kandidat za vozača sposoban za upravljanje vozilom, naknadu plaća policijska uprava, odnosno policijska postaja koja ga je uputila na pregled.

(5) Ovlašćuje se ministar nadležan za zdravstvo da:

1) propiše uvjete za obavljanje zdravstvenih pregleda, vrstu i opseg pregleda, način vođenja evidencije i medicinske dokumentacije, izdavanje uvjerenja i izvještavanja o zdravstvenoj sposobnosti vozača i kandidata za vozače te da odredi zdravstvene ustanove za obavljanje tih pregleda,

2) u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove odredi zdravstvenu ustanovu ili tijelo koje će obavljati analizu krvi ili krvi i urina radi utvrđivanja alkoholiziranosti vozača i drugih sudionika u prometu, propiše uvjete koje ta ustanova ili tijelo mora ispunjavati, način i postupak uzimanja krvi i urina te utvrdi naknadu za obavljanje tih poslova,

3) u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove propiše uvjete o prostoru, nastavnim sredstvima i opremi za provođenje nastave iz predmeta »Pružanje prve pomoći osobama ozlijedjenim u prometnoj nesreći« i drugim uvjetima koje trebaju osigurati ustanove iz članka 200. stavka 3. ovoga Zakona; sadržaju programa osposobljavanja predavača iz predmeta »Pružanje prve pomoći osobama ozlijedjenim u prometnoj nesreći«, provođenju ispita za predavača, sastavu ispitnog povjerenstva i obrascu potvrde o položenom ispitu.

6. TRAJANJE UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

Članak 235.

(1) Vozač koji upravlja autobusom ili teretnim automobilom ili skupom vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg ne smije u roku od 24 sata neprekidno upravljati tim vozilom duže od devet sati, s tim da nakon četiri i pol sata neprekidnog upravljanja ima prekid vožnje od najmanje 45 minuta ili više prekida od najmanje 15 minuta, koji ukupno ne smiju biti manji od 45 minuta.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vozač smije neprekidno upravljati vozilom dva puta tijekom sedam uzastopnih dana najdulje 10 sati.

(3) Ukupno vrijeme upravljanja vozilom ne smije prijeći 90 sati u razdoblju od dva uzastopna tjedna.

(4) Odredbe stavka 1. i 3. ovoga članka shodno se primjenjuju i na instruktora vožnje kada obavlja osposobljavanje iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vozač autobrašča i tramvaja u javnom gradskom prijevozu putnika, smije neprekidno upravljati tim vozilom najdulje sedam sati, uz uvjet da na

polaznim postajama ima prekid vožnje od najmanje pet minuta.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da vozač autobusa ili teretnog automobila ili skupa vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg neprekidno upravlja vozilom duže od propisanog vremena ili ne koristi propisane odmore.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji neprekidno upravlja autobusom ili vozilom čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg, duže od propisanog vremena ili ne koristi propisane odmore.

Članak 236.

(1) Neprekidni dnevni odmor vozača koji upravlja vozilom iz članka 235. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona traje najmanje 11 sati prije početka vožnje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vozač može tri puta tjedno koristiti dnevni odmor u trajanju od devet sati neprekidno, pod uvjetom da do kraja sljedećeg tjedna iskoristi preostale sate dnevnog odmora.

(3) Dnevni odmor u punom trajanju od 12 sati vozač može koristiti najviše u tri dijela tijekom dana, s time da jednom koristi neprekidno osam sati dnevnog odmora.

(4) Ako se u upravljanju vozilom iz članka 235. ovoga Zakona smjenjuju dva vozača i ako se u vozilu nalazi uređeni ležaj koji omogućuje jednom od njih odmor u ležećem položaju, svaki vozač mora imati neprekidni odmor od najmanje osam sati tijekom svakih 30 sati putovanja.

(5) Dnevni odmor vozač u pravilu mora koristiti izvan vozila.

(6) Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka, vozač može provesti dnevni odmor u vozilu, ako je vozilo opremljeno uređenim ležajem i ako se za to vrijeme vozilo ne kreće.

(7) Prekid vožnje iz članka 235. stavka 1. ovoga Zakona ne smatra se dnevnim odmorom.

(8) Nakon isteka šestodnevnoga dopuštenog vremena upravljanja vozilom, vozač mora koristiti tjedni odmor.

(9) Korištenje tjednog odmora može se odgoditi do isteka šestog dana, ako upravljanje vozilom tijekom uzastopnih šest dana nije trajalo duže od šestodnevnoga dopuštenog vremena upravljanja vozilom.

(10) Svakog tjedna jedan od odmora iz stavka 2. i 3. ovoga članka mora se kao tjedni odmor produžiti na ukupno 45 uzastopnih sati.

(11) Tjedni odmor se može skratiti u domicilu vozila ili prebivalištu vozača na 36 uzastopnih sati, a izvan tih mjesto na 24 uzastopna sata. Svako skraćenje tjednog odmora mora se nadoknaditi neprekidnim trajanjem odmora koji će početi prije isteka sljedećeg tjedna.

(12) Iznimno od odredaba stavka 8. i 9. ovoga članka, u međunarodnom prijevozu putnika (turistička putovanja, ekskurzije i sl.), izuzevši linijski prijevoz, tjedni odmor mora se koristiti nakon najviše dvanaestodnevnoga dopuštenog vremena upravljanja vozilom.

(13) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako vozaču ne osigura dnevni odmor i tjedni odmor u skladu s odredbama ovoga članka.

(14) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(15) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne koristi dnevni i tjedni odmor.

Članak 237.

(1) Motorna vozila, koja moraju biti opremljena tahografom ili nadzornim uređajem, moraju imati ispravan, ispitani prema propisima o tehničkim uvjetima i ispitivanju i ugrađen tahograf ili nadzorni uređaj s pravilno uloženim zapisnim listom ili odgovarajućim drugim zapisom na kojem su upisani propisani podaci.

(2) Vozač vozila iz stavka 1. ovoga članka mora kod sebe imati ključ tahografa ili nadzornog uređaja i prethodno korištene zapisne listove iz kojih je vidljiva vožnja ili mirovanje vozila, kojim je upravljanu u posljednjih šest dana, odnosno posljednjega tjednog odmora.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka odnose se i na udvojenu posadu u vozilu, kada oba vozača moraju imati prethodno korištene zapisne listove od posljednjega tjednog odmora.

(4) Uporabljene (korištene) zapisne listove, odnosno zapisane podatke iz tahografa ili nadzornog uređaja, vlasnik ili korisnik vozila dužan je čuvati dvije godine.

(5) Vozač iz stavka 1. ovoga članka dužan je na zahtjev policijskog službenika ili inspektora cestovnog prometa i cesta otvoriti tahograf ili nadzorni uređaj i dati na uvid zapisni list kao i druge zapisane podatke iz tahografa ili nadzornog uređaja, najmanje do zadnjega korištenoga tjednog odmora do trenutka kada se list, odnosno zapisani podaci traže.

(6) Policijski službenik ili inspektor cestovnog prometa i cesta prilikom pregleda zapisnog lista izvađenog iz tahografa ili nadzornog uređaja mora vozaču izdati potvrdu da je zapisni list bio vađen iz uređaja radi pregleda, a na potvrdu mora biti upisano ime i prezime vozača, registarski broj vozila, vrijeme i datum pregleda.

(7) Policijski službenik ili inspektor cestovnog prometa i cesta može privremeno oduzeti zapisni list odnosno drugi zapis iz tahografa ili nadzornog uređaja, kao dokaz u postupku.

(8) Ukoliko policijski službenik ili inspektor cestovnog prometa i cesta opravdano sumnja da tahograf ili nadzorni uređaj nije ispravan, može naložiti pregled tahografa ili nadzornog uređaja kod ovlaštene organizacije iz članka 273. ovoga Zakona, o čemu izdaje potvrdu. Ako se pri pregledu utvrди da je tahograf ili nadzorni uređaj neispravan, namjerno oštećen ili prepravljen tako da pokazuje krive vrijednosti koje se njime utvrđuju ili uređaj ne radi, troškove pregleda plaća vlasnik vozila.

(9) Kod upravljanja vozilima iz stavka 1. članka 236. ovoga Zakona, koja ne moraju biti opremljena tahografom ili nadzornim uređajem koji zapisuje radna vremena i vrijeme odmora vozača, vozač mora kod sebe imati individualnu nadzornu knjižicu i u nju upisivati svoje aktivnosti i dužan ju je pokazati na zahtjev policijskog službenika ili inspektora cestovnog prometa i cesta.

(10) Vlasnik, odnosno korisnik vozila dužan je voditi evidenciju o vremenima rada i odmora vozača vozila iz stavka 1. ovoga članka, očitavanjem zapisa tahografa ili nadzornog uređaja, odnosno iz individualne nadzorne knjižice.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da vozač autobusa i teretnog automobila upravlja vozilom u kojem nije ugrađen ili ispitani tahograf ili nadzorni uređaj, ili ga ne koristi na način propisan ovim člankom, odnosno ukoliko uporabljene (korištene) zapisne listove ili zapisane podatke iz tahografa ili nadzornog uređaja ne čuva najmanje dvije godine ili ne vodi evidenciju o vremenima rada i odmoru vozača očitavanjem zapisa tahografa ili nadzornog uređaja, odnosno iz individualne nadzorne knjižice.

(12) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da njezinim motornim vozilom u prometu sudjeluje vozač bez individualne nadzorne knjižice (stavak 9.).

(13) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00

kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (regionalne) samouprave i uprave.

(14) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila koje mora biti opremljeno tahografom ili nadzornim uređajem, ako upravlja vozilom u kojem tahograf ili nadzorni uređaj nije ugrađen ili nije ispitani ili ga ne koristi na način propisan ovim Zakonom, kao i vozač vozila koje ne mora biti opremljeno tahografom ili nadzornim uređajem, ako kod sebe nema individualnu nadzornu knjižicu ili u nju ne upisuje djelatnosti ili je ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe.

Članak 238.

(1) Odredbe ovoga Zakona o trajanju upravljanja motornim vozilom i odmorima vozača primjenjuju se i na vozače motornih vozila registriranih u inozemstvu kad tim vozilima upravljuju na teritoriju Republike Hrvatske, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Ovlašćuje se ministar nadležan za poslove prometa da u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove gospodarstva donese propise o ukupnom trajanju vremena upravljanja vozilom; o načinu rada udvojenih posada na vozilima; o odmorima vozača u svezi s upravljanjem vozilom; o obliku i sadržaju obrasca individualne nadzorne knjižice i upute za njezinu popunu.

X. VOZILA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 239.

(1) Vozila u prometu na cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima glede dimenzija, najveće dopuštene mase, osovinskog opterećenja i zaštite okoliša te imati ispravne propisane uređaje i opremu.

(2) Vozila koja ne udovoljavaju propisanim uvjetima glede dimenzija, najveće dopuštene mase i osovinskog opterećenja mogu sudjelovati u prometu na javnoj cesti, odnosno gradskoj ulici ako udovoljavaju posebnim uvjetima koji omogućavaju siguran i nesmetan promet utvrđenim posebnim propisima.

(3) Operativne poslove mjerjenja, odnosno kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila u prometu na cestama obavljaju stručno osposobljeni zaposlenici Hrvatskih cesta, odnosno ovlašteni carinski službenici u sklopu obavljanja poslova carinskog nadzora na graničnim prijelazima.

(4) Ovlašćuje se ministar nadležan za poslove prometa da u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove donese propise o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koje moraju imati vozila i o uvjetima kojima moraju udovoljavati uređaji i oprema vozila u prometu na cestama.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako u prometu na cesti upotrebljava vozilo koje ne ispunjava propisane uvjete glede dimenzija, ukupne mase, osovinskog opterećenja ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahografa ili nadzornog uređaja i gume.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da se u prometu na cestama upotrebljava vozilo koje nema propisanu opremu ili ispravne propisane uređaje, osim uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, uređaja za spajanje vučnog ili priključnog vozila, tahografa ili nadzornog uređaja i gume.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi, u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice

lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 400,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje ne ispunjava propisane uvjete glede dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja, ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahografa ili nadzornog uređaja i gume.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje nema ispravne propisane uređaje, osim uređaja navedenih u stavku 8. ovoga članka.

Članak 240.

Vozila registrirana u inozemstvu mogu sudjelovati u prometu na teritoriju Republike Hrvatske ako imaju ispravne uređaje i opremu propisane međunarodnom konvencijom o prometu na cestama, a glede dimenzija, najveće dopuštene mase i osovinskog opterećenja – ako udovoljavaju uvjetima propisanim za vozila registrirana u Republici Hrvatskoj.

2. REGISTRACIJA MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA

Članak 241.

(1) Motorna i priključna vozila smiju sudjelovati u prometu na cesti ako su registrirana i ako imaju važeću prometnu dozvolu, a vozila registrirana u Republici Hrvatskoj ako imaju i važeću knjižicu vozila.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ne moraju biti registrirana motorna i priključna vozila koja su prepravljena ili popravljena i kojima se obavlja pokusna vožnja radi ispitivanja i prikazivanja njihovih svojstava ili koja se kreću od sjedišta tvrtke u kojoj su proizvedena do skladišta te motorna i priključna vozila koja se kreću od mjesta u kojem su preuzeta do mjesta u kojem će biti registrirana – uz uvjet da su osigurana i označena posebnim pločicama za privremeno označivanje takvih vozila u prometu na cesti (pokusne pločice).

(3) Za vozila iz stavka 2. ovoga članka izdaje se potvrda o upotrebi pokusnih pločica.

(4) Kad upravlja vozilom koje je označeno pokusnim pločicama, vozač mora kod sebe imati važeću potvrdu i dužan ju je pokazati na zahtjev ovlaštene osobe.

(5) Lake se prikolice ne registriraju prema propisima o registraciji vozila, ali mogu sudjelovati u prometu na cestama pod uvjetom da su označene registarskom pločicom i ako je na tehničkom pregledu utvrđeno da su ispravne.

(6) O registriranim vozilima i izdanim pokusnim pločicama vodi se evidencija.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da njezina neregistrirana vozila ili vozila kojima je isteklo važenje prometne dozvole sudjeluju u prometu na cestama ili da njezina vozila sudjeluju u prometu na cestama bez pokusnih pločica ili poslije isteka važenja pokusnih pločica (stavak 2.).

(8) Za prekršaj iz ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja motornim vozilom, osim traktora i radnog stroja, koje nije registrirano ili mu je isteklo važenje prometne dozvole za više od 15 dana.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja traktorom i radnim strojem koji nije registriran ili mu je isteklo važenje prometne dozvole te vozači drugih motornih vozila kojima je isteklo važenje prometne dozvole do 15 dana.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u

prometu na cesti upravlja vozilom koje nije označeno pokusnim pločicama, ako kod sebe nema važeću potvrdu za korištenje pokusnih pločica ili ako je ne pokaže na zahtjev policijskog službenika te ako vozilom vuče laku prikolicu koja nema registrsku pločicu i za koju na tehničkom pregledu nije utvrđena ispravnost.

Članak 241a.

(1) Za motorna i priključna vozila koja se izvoze u inozemstvo izdaju se izvozne pločice i prometna dozvola.

(2) Izdavanje izvoznih pločica obavljaju policijske uprave, prema mjestu u kojem je vozilo kupljeno ili preuzeto.

(3) Izvozne pločice izdaju se najduže na rok od 45 dana.

(4) O izdanim izvoznim pločicama vodi se evidencija.

(5) Kada upravlja vozilom koje je označeno izvoznim pločicama, vozač mora kod sebe imati prometnu dozvolu.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje nije označeno izvoznim pločicama, ako kod sebe nema važeću prometnu dozvolu ili ako upravlja vozilom kojem je isteklo važenje prometne dozvole.

Članak 242.

(1) Registrirati se mogu samo ona motorna i priključna vozila za koja se na tehničkom pregledu utvrdi da su ispravna.

(2) Za registrirano vozilo izdaju se prometna dozvola, registarske pločice i knjižica vozila.

(3) Vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom mora kod sebe imati prometnu dozvolu. Prometna dozvola i knjižica vozila ne smiju se ostavljati u vozilu bez nadzora vozača.

(4) Ovlašćuje se ministar nadležan za unutarnje poslove da u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove prometa donese propise o registraciji vozila sadržaju, obliku, veličini i boji obrasca prometne dozvole i knjižice vozila.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji nema kod sebe važeću prometnu dozvolu za vozilo kojim upravlja ili prometnu dozvolu ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe ili je ostavi u vozilu bez nadzora.

Članak 243.

(1) Za registrirana vozila izdaje se jedna od ovih vrsta registarskih pločica:

1) registarske pločice za motorna i priključna vozila, osim za motocikle, mopede, traktore i radne strojeve,

2) registarske pločice za motocikle,

3) registarske pločice za mopede,

4) registarske pločice za traktore i radne strojeve,

5) registarske pločice za motorna i priključna vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj i njihova osoblja, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava, stranih dopisništava i stalnih stranih dopisnika,

6) registarske pločice za vozila stranaca kojima je odobren privremeni ili stalni boravak i za privremeno registrirana vozila,

7) registarske pločice za vojna vozila,

- 8) registarske pločice za vozila Ministarstva unutarnjih poslova,
9) registarske pločice za vozila koja ne udovoljavaju propisanim uvjetima glede dimenzija (duljina, širina, visina), odnosno čija je najveća dopuštena masa veća od propisane, odnosno koja premašuju dopuštena osovinska opterećenja.

(2) Vozilo registrirano u Republici Hrvatskoj ne smije napustiti teritorij Republike Hrvatske ako ne nosi na zadnjoj strani istaknuto međunarodnu oznaku Republike Hrvatske.

Članak 244.

- (1) Motorna vozila u prometu moraju imati po dvije registarske, odnosno pokusne pločice.
(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, motocikli, traktori, radni strojevi, mopedi i priključna vozila mogu imati po jednu pločicu.
(3) Registarska pločica istaknuta na vozilu mora biti izdana za to vozilo.
(4) Pločice i međunarodna oznaka iz članka 244. stavka 2. ovoga Zakona na vozilu moraju biti postavljene tako da se dobro vide i da budu čitljive.
(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako na vozilu koristi registarske pločice koje nisu izdane za to vozilo.
(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom na kojem su istaknute registarske pločice koje nisu izdane za to vozilo.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila koji nema propisan broj registarskih pločica ili na kojem su te pločice ili međunarodna oznaka postavljene tako da se dobro ne vide ili nisu čitljive.

Članak 245.

Vozila oružanih snaga registriraju se po propisu što ga donosi ministar nadležan za poslove obrane, a vozila unutarnjih poslova po propisu što ga donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 246.

(1) Vozila diplomatskih i konzularnih predstavnicišta i misija stranih država i predstavnicišta međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj i njihova osoblja, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavnicišta, stranih dopisništava i stalnih stranih dopisnika, odnosno stranaca kojima je odobren privremeni ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a i vozila hrvatskih državljanima koji su se vratili iz inozemstva u Republiku Hrvatsku da u njoj stalno ostanu mogu sudjelovati u prometu samo ako su registrirana u Republici Hrvatskoj.

(2) Vozila registrirana u inozemstvu koja su u vlasništvu stranaca na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj ili hrvatskih državljanima koji iz inozemstva privremeno dođu u Republiku Hrvatsku, mogu sudjelovati u prometu najduže tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

Članak 247.

(1) Motorna i priključna vozila registrirana u stranoj zemlji mogu sudjelovati u prometu na teritoriju Republike Hrvatske samo ako imaju važeću prometnu dozvolu i registarske pločice što ih je izdalo nadležno tijelo zemlje u kojoj je vozilo registrirano, i međunarodnu oznaku zemlje registracije ili registarsku pločicu izdanu od nadležnog tijela strane zemlje na kojoj su oznake i broj utvrđeni propisima Europske unije.

(2) Strano priključno vozilo koje nije registrirano mora na stražnjoj strani imati registarsku pločicu s ponovljenim registarskim brojem vučnog vozila.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom koje nije registrirano u skladu s odredbama ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila registriranog u stranoj zemlji, ako nema važeću prometnu dozvolu, registarske pločice ili međunarodnu oznaku zemlje registracije, ili ako vuče strano neregistrirano priključno vozilo koje nije označeno s ponovljenim brojem vučnog vozila.

Članak 248.

Za vozila stranaca kojima je odobren privremeni boravak prometna se dozvola izdaje s rokom važenja do dana do kojeg im je odobren produženi boravak, odnosno na vrijeme na koje im je odobren privremeni uvoz vozila ukoliko je taj rok kraći od odobrenog boravka.

Članak 249.

(1) Pravne i fizičke osobe mogu privremeno registrirati svoja motorna i priključna vozila.

(2) Vozilo koje u Republiku Hrvatsku uđe sa stranim registarskim pločicama, na kojima oznake i broj nisu u skladu s odredbama međunarodnih ugovora što ih je sklopila Republika Hrvatska, mora se privremeno registrirati.

(3) Privremena registracija vozila iz stavka 1. ovoga članka ne može se izvršiti na vrijeme kraće od 60 dana, a ni duže od 12 mjeseci.

(4) Vozila iz stavka 2. ovoga članka mogu se privremeno registrirati i na vrijeme kraće od 60 dana. Za privremeno registrirana vozila izdaje se prometna dozvola s rokom važenja privremene registracije.

Članak 250.

(1) Vlasnik vozila, koji ne izvrši produženje važenja prometne dozvole u roku od 15 dana od dana isteka važenja prometne dozvole dužan je odjaviti vozilo, vratiti prometnu dozvolu i registarske pločice policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji koja vozilo vodi u evidenciji.

(2) U roku iz stavka 1. vlasnik vozila dužan je prijaviti promjenu prebivališta, odnosno sjedišta, i bilo kojeg drugog podatka koji je upisan u prometnoj dozvoli ili knjižici vozila.

(3) Vlasnik vozila dužan je u roku od 30 dana odjaviti registrirano vozilo te vratiti prometnu dozvolu vozila i registarske pločice ako je vozilo uništeno ili otpisano ili ako je vozilo otuđeno ili nestalo.

(4) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na vlasnike vozila iz članka 249. ovoga Zakona osim vozila koja se moraju privremeno registrirati u skladu sa stavkom 2. člankom 249. ovoga Zakona.

(5) Vlasnik vozila iz članka 249. koji najkasnije u roku od 12 mjeseci ne obnovi privremenu registraciju dužan je postupiti po stavku 1. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 251.

(1) Registraciju motornih i priključnih vozila te izdavanje pokusnih pločica obavljaju policijske uprave, odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila iz članka 259. ovoga Zakona ako ispunjavaju uvjete i imaju ovlaštenje, prema prebivalištu ili sjedištu vlasnika

vozila. Pokusne se pločice mogu izdavati i prema mjestu, odnosno sjedištu tvrtke u kojem je vozilo proizvedeno ili u kojem je neregistrirano vozilo kupljeno. Pokusne pločice izdaju se najduže na rok od 15 dana.

(2) Protiv rješenja stanice za tehnički pregled vozila kojim se odbija zahtjev za registraciju može se izjaviti žalba policijskoj upravi na čijem se području nalazi stanica za tehnički pregled vozila.

(3) Pokusne pločice mogu izdavati i tvrtke koje se bave prodajom vozila na malo, samo za neregistrirana vozila koja prodaju, od mjesta u kojem su kupljena, odnosno preuzeta do mjesta gdje će biti registrirana, ako ispunjavaju propisane uvjete i za to imaju ovlaštenje.

(4) Pokusne pločice mogu izdavati i obrtnici koji imaju registrirani obrt za prepravljanje ili popravljanje vozila za vozila koja prepravljaju ili popravljaju.

(5) Pločice iz stavka 4. ovoga članka mogu se koristiti samo na vozilima koja imaju ispravne uređaje za upravljanje, zaustavljanje te da su propisno označena.

(6) Ovlaštenje iz stavka 1., 3. i 4. ovoga članka izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nakon što stručna organizacija iz članka 273. utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako neovlašteno izdaje pokusne pločice ili ih ne izdaje u skladu s odredbama stavak 1., 3. i 4. ovoga članka.

(8) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 252.

Za registraciju vozila vlasnik ne plaća upravnu pristojbu kada za to plaća naknadu u stanici za tehnički pregled vozila.

Članak 253.

(1) Za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila, stanica za tehnički pregled mora imati i samo u tu svrhu upotrebljavati pečat prema propisima o pečatima i žigovima s grbom Republike Hrvatske.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila upotrebljava pečat suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 254.

Administrativne poslove u svezi s tehničkim pregledima i poslove registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila obavljaju osobe s najmanje srednjom stručnom spremom i koje imaju uvjerenje stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona da su za to sposobljene i dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, a za poslove u svezi s osiguranjem vozila dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za poslove financija.

3. TEHNIČKI PREGLEDI VOZILA

Članak 255.

(1) Tehnički pregled vozila je djelatnost od općeg interesa.

(2) Radi provjere tehničke ispravnosti motornih i priključnih vozila, osim radnih strojeva, obavljaju se tehnički pregledi tih vozila.

(3) Tehnički pregledi vozila jesu redovni s ispitivanjem ispušnih plinova motornih vozila, preventivni i izvanredni.

(4) Na tehničkom pregledu utvrđuje se ima li vozilo propisane uređaje i opremu, jesu li ti uređaji i oprema ispravni te udovoljavaju li propisanim uvjetima za sudjelovanje u prometu na cesti.

(5) O obavljenome tehničkom pregledu vozila vodi se evidencija.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove prometa donosi propise o tehničkim pregledima vozila.

Članak 256.

(1) Nova motorna i priključna vozila (u dalnjem tekstu: vozila) što sudjeluju u prometu na cestama, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 24 mjeseca od prvoga tehničkog pregleda i registracije vozila.

(2) Vozila stara dvije ili više godina, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu tijekom svakog 12. mjeseca od posljednjega redovnoga tehničkog pregleda.

(3) Rok važenja redovnoga tehničkog pregleda (prometne dozvole) označava se s posebnim znakom – naljepnicom, na prednjoj strani vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako ne istakne naljepnicu sukladno stavku 3. ovoga članka.

Članak 257.

(1) Na vozilima koja se daju u najam (rent a car vozila), vozilima kojima se obavlja ospozobljavanje kandidata za vozače (osim mopeda, motocikala i traktora u vlasništvu kandidata za vozača), vozilima kojima se obavlja taksi prijevoz, autobusima, teretnim i priključnim vozilima za prijevoz opasnih tvari, teretnim i priključnim vozilima čija najveća dopuštena masa prelazi 7.500 kg, obavljaju se preventivni tehnički pregledi u smislu stavka 3. ovoga članka.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, preventivnim tehničkim pregledima ne podliježu vozila za stanovanje ili kampiranje, vozila za prijevoz pčela, teretna i priključna vatrogasna vozila, teretna i priključna vozila za zabavne radnje, i priključna vozila za traktore.

(3) Preventivni tehnički pregledi vozila obavljaju se dnevno (dnevni preventivni tehnički pregled) i u propisanim rokovima (periodični tehnički pregled i periodični tehnički pregled kočnica).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba-obrtnik ako ne obavi preventivni tehnički pregled.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 258.

(1) Pravne i fizičke osobe kad proizvode, održavaju, popravljaju ili prepravljaju vozila ili stavlju u promet vozila, uređaje, rezervne dijelove i opremu za vozila dužni su vozila, uređaje, dijelove i opremu proizvoditi, stavljati u promet, održavati, odnosno popravljati prema propisanim uvjetima nužnim za sigurno sudjelovanje vozila u prometu.

(2) Pravne i fizičke osobe koje su ovlaštene za servisiranje i popravljanje vozila, nakon popravka vozila kojem su u prometnoj nesreći ili na neki drugi način bili oštećeni sklopovi i uređaji koji su bitni s gledišta sigurnosti prometa, odnosno vozila na kojima su izvršili obimniji popravak uređaja za upravljanje ili uređaja za zaustavljanje vozila ili ugradnju, preinaku ili popravak uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, dužne su takvo vozilo podvrgnuti izvanrednom tehničkom pregledu i vlasniku, odnosno korisniku vozila izdati potvrdu da je vozilo ispravno za sigurno sudjelovanje u prometu.

(3) Izvanrednom tehničkom pregledu vlasnici su dužni podvrgnuti i motorno ili priključno vozilo koje je isključeno iz prometa.

(4) Na izvanredni tehnički pregled uputit će se i vozilo za koje se opravdano sumnja da mu je ovjerena tehnička ispravnost, a nije bilo na tehničkom pregledu ili da tehnički pregled nije propisno obavljen.

(5) Vozila iz stavka 3. i 4. ovoga članka upućuje na izvanredni tehnički pregled policijski službenik.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba-obrtnik ako proizvodi, održava, popravlja vozila ili stavlja u promet vozila, uređaje ili rezervne dijelove za vozila ili vozilo ne podvrgne izvanrednom tehničkom pregledu prije uključivanja u promet.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ili vlasnik koji vozilo ne podvrgne izvanrednom tehničkom pregledu.

Članak 259.

(1) Tehnički pregledi vozila obavljaju se u stanicama za tehnički pregled vozila koje za to ispunjavaju propisane uvjete i imaju ovlaštenje, a obavljaju ih ovlašteni djelatnici stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona.

(2) Tehničke preglede vozila mogu obavljati i pravne osobe (sa svojim djelatnicima u radnom odnosu), u onim stanicama za tehnički pregled vozila u kojima su imale ovlaštenje i obavljale tehničke preglede prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove stručnoj organizaciji iz članka 273. ovoga Zakona, nakon što se prethodno utvrdi da stanica za tehnički pregled vozila ispunjava propisane uvjete.

(4) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje se sukladno posebnom propisu o mreži i kriterijima o dovolnjem broju stanica za tehnički pregled s obzirom na njihovu međusobnu udaljenost i kapacitete, što ga na prijedlog stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

(5) Poslove tehničkih pregleda vozila i druge poslove što proizlaze iz ove javne ovlasti ili su s njima povezani, stručna organizacija započet će obavljati u stanici za tehnički pregled vozila nakon izdavanja i dostave ovlaštenja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila, a za to nema ovlaštenje.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 260.

(1) Tehničke preglede vozila obavljaju osobe sa završenom stručnom spremom za zanimanje nadzornik tehničke ispravnosti vozila i koje imaju vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima najmanje B kategorije (u dalnjem tekstu: nadzornik) i dopuštenje (licencu) Ministarstva unutarnjih poslova.

(2) Nadzornik tehničke ispravnosti vozila može biti osoba sa završenom stručnom spremom za zanimanje automehaničar ili autoelektričar, s najmanje dvije godine iskustva u održavanju motornih vozila, položenim posebnim ispitom za nadzornika tehničke ispravnosti vozila kod organizacije za osposobljavanje osoba za zanimanje nadzornika, vozačkom dozvolom za upravljanje motornim vozilima najmanje B kategorije i dopuštenjem (licencom) ministarstva

nadležnog za unutarnje poslove.

(3) Program ispita iz stavka 2. ovoga članka donosi ministarstvo nadležno za unutarnje poslove na prijedlog stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona.

(4) Ovlašćuje se ministar nadležan za unutarnje poslove da doneše propis o sadržaju, obliku i načinu izdavanja i oduzimanja dopuštenja (licence) za referente za poslove registracije vozila i nadzornike tehničke ispravnosti vozila.

Članak 261.

(1) Naknada za tehnički pregled i druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila, prema kategorijama vozila, jednaka je na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove na prijedlog stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona. Odluka o visini naknade objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Članak 262.

(1) Naknadu za redovni preventivni i izvanredni tehnički pregled vozila plaća vlasnik vozila.

(2) Vlasnik vozila ne plaća naknadu za izvanredni tehnički pregled, kada je vozilo od strane policijskog službenika upućeno na izvanredni tehnički pregled ako se na takvom pregledu utvrdi da je vozilo ispravno.

Članak 263.

(1) Stanica za tehnički pregled vozila dužna je obavljati tehnički pregled vozila na propisanim, umjerenim i ispravnim uređajima i opremi, prema propisima o tehničkim pregleđima.

(2) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da se tehnički pregled vozila obavlja na uređajima i opremi koji za to nisu propisani i umjereni, ispravni, ili suprotno propisima o tehničkim pregleđima.

(3) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 264.

(1) Stanica za tehnički pregled vozila ne smije registrirati vozilo suprotno propisima ili ovjeriti produljenje valjanosti prometne dozvole ako vozilo nije tehnički ispravno i ako za njega nisu plaćene propisane obveze (porez, obvezno osiguranje, carina, naknada za ceste, posebna naknada za okoliš i dr.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako registrira vozilo ili produži važenje prometne dozvole suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 265.

(1) Ako nadzornik na tehničkom pregledu utvrdi da su uređaji za upravljanje ili za zaustavljanje ili za pogon na tekući plin na vozilu neispravni toliko da bi takvo vozilo ugrozilo sigurnost prometa na cestama, zabranit će vozaču da se vozilo uključi u promet na cesti dok se ne uklone neispravnosti. Ako se vozač takvim vozilom uključi u promet na cesti, stanica za tehnički pregled vozila odmah će o tome obavijestiti najbližu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(2) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne obavijesti najbližu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju da se vozač s neispravnim

uredajima za upravljanje, zaustavljanje i pogonom na tekući plin utvrđenim na tehničkom pregledu uključio u promet unatoč zabrani nadzornika tehničke ispravnosti vozila.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se uključi u promet na cesti vozilom kojem je to nadzornik na tehničkom pregledu zabranio.

Članak 266.

(1) Stanica za tehnički pregled vozila dužna je voditi propisane evidencije, obradivati podatke o tehničkim pregledima i utvrđenim neispravnostima vozila i dostavljati ih policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji na čijem području ima sjedište, a određene podatke i stručnoj organizaciji iz članka 273. ovoga Zakona, odnosno prema propisima o registraciji i tehničkim pregledima vozila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne vodi propisanu evidenciju ili ne obrađuje podatke ili te podatke ne dostavlja policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji te stručnoj organizaciji.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 267.

(1) Stanica za tehnički pregled vozila dužna je održavati u ispravnom i urednom stanju objekte, uređaje i opremu.

(2) Uredaji i oprema za tehničke preglede vozila podvrgavaju se umjeravanju prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima jednom godišnje, a kontroli ispravnosti najmanje svaka tri mjeseca.

(3) Umjeravanje uređaja i opreme prema stavku 2. ovoga članka obavlja organizacija koja je za to ovlaštena prema propisima o mjerilima, a nadzor obavlja stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona.

(4) Ako ovlaštena organizacija ne obavi umjeravanje uređaja i opreme ili ako stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona ne obavi nadzor uređaja i opreme prema rokovima iz stavka 2. ovoga članka, stanica za tehnički pregled vozila dužna je odmah nakon isteka rokova tim organizacijama podnijeti zahtjev za obavljanje umjeravanja, odnosno nadzora uređaja i opreme i o tome izvijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove. Ako organizacije iz stavka 3. ovoga članka ne postupe po zahtjevu stanice za tehnički pregled vozila, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove osigurat će odmah umjeravanje i nadzor uređaja o trošku ovlaštene organizacije, odnosno stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona.

(5) Stanica za tehnički pregled vozila, u slučaju neispravnosti ili neposjedovanja uređaja ili opreme kojima se obavlja tehnički pregled vozila, dužna je privremeno obustaviti obavljanje poslova na tim uređajima i o tome obavijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i stručnu organizaciju iz članka 273. ovoga Zakona.

(6) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne održava u ispravnom i urednom stanju objekt, uređaje i opremu stanice za tehnički pregled vozila ili uređaje i opremu ne podvrgava obveznom umjeravanju i nadzoru, odnosno ne podnese zahtjev za ispitivanje i nadzor uređaja ovlaštenoj organizaciji, odnosno stručnoj organizaciji iz članka 273. ovoga Zakona i o tome ne obavijesti Ministarstvo unutarnjih poslova, ili ne prestane s radom u slučaju neispravnosti ili neposjedovanja uređaja i opreme i o tome ne obavijesti Ministarstvo unutarnjih poslova i stručnu organizaciju iz članka 273. ovoga Zakona.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna

i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 268.

Upravni, i inspekcijski nadzor nad radom stanica za tehničke preglede vozila obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

Članak 269.

(1) Ako ovlašteni policijski službenik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove nadzorom utvrdi da stanica za tehnički pregled vozila ne koristi propisane, umjerene i ispravne uređaje i opremu ili da objekt i prostor ne udovoljavaju propisanim uvjetima ili da tehničke preglede i poslove registracije vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu) ili ako povjerene poslove ne obavlja prema propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila i prema općim aktima iz članka 273. ovoga Zakona, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će stanici za tehnički pregled vozila zabraniti rad i odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

(2) Ako stanica za tehnički pregled vozila iz stavka 1. ovoga članka ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje za obavljanje tehničkih pregleda vozila.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila u objektu i prostoru koji ne udovoljava propisanim uvjetima ili da tehničke preglede i poslove registracije vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu), ili ako povjerene poslove ne obavlja prema propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila ili prema općim aktima iz članka 273. ovoga Zakona ili za vrijeme privremene zabrane rada.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 270.

(1) Ako ovlašteni policijski službenik u obavljanju nadzora nad radom stanice za tehnički pregled vozila utvrdi da nadzornik, odnosno referent za poslove registracije vozila, tehničke preglede vozila ili poslove registracije vozila ne obavlja stručno i u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od jednog mjeseca.

(2) Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila kojem su neispravni uređaji za zaustavljanje, upravljanje ili za pogon na plin, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu oduzeti dopuštenje (licencu) za obavljanje tehničkih pregleda vozila na vrijeme od šest mjeseci.

(3) Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila na kojemu nije izvršen tehnički pregled, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će mu dopuštenje (licencu) na vrijeme od dvije godine.

(4) Ako referent za poslove registracije vozila registrira vozilo suprotno propisima ili ovjeri produljenje registracije, odnosno valjanost prometne dozvole, a da za vozilo nisu plaćene propisane obveze, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu privremeno oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od dvije godine.

(5) Ako je zbog propusta iz stavka 2. i 3. ovoga članka izazvana prometna nesreća, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će nadzorniku oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od pet godina.

(6) U slučajevima iz stavka 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga članka dopustit će se nadzorniku, odnosno

referentu obavljanje tehničkih pregleda vozila i poslova u vezi s registracijom vozila, nakon što zadovolje na provjeri stručnosti.

(7) Protiv rješenja iz stavka 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi, odnosno dozvoli da referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila kojemu je oduzeta licenca ili koji nije zadovoljio na provjeri stručnosti, obavlja poslove u stanici za tehnički pregled (stavak 6.).

(9) Za prekršaj iz stavka 8. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila koji poslove registracije vozila i tehničkih pregleda vozila ne obavlja stručno i u skladu s propisima.

Članak 271.

(1) Nadzornici i referenti za poslove registracije vozila dužni su pristupiti provjeri stručnosti svake druge godine.

(2) Provjeru stručnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona. Program i način provjere stručnosti propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove na prijedlog stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona.

Članak 272.

(1) Nadzorniku i referentu za poslove registracije vozila, koji ne pristupi provjeri stručnosti ili na toj provjeri ne zadovolji, stanica za tehnički pregled ne smije dopustiti obavljanje poslova tehničkog pregleda i registracije vozila za vrijeme dok na toj provjeri ne zadovolji.

(2) Novčanom kaznom od najmanje 4.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 273.

(1) Poslove organiziranja i jedinstvenog provođenja tehničkih pregleda vozila, organiziranja poslova registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila i izdavanja pokusnih pločica kao javne ovlasti, obavlja stručna organizacija, koju na temelju javnog natječaja, ovlasti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(2) Stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka mora imati:

1. prostorne i materijalno-tehničke uvjete koji osiguravaju obavljanje poslova na teritoriju Republike Hrvatske,

2. odgovarajuće stručne kadrove,

3. organizaciju rada i ustroj koji jamči trajno i kvalitetno obavljanje poslova,

4. odgovarajuću informatičku i tehničku podršku za obavljanje povjerenih poslova.

(3) Uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Ako stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka ne obavlja povjerene joj poslove stručno i u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje. Ako je stručnoj organizaciji oduzeto ovlaštenje, poslove iz stavka 1. ovoga članka kao i

stručni nadzor obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, dok ne ovlasti drugu stručnu organizaciju.

(5) Stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka općim aktima: uređuje odnose od interesa za jedinstveno organiziranje i obavljanje tehničkih pregleda i registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila te izdavanje pokusnih pločica, normative i vrednovanje rezultata rada djelatnika stanica za tehničke preglede, uređuje i obavlja i druge poslove na temelju ovlaštenja određenih ovim Zakonom. Opći akti objavljaju se u »Narodnim novinama«.

(6) U obavljanju poslova iz stavka 5. ovoga članka, stručna organizacija prati i usklađuje rad, usklađuje kriterije, pruža stručnu i drugu pomoć stanicama za tehničke preglede, obavlja stručni nadzor i druge stručne poslove koji joj propisom ministra nadležnog za unutarnje poslove budu povjereni te surađuje sa istim ili sličnim tijelima u zemlji i svijetu.

(7) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove obavlja nadzor nad zakonitošću općih akata iz stavka 5. ovoga članka i može ih obustaviti od izvršenja.

(8) Upravni i inspekcijski nadzor nad radom stručne organizacije iz stavka 1. ovoga članka obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako povjerene joj poslove ne obavlja stručno ili ih obavlja suprotno odredbama ovoga članka.

(10) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 274.

(1) Ako stručna organizacija utvrdi da stanica za tehnički pregled vozila ne koristi propisane, umjerene i ispravne uređaje i opremu ili da objekt i prostor ne udovoljavaju propisanim uvjetima ili da tehničke preglede vozila u stanicu obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu) ili ako povjerene poslove ne obavlja u skladu s propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila i prema općim aktima iz članka 273. ovoga Zakona, odmah će obavijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, koje će stanicu za tehnički pregled vozila rješenjem privremeno zabraniti rad i odrediti rok za oticanje utvrđenih nedostataka.

(2) Ako stanica za tehnički pregled vozila ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje za obavljanje tehničkih pregleda vozila.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Novčanom kaznom od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila, za vrijeme privremene zabrane rada.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

4. ISPITIVANJE I HOMOLOGACIJA VOZILA

Članak 275.

(1) Motorna i priključna vozila te njihovi dijelovi i oprema prije stavljanja na tržište i prve registracije moraju se podvrgnuti postupku provjere homologacije radi utvrđivanja zadovoljavaju li propisane zahtjeve o homologaciji.

(2) Propisima o homologaciji propisuju se zahtjevi o homologaciji koje moraju zadovoljavati vozila i njihovi dijelovi i oprema, metode i postupci ispitivanja, načini priznavanja dokumenata o homologaciji izdanih u drugim zemljama, sadržaj potvrde (certifikata) o sukladnosti, naknade za provođenje postupka kao i uvjeti koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe za obavljanje

određenih radnji u postupku homologacije vozila i njihovih dijelova i opreme.

(3) Ovlašćuje se ravnatelj nadležnoga državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo da donese propise o homologaciji vozila i njihovih dijelova.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 276.

(1) Motorna i priključna vozila koja se proizvode pojedinačno ili se proizvode u vrlo maloj seriji ili vozila na kojima se vrši nadogradnja, pregradnja ili zamjena serijskog dijela ili uređaja na vozilu, moraju biti podvrgnuta ispitivanju promijenjenih dijelova i uređaja i ostalih tehničkih značajki prije puštanja u promet. Ispitivanju podliježu i svi pojedinačno proizvedeni ili pregrađeni serijski uređaji i dijelovi bitni za sigurnost prometa na cestama.

(2) Vozila za koja nisu poznati tehnički podaci potrebni za tehnički pregled i registraciju podvrgavaju se ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja vozila radi utvrđivanja tih podataka.

(3) O tehničkim podacima utvrđenim u postupku iz stavka 1. i 2. ovoga članka izdaje se potvrda o ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja.

(4) U postupku ispitivanja vozila provjerava se jesu li pojedini uređaji na vozilima homologirani.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač, odnosno vlasnik koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje nije podvrgnuto ispitivanju sukladno odredbama ovoga članka.

Članak 277.

(1) Ispitivanje u slučajevima iz članka 276. ovoga Zakona kao i ispitivanje konstrukcijskih osobina i uređaja vozila prema drugim propisima obavlja pravna osoba koju ovlasti ministarstvo nadležno za poslove prometa uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva.

(2) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je obavljati ispitivanje u skladu s propisima, normativima i tehničkim uputama.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka Zakona ispitivanje rezervoara plina na vozilu kojem je ugrađen uređaj za pogon na plin, obavlja Državni inspektorat.

(4) Ispitivanje uređaja i opreme za plinski pogon može obavljati i organizacija za ispitivanje kvalitete robe.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba-obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 278.

(1) Ispitivanje vozila i obradu dokumentacije u pravnoj osobi iz članka 277. ovoga Zakona mogu obavljati osobe sa završenom najmanje visokom stručnom spremom strojarskog ili prometnog smjera (cestovnog) koje imaju dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za poslove prometa.

(2) Pregled vozila za potrebe ispitivanja vozila iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati

osobe s najmanje završenom višom stručnom spremom strojarskog ili prometnog smjera (cestovnog) koje imaju dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za poslove prometa. Pregled vozila za potrebe ispitivanja vozila iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati i osobe koje su takve poslove obavljale prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ispitivanja obavljaju osobe koje ne ispunjavaju uvjete propisane ovim člankom.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja obavlja poslove ispitivanja i pregleda, a za to ne ispunjava uvjete.

Članak 279.

Potvrdu iz članka 276. stavka 3. ovoga Zakona o ispitivanju serijskih ili pojedinačno proizvedenih vozila, motora, šasije ili rezervnog dijela pribavlja proizvođač, a potvrdu o ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja preinačenog vozila, motora, šasije ili dijela pribavlja vlasnik vozila.

Članak 280.

Ako je za vozilo izdana potvrda s tehničkim podacima koji ne odgovaraju stvarnom stanju vozila ili je izdana potvrda o ispitivanju od dvije ili više tvrtki s različitim tehničkim podacima, ispitivanje konstrukcijskih osobina i uređaja vozila obavit će povjerenstvo koje odredi ministarstvo nadležno za poslove prometa.

Članak 281.

(1) Upravni i inspekcijski nadzor nad poslovima ispitivanja konstrukcijskih osobina i uređaja vozila obavlja ministarstvo nadležno za poslove prometa.

(2) Ovlašćuje se ministar nadležan za poslove prometa da u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove gospodarstva donese propise o uvjetima, postupku i načinu ispitivanja vozila; o tome što se smatra proizvodnjom, preinakom i bitnjim popravkom; o stručnoj spremi djelatnika koji obavljaju ispitivanje; o obliku i sadržaju potvrde o ispitivanju; o vođenju evidencije o izdanim potvrdama te o davanju na korištenje podataka o ispitivanju vozila.

XI. POSEBNE MJERE ZA SIGURNOST PROMETA NA CESTAMA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 282.

(1) Policijski službenik koji obavlja nadzor vozača i drugih sudionika u prometu na cesti, ovlašten je nad svakim sudionikom u prometu koji svojim ponašanjem ometa ili ugrožava promet, provesti postupak ispitivanja pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.), umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi utvrđivanja prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, odnosno ovlašten je nakon toga te osobe s istim ciljem odvesti na vađenje krvi i uzimanje urina ili na lječnički pregled.

(2) Prije poduzimanja radnji iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik može podvrgnuti vozača postupku prepoznavanja znakova koji su posljedica prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje

(3) Policijski službenik odvest će na vađenje krvi i uzimanje urina radi analize i osobe kad poriču rezultate ispitivanja da u organizmu ima opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje utvrđene odgovarajućim sredstvima i

aparatima te kad zahtijevaju vađenje krvi i urina radi analize, odnosno liječnički pregled.

(4) Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužne su postupati prema zahtjevima policijskog službenika.

(5) Policijski službenik o poduzetim radnjama iz stavka 1. i 3. ovoga članka i članka 182. ovoga Zakona obvezno sačinjava zapisnik, odnosno zahtjev za liječnički pregled, vađenje krvi i uzimanje urina radi analize.

(6) Osoba za koju je ispitivanjem na jedan od načina iz stavka 1. ovoga članka utvrđeno da u organizmu ima alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje, snosi troškove ispitivanja, a osoba iz stavka 3. ovoga članka snosi i troškove odvoženja službenim policijskim vozilom na liječnički pregled, vađenje krvi i uzimanje urina radi analize.

(7) Postupak i način postupanja policijskog službenika radi prepoznavanja znakova i simptoma prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu, osim vozača i instruktora vožnje, koji odbije podvrgnuti se ispitivanju ili stručnom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili urina.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla, zaprežnog vozila ili kandidat za vozača koji se odbije podvrgnuti ispitivanju ili liječničkom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila i instruktor vožnje ako se odbije podvrgnuti ispitivanju ili liječničkom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina, izreći će mu se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje šest mjeseci i pet negativnih bodova.

(11) Osobi koja u razdoblju od 24 mjeseca unatrag od dana počinjenja prekršaja bude dva ili više puta pravomoćno kažnjena za prekršaje iz stavka 4. ovoga članka, umjesto novčane kazne prekršajni sud može izreći kaznu zatvora do 60 dana te joj može izreći zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jedne do dvije godine i odredit će joj se pet negativnih bodova.

Članak 283.

(1) Brzina kretanja vozila utvrđuje se pomoću uređaja za mjerjenje brzine kretanja vozila, tahografskog zapisa ili neposrednim praćenjem s vozilom.

(2) Fotografija i videozapis s podacima o utvrđenoj brzini, tahografski zapis i zapisnik o očitanju na radaru koji nema zapis ili brzinomjera, služe kao dokaz o utvrđenoj brzini kretanja vozila.

(3) Ne mogu se koristiti niti ugrađivati u motorno vozilo uređaji ili naprave koje imaju za cilj ometanje uređaja koje koriste ovlaštene osobe za nadzor prometa na cestama. Ukoliko policijski službenik nađe na vozilu ili u vozilu takav uređaj ili napravu naredit će vozaču da ga ukloni, a ukoliko vozač to odbije, uređaj ili naprava će se ukloniti o trošku vozača.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako koristi ili ako ima ugrađene uređaje ili naprave koje imaju za cilj ometanje uređaja kojima ovlaštene osobe obavljaju nadzor prometa na cestama.

Članak 284.

(1) Policijska uprava, odnosno policijska postaja oduzet će vozačku dozvolu vozaču i instruktoru vožnje za kojeg se pregledom utvrdi da je postao tjelesno ili duševno nesposoban za

upravljanje vozilima, za vrijeme dok ta nesposobnost traje.

(2) Vozaču ili instruktoru vožnje koji ima pravo upravljati motornim vozilima više kategorija, a to mu pravo za pojedine kategorije bude ograničeno zbog razloga predviđenih u stavku 1. ovoga članka, poništiti će se u vozačkoj dozvoli te kategorije ili će se izdati na njegov zahtjev nova vozačka dozvola u koju će se upisati one kategorije vozila kojima ima pravo upravljati.

(3) Vozaču ili instruktoru vožnje koji se ne podvrgne nadzornome zdravstvenom pregledu na koji je upućen, vozačka će se dozvola oduzeti dok se tom pregledu ne podvrgne.

(4) Protiv odluke o oduzimanju vozačke dozvole vozač može u roku od tri dana podnijeti prigovor ministru nadležnom za unutarnje poslove koji će o njemu odlučiti u roku od 8 dana od dana podnošenja.

Članak 285.

(1) Policijski službenik će privremeno oduzeti vozačku dozvolu i isključiti iz prometa vozača i instruktora vožnje:

1) koji upravlja ili pokuša upravljati vozilom, a u organizmu ima alkohola ili opojnih droga ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti (članak 199. ovoga Zakona),

2) koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom ako je očito da je vozač u takvu psihofizičkom stanju (umor, stres, bolest, prisutnost lijekova u organizmu na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje) da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (članak 198. ovoga Zakona),

3) koji nema pomagala za koja je navedeno u vozačkoj dozvoli da ih mora koristiti tijekom upravljanja (članak 196. stavak 2. ovoga Zakona),

4) koji upravlja vozilom suprotno odredbama članka 221. stavka 3. i 4.,

5) koji ne postupi po zahtjevu policijskog službenika da se podvrgne ispitivanju ili stručnom pregledu (članak 282. stavak 4. ovoga Zakona).

(2) Policijski službenik isključiti će iz prometa:

1) vozača motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze tim vozilima, ako kod sebe nemaju zaštitne kacige ili je odbije nositi na glavi (članak 114. ovoga Zakona),

2) vozača kojeg zatekne da upravlja vozilom prije stjecanja prava na upravljanje vozilom, koji upravlja vozilom, a nema važeću vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije ili koji upravlja vozilom u vrijeme kad mu je vozačka dozvola privremeno oduzeta ili kad mu je pravomoćnom odlukom nadležnog tijela izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije,

3) vozača koji ne postupi u skladu s člankom 235. ovoga Zakona.

(3) Na temelju odredbi stavka 1. ovoga članka, vozačka dozvola se privremeno oduzima dok ne prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta, a najduže do 30 dana.

(4) Ako u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka vozač ne preuzme privremeno oduzetu vozačku dozvolu kada prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta ili u roku od 30 dana od dana privremenog oduzimanja, vozačka dozvola će se dostaviti tijelu u čijoj se evidenciji vodi. Tijelu u čijoj se evidenciji vodi vozač vozačku dozvolu dostaviti će i u slučaju da je u međuvremenu od nadležnog tijela doneseno pravomoćno rješenje o kazni i izrečenoj zaštitnoj mjeri.

(5) Prilikom postupanja prema vozaču ili instruktoru vožnje po stavku 1. ovoga članka, policijski službenik omogućiti će vozaču da u primјerenom roku pozove drugoga vozača, koji ispunjava uvjete za upravljanje vozilom u prometu, da preuzme vozilo kojim je upravljao vozač koji se isključuje iz prometa.

(6) Ukoliko vozač pokuša ili nastavi upravljati vozilom nakon što je isključen iz prometa na cesti i nastavi činjenje prekršaja zbog kojeg je isključen iz prometa, policijski službenik će

vozača ponovo isključiti iz prometa i u smislu članka 85. ovoga Zakona izdati nalog za premještanje vozila. Premješteno vozilo može se podići čim prestanu razlozi premještanja a najkasnije u roku od osam dana. Nakon toga vozilo će se dati na čuvanje odgovarajućoj pravnoj osobi o trošku vlasnika.

Članak 286.

(1) Za određene prekršaje iz ovoga Zakona, počinitelju prekršaja će se, osim izricanja kazne i zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom, izreći i negativni bodovi od jednog do pet, ovisno o težini prekršaja.

(2) Negativni bodovi evidentiraju se na temelju pravomoćne odluke o kažnjavanju.

(3) Pravomoćno izrečeni negativni bodovi evidentiraju se u evidenciju vozača.

Članak 287.

(1) Vozača kojem je u razdoblju od tri godine (36 mjeseci), zbog počinjenih prekršaja iz ovoga Zakona izrečeno pravomoćno najmanje šest negativnih bodova, policijska uprava, odnosno policijska postaja u kojoj se vodi u evidenciji vozača pozvat će na predavanje o posljedicama prometnih nesreća i uputiti ga u školu sigurne vožnje.

(2) Vozač se dužan odazvati i prisustvovati predavanju o posljedicama prometnih nesreća i proći program škole sigurne vožnje, a ako se iz opravdanih razloga ne odazove pozivu i prisustvuje predavanju, odnosno ne prođe program sigurne vožnje, policijska uprava, odnosno policijska postaja pozvat će ga ponovo u roku od tri mjeseca.

(3) Vozaču koji se neopravdano ne odazove i nakon što je ponovno pozvan, izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom određene kategorije u trajanju od najmanje tri mjeseca.

(4) Vozaču kojem je u roku iz stavka 1. ovoga članka zbog počinjenih prekršaja iz ovoga Zakona pravomoćno izrečeno najmanje devet negativnih bodova prekršajnim nalogom izreći će se zaštitna mjera prestanka važenja vozačke dozvole.

(5) Ako je osoba iz stavka 4. ovoga članka, vozač kojemu je to osnovno zanimanje ili mu vozilo služi isključivo za ostvarivanje prihoda za život, a to vjerodostojno dokaže, umjesto mjere prestanka važenja vozačke dozvole, može se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju do 12 mjeseci.

(6) Mjera iz stavka 5. ovoga članka, vozaču se izriče za onu kategoriju vozila, kojim je sakupio najveći broj negativnih bodova.

(7) Vozač iz stavka 4. ovoga članka može pristupiti ponovnom polaganju vozačkog ispita po proteku 12 mjeseci od dana pravomoćnosti odluke o prestanku važenja vozačke dozvole, a vozač iz stavka 5. prije vraćanja vozačke dozvole dužan je pristupiti školi sigurne vožnje i položiti ispit iz predmeta »Poznavanje prometnih propisa«.

(8) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka, osoba kojoj je izrečena zaštitna mjera ima pravo prigovora u roku od osam dana od dana dostave rješenja. Prigovor odgadja izvršenje rješenja.

(9) Vozač koji je pozvan i prisustvuje predavanju o posljedicama prometnih nesreća te koji je upućen u školu sigurne vožnje, snosi troškove predavanja i škole sigurne vožnje u visini koju odredi ministar nadležan za unutarnje poslove.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne postupi po odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka, odnosno vozač iz stavka 7. ovoga članka ako ne pristupi ispitu iz predmeta »Poznavanje prometnih propisa« i školi sigurne vožnje.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u roku od osam dana po pravomoćnom rješenju ne preda svoju vozačku dozvolu policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji radi upisa izrečene zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim

vozilom ili prestanka važenja vozačke dozvole.

Članak 288.

(1) Svi pravomoćno izrečeni negativni bodovi koji su bili temelj izricanja mjere po članku 287. stavku 3. ovoga Zakona ne mogu ponovo biti osnova za primjenu mjere predavanja o posljedicama prometnih nesreća, upućivanja u školu sigurne vožnje i izricanja zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom niti prestanka važenja vozačke dozvole.

(2) Negativni bodovi za koje je nastupila rehabilitacija, odnosno koji su protekom 36 mjeseci brisani iz kaznene evidencije ne mogu biti osnova izricanja zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom niti se smiju davati na uvid ni dostavljati bilo kome.

Članak 289.

(1) Osobi iz članka 212. ovoga Zakona koja se odbije podvrgnuti provjeri ili koja pri provjeri ne pokaže potrebnu stručnu sposobljenost, oduzet će se licenca, odnosno zabraniti rad sve dok se ne podvrgne provjeri ili na toj provjeri ne pokaže dovoljno znanja.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje na provjeri ne pokažu potrebno znanje mogu se, na svoj zahtjev, podvrgnuti ponovnoj provjeri nakon proteka 15 dana od dana provjere.

(3) Ako osobe iz stavka 1. ovoga članka i nakon tri provjere ne pokažu dovoljno znanja, ne mogu pristupiti ponovnoj provjeri dok ne protekne šest mjeseci od dana posljednje provjere.

Članak 290.

(1) Vozač kojem je vozačka dozvola oduzeta (članak 284.) ili je isključen iz prometa (članak 285.) ili mu je izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom ili mjera prestanka važenja vozačke dozvole, ne smije za to vrijeme upravljati vozilom u prometu na cesti.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da vozač kome je oduzeta vozačka dozvola ili mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom određene kategorije upravlja vozilom u prometu na cesti za to vrijeme.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom od namanje 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom za vrijeme dok mu je oduzeta vozačka dozvola, izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom ili mu je izrečena mjera prestanka važenja vozačke dozvole.

(5) Vozaču koji u razdoblju od 24 mjeseca unatrag od dana počinjenja prekršaja bude dva ili više puta pravomoćno kažnjen za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka, umjesto novčane kazne prekršajni sud može izreći kaznu zatvora do 60 dana te mu može izreći zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jedne do dvije godine i odredit će mu se pet negativnih bodova.

Članak 291.

(1) Ako policijski službenik zatekne vozilo na cesti koje zbog tehničke neispravnosti ugrožava ili ometa druge sudionike u prometu (neispravan uređaj za upravljanje, uređaji za zaustavljanje, uređaj za spajanje vučnog i priključnog vozila u vrijeme kada vuče priključno vozilo, neispravna svjetla za osvjetljavanje ceste i označavanje vozila i neispravna svjetlosna signalizacija noću i danju u vrijeme smanjene vidljivosti, neispravni brisači vjetrobranskog stakla u vrijeme vožnje po kiši i snježnim padalinama, dotrajale ili bitno oštećene gume te ako na vozilu ima ugradene uređaje za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova iz članka 153.) ili na kojem je teret nepravilno smješten, odnosno nedovoljno osiguran, ili kojim se bez dozvole prevozi teret čije dimenzije, odnosno masa premašuju najveće dopuštene dimenzije, odnosno masu ili osovinsko opterećenje, naredit će vozaču da odmah prekine kretanje vozilom i otkloni

neispravnost ili da vozilo odveze do određenog mesta gdje može otkloniti neispravnost, odnosno pribavi dozvolu za izvanredni prijevoz.

(2) Ako policijski službenik zatekne vozilo koje se kreće cestom na kojoj je kretanje te vrste vozila zabranjeno ili se kreće bez zimske opreme na dijelu ceste i u vrijeme kada je zimska oprema obvezna, naredit će vozaču da odmah prekine kretanje vozilom ili da vozilom nastavi kretanje na cesti na kojoj je kretanje te vrste vozila dopušteno, odnosno da upotrijebi zimsku opremu.

(3) Policijski službenik može narediti vozaču da vozilo odveze na tehnički pregled radi utvrđivanja neispravnosti ili narediti u suradnji sa stručno osposobljenim nadzornikom pravne osobe koja upravlja i gospodari javnim cestama, da se izvrši kontrola ukupne mase, osovinskog opterećenja i dimenzija vozila. Ako se na tim pregledima utvrdi da vozilo nije tehnički ispravno ili prekoračuje dopuštenu masu ili osovinsko opterećenje ili ukupnu nosivost ili dimenzije vozila, troškove pregleda i kontrole snosi vozač.

(4) Policijski službenik isključit će iz prometa i vozilo koje nije registrirano ili koje nema propisane registarske pločice ili koje nije u propisanom roku podvrgnuto redovnom ili izvanrednom tehničkom pregledu ili za koje nije produženo važenje prometne dozvole.

(5) Ako vozač ne postupi po naređenju iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, policijski službenik isključit će vozilo iz prometa. Isključenje vozila iz prometa traje sve dok se ne otklone razlozi zbog kojih je vozilo isključeno.

(6) Vozač je dužan isključeno vozilo odmah ukloniti s ceste na mjesto na kojem neće ugrožavati sigurnost prometa ili ometati normalan tok prometa (parkiralište, ugibalište i sl.), a najkasnije u roku od 12 sati vozač je dužan ukloniti isključeno vozilo sa ugibališta i sličnih mjeseta.

(7) Ukoliko vozač nastavi upravljati vozilom nakon što je isključeno iz prometa na cesti ili ne ukloni vozilo sukladno odredbi stavka 6. ovoga članka, policijski službenik će ponovo vozilo isključiti iz prometa ili u smislu članka 85. ovoga Zakona izdati nalog za njegovo premještanje na drugo mjesto.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje je isključeno iz prometa.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od najmanje 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba fizička osoba-obrtnik ako naredi ili dopusti da u prometu na cestama sudjeluje vozilo koje je isključeno iz prometa.

(10) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(11) Novčanom kaznom od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 292.

(1) Policijski službenik koji je isključio vozilo iz prometa vozaču će privremeno oduzeti registarske pločice.

(2) Policijski službenik koji je isključio iz prometa vozilo namijenjeno za prijevoz opasnih tvari zbog prekršaja iz članka 291. ovoga Zakona privremeno će oduzeti i ADR certifikat vozila.

(3) Policijska uprava, odnosno policijska postaja čiji je policijski službenik privremeno oduzeo registarske pločice dužne su ih vozaču vratiti kada prestanu razlozi zbog kojih su oduzete.

(4) Ako vozač u roku od 30 dana ne otkloni razloge zbog kojih je vozilo isključeno iz prometa i ne preuzme oduzete registarske pločice, iste će se dostaviti tijelu koje vozilo vodi u evidenciji.

(5) Policijski službenik koji je privremeno oduzeo registarske pločice, tahografski zapis ili ADR certifikat vozila prema odredbama ovoga članka, članka 285. i članka 291. ovoga Zakona, dužan je vozaču o tome izdati potvrdu koja sadrži naziv i sjedište tijela čiji je službenik oduzeo registarske pločice, tahografski zapis ili ADR certifikat vozila, vrstu i registarski broj vozila, naziv tijela koje je izdalo prometnu dozvolu, ime i prezime vlasnika vozila i njegovu adresu, ime i prezime vozača i njegovu adresu, razlog oduzimanja, datum, vrijeme, cestu i mjesto oduzimanja, način i vrijeme vraćanja te pečat tijela i potpis policijskog službenika.

Članak 293.

Novčane kazne naplaćene prema ovom Zakonu prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske, a koriste se prema odluci Vlade Republike Hrvatske za financiranje preventivnih aktivnosti u cestovnom prometu te za podmirenje troškova jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kada obavljaju poslove iz ovoga Zakona.

2. POSEBNE ODREDBE O PREKRŠAJIMA

Članak 294.

(1) Za prekršaje iz ovoga Zakona kojima je izazvana prometna nesreća, počinitelju će se izreći najmanje dvostruka novčana kazna od najniže kazne propisane za taj prekršaj.

(2) Ukoliko je za prekršaj kojim je izazvana prometna nesreća propisana zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, tada se ona izriče u trajanju najmanje tri mjeseca, a izriču se i dodatna dva negativna boda.

Članak 295.

(1) Novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja naplaćuju policijski službenici, odnosno za prekršaje za koje su ovlašteni postupati na osnovi članka 5. stavka 3. ovoga Zakona i službenici nadležnog upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Sudioniku u prometu koji ne plati novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja policijski službenik, odnosno službenik nadležnoga upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izdat će prekršajni nalog s uputom da novčanu kaznu može platiti u roku od osam dana od dana uručenja prekršajnog naloga.

(3) Radi osiguranja izvršenja kazne ili zaštitne mjere, odnosno osiguranja nazočnosti u prekršajnom postupku, policijski službenik može strancu naložiti mjeru opreza privremenog oduzimanja putovnice, odnosno druge isprave koja služi kao zamjena za putnu ispravu, do tri dana.

(4) Mjera opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole izriče se u trajanju do 30 dana nalogom na način i u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(5) Policijski službenici i službenici nadležnoga upravnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prekršaje za koje je predviđena kazna u ovom Zakonu u iznosu od 300,00 do 700,00 kuna, u slučajevima kada prekršajem nije izazvana opasnost za druge sudionike u prometu, mogu umjesto novčane kazne izreći mjeru pisanih upozorenja. Mjera pisanih upozorenja ne može se izreći za prekršaje za koje su propisani negativni bodovi niti osobi kojoj je takva mjera u zadnjih 12 mjeseci već izrečena. Izrečena mjera pisanih upozorenja evidentira se u evidenciji.

Članak 296.

Ako instruktor vožnje izgubi pravo upravljati vozilima na temelju članka 287. ovoga Zakona ili mu bude izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije ili zaštitna mjera prestanak važenja vozačke dozvole, on se za to vrijeme ne smije baviti ospozobljavanjem kandidata za vozače u praktičnom upravljanju vozilom.

Članak 297.

(1) Tijelo koje izrekne kaznu, odnosno zaštitnu mjeru iz ovoga Zakona, dužno je o izrečenoj kazni, odnosno mjeri obavijestiti ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa i ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u roku od osam dana od pravomoćnosti.

(2) O izrečenim, zaštitnim mjerama, negativnim bodovima, mjerama pisanog upozorenja, prometnim nesrećama i njihovim posljedicama te o vozačima vozila i vozilima ministarstvo nadležno za unutarnje poslove vodi evidenciju.

(3) S podacima iz evidencije iz stavka 1. i 2. ovoga članka mogu se koristiti pravosudna tijela, upravna tijela koja vode prekršajni postupak te ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(4) S evidencijama o prometnim nesrećama te o vozačima i vozilima mogu se osim tijela iz stavka 3. koristiti i zdravstvene i druge institucije, organizacije i tijela koja se bave pitanjima sigurnosti prometa te pravne i fizičke osobe koje obavljaju javni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe te provode javne ovlasti na temelju ovoga Zakona.

Članak 298.

(1) Trajanje zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom računa se od dana upisivanja zaštitne mjere u vozačku dozvolu, odnosno u evidenciju o izdanim vozačkim dozvolama na temelju pravomoćne odluke o izricanju te mjere.

(2) Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne računa se u vrijeme trajanja zaštitne mjere iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ovlašćuje se ministar nadležan za unutarnje poslove da doneše propise o načinu evidentiranja, praćenja i objave podataka o izrečenim kaznama, mjerama sigurnosti, zaštitnim mjerama, negativnim bodovima, mjerama pisanog upozorenja, prometnim nesrećama i njihovim posljedicama, o programu i načinu predavanja o posljedicama prometnih nesreća i o programu sigurne vožnje.

Članak 299.

(1) Izvršenje zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom može se odgoditi na određeno vrijeme, osim za prekršaje iz članka 199. ovoga Zakona, ako tijelo koje je izreklo zaštitnu mjeru utvrdi da se, prema okolnostima u kojima je prekršaj počinjen i prema ponašanju počinitelja nakon počinjenog prekršaja, a s obzirom na njegovo ranije ponašanje u prometu, može očekivati da on i bez izvršenja te mjere neće ubuduće činiti prekršaje u prometu na cesti.

(2) Tijelo koje vodi prekršajni postupak, profesionalnim vozačima, instruktorima vožnje ako bi se bezuvjetnim izricanjem zaštitne mjere ugrozila njihova egzistencija, odgodit će izvršenje zaštitne mjere zabrane upravljanja vozilom određene vrste ili kategorije, osim za prekršaje iz članka 199. ovoga Zakona uz uvjet da počinitelj prekršaja u određenom roku, koji ne može biti kraći od jedne ni duži od dvije godine, ne počini drugi prekršaj iz ovoga Zakona za koji se može izreći zaštitna mjeru.

(3) U odluci o prekršaju kojim je izrečena mjeru iz stavka 1. i 2. ovoga članka odredit će se vrijeme trajanja te mjere i vrijeme za koje se odgađa njezino izvršenje.

(4) Ukoliko prekršitelj u roku na koji je odgodjeno izvršenje zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom ne počini novi prekršaj za koji je propisana zaštitna mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom zaštitna mjeru se neće izvršiti.

Članak 300.

(1) Odgodeno izvršenje zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom odredene kategorije opozvat će se ako počinitelj prekršaja, u roku za koje je izvršenje odgodjeno, počini novi prekršaj za koji je propisano izricanje zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom odredene kategorije.

(2) Ako tijelo koje vodi prekršajni postupak izrekne počinitelju prekršaja novu zaštitnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom i opozove odgođeno izvršenje ranije zaštitne mjere, vrijeme trajanja nove zaštitne mjere zbrojiti će se s vremenom trajanja ranije izrečene, a odgođene zaštitne mjere i izreći će se jedna zaštitna mjera čije ukupno trajanje ne može biti duže od dvije godine.

(3) Izvršenje zaštitne mjere iz stavka 2. ovoga članka ne može se odgađati.

Članak 301.

Vozaču koji ima inozemnu vozačku dozvolu i počini prekršaj na teritoriju Republike Hrvatske umjesto izricanja zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom izreći će se zabrana korištenja inozemne vozačke dozvole na teritoriju Republike Hrvatske.

Članak 302.

Instruktor vožnje pod čijim se nadzorom kandidat za vozača obučava u upravljanju vozilom u prometu na cesti, kaznit će se za prekršaj što ga počini kandidat za vozača, osim ako nije bio u mogućnosti spriječiti prekršaj.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 303.

(1) Propise o sadržaju, obliku i boji obrazaca donose ministri nadležni za provedbu pojedinih odredbi ovoga Zakona.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona ministarstvo nadležno za unutarnje poslove preuzima evidencije, upisnike, pismohranu i drugu dokumentaciju koju koristi i vodi ministarstvo nadležno za obrazovanje u obavljanju poslova osposobljavanja kandidata za vozače.

Članak 304.

(1) Odredbe članka 216. stavka 2. o dobnoj granici za upravljanje vozilima M kategorije i odredbe članka 221. ne primjenjuju se na vozače koji su položili vozački ispit do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) - brisan

(3) - brisan

(4) Autoškole koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona imale ovlaštenje za osposobljavanje kandidata iz predmeta Pružanje prve pomoći mogu nastaviti osposobljavanje.

(5) Autoškole, osnovane do dana početka primjene ovoga Zakona, dužne su uskladiti organizaciju i djelatnost sukladno odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 303. ovoga Zakona.

(6) Autoškolama koje ne usklade organizaciju i djelatnost u roku iz stavka 3. ovoga članka, ovlaštenje za obavljanje tih poslova prestaje danom isteka tog roka.

(7) Uvjete za autoškole ili škole sigurne vožnje i program provjere, propisati će ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 305.

(1) Osobe koje su stručnu spremu za poslove stručnog voditelja stekle po ranijim propisima a nemaju stručnu spremu propisanu člankom 203. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati poslove stručnog voditelja, a najduže tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Osobe koje su stručnu spremu za osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila stekle prema ranijim propisima, a nemaju stručnu

spremu propisanu člankom 203. stavkom 1. ovoga Zakona, mogu i dalje osposobljavati kandidate za vozače iz tog nastavnog predmeta, a najduže tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Osobe koje su stručnu spremu za ovlaštenog ispitiča za nastavni predmet Prometni propisi i sigurnosna pravila i upravljanje vozilom stekle prema ranijim propisima, a nemaju stručnu spremu propisanu člankom 208. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati poslove ovlaštenog ispitiča iz tih nastavnih predmeta, a najduže tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Osobe iz članka 206. stavka 6. dužne su položiti stručni ispit u roku od godine dana od donošenja programa stručnog ispita iz stavka 7. istoga članka.

Članak 306.

(1) Stanice za tehničke preglede vozila dužne su uskladiti organizaciju i djelatnost u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu odgovarajućih provedbenih propisa iz članka 273. stavka 3. i članka 308. ovoga Zakona.

(2) Stanice za tehničke preglede vozila koje ne usklade svoj rad i organizaciju u roku iz stavka 1. ovoga članka, prestaju s radom istekom tog roka.

Članak 307.

(1) Osobe koje do stupanja na snagu ovoga Zakona imaju dopuštenje (licencu) za obavljanje poslova nadzora tehničke ispravnosti vozila izdanu od ministarstva nadležnog za unutarnje poslove mogu i dalje obavljati te poslove iako ne ispunjavaju uvjete iz članka 260. ovoga Zakona.

(2) Osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona obavljale ispitivanje vozila i obradu dokumentacije te pregled za potrebe ispitivanja vozila iz članka 278. ovoga Zakona a koje ne ispunjavaju uvjete iz navedenog članka mogu nastaviti obavljati te poslove te će im ministarstvo nadležno za poslove prometa izdati dopuštenje (licenca).

Članak 308.

(1) Stručne organizacije iz članka 206. i 273. ovoga Zakona dužne su uskladiti i organizirati svoju djelatnost i donijeti akte propisane ovim Zakonom u roku od tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Stručne organizacije iz članka 206. i 273. ovoga Zakona koje ne usklade svoj rad i organizaciju i ne donesu akte propisane ovim Zakonom u roku iz stavka 1. ovoga članka, prestaju s radom istekom tog roka.

Članak 309.

(1) Vozačke dozvole izdane sukladno važećim propisima zamijenit će se u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Prilikom zamjene vozačkih dozvola vozaču koji ima vozačku dozvolu A, B,C,D i E kategorije, pored tih kategorija ovjerit će se i A1, B+E, C1+E, C+E i D+E kategorija.

(3) Prilikom zamjene vozačkih dozvola izdanih na rok od 65 godina vozaču će se izdati vozačka dozvola na rok od 80 godina ukoliko ne postoji ograničenje u uvjerenju o zdravstvenoj sposobnosti za vozača motornog vozila.

Članak 310.

(1) Obrasce u svezi s vozačkim dozvolama i registracijom vozila, registre, registarske i druge pločice izrađuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili organizacija koju ono za to ovlasti.

(2) Obrasce i registre u svezi s tehničkim pregledima vozila propisuje ministar nadležan za

unutarnje poslove, a izrađuje stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona.

(3) Cijene obrazaca, registara, registarskih i drugih pločica iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 311.

Ministri i drugi dužnosnici ovlašteni ovim Zakonom za donošenje odluka i propisa donijet će ih u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 312.

Do donošenja provedbenih propisa iz ovoga Zakona, ostaju na snazi sljedeći provedbeni propisi ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona:

1. Pravilnik o prometnim znakovima, opremi i signalizaciji na cestama (»Narodne novine«, br. 34/03.),
2. Pravilnik o turističkoj i ostaloj signalizaciji na cestama (»Narodne novine«, br. 87/02.),
3. Pravilnik o znacima što ih sudionicima u prometu na cestama daju ovlaštene osobe (»Narodne novine«, br. 9/93.),
4. Pravilnik o zdravstvenim uvjetima kojima moraju udovoljavati vozači motornih vozila (»Sl. list SFRJ«, br. 5/82.),
5. Pravilnik o zdravstvenim pregledima o duševnoj i tjelesnoj sposobnosti za upravljanje vozilima na motorni pogon (»Narodne novine«, br. 30/70.) i Rješenje o visini naknade za zdravstveni pregled vozača (»Narodne novine«, br. 32/98.),
6. Pravilnik o načinu obilježavanja vozila kojim se prevoze djeca (»Narodne novine«, br. 12/93.),
7. Pravilnik o ukupnom trajanju vremena upravljanja vozilom, o radu udvojenih posada, odmorima vozača i o individualnoj kontrolnoj knjižici (»Narodne novine«, br. 18/93. i 58/95.),
8. Pravilnik o posebnom znaku za obilježavanje vozila invalida (»Narodne novine«, br. 12/93. i 47/94.),
9. Pravilnik o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa (»Narodne novine«, br. 110/01.),
10. Pravilnik o načinu i postupku vađenja krvi i uzimanja urina za analizu radi utvrđivanja koncentracije alkohola, prisustva opojnih droga i psihootaktivnih tvari (»Narodne novine«, br. 107/99.) i Rješenje o određivanju zdravstvenih i drugih ustanova za analizu uzoraka krvi i urina radi utvrđivanja koncentracije alkohola, prisustva opojnih droga ili psihootaktivnih tvari (»Narodne novine«, br. 2/00., 101/00. i 11/01.),
11. Pravilnik o registraciji vozila na motorni pogon i priključnih vozila (»Narodne novine«, br. 12/93., 22/93. i 149/02.) i Rješenje o određivanju cijene obrazaca i registarskih pločica (»Narodne novine«, br. 22/95., 22/96., 38/96., 101/96. i 89/98.),
12. Pravilnik o registraciji i opremi te uvjetima za upravljanje vozila Ministarstva unutarnjih poslova (»Narodne novine«, br. 55/94., 83/94., 57/96. i 142/03.),
13. Pravilnik o tehničkim pregledima vozila (»Narodne novine«, br. 9/93., 69/96., 2/01., 149/02. i 150/03.),
14. Pravilnik o vozačkim dozvolama (»Narodne novine«, br. 12/93. i 149/02.),
15. Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu izdavanja dozvole instruktora vožnje (»Narodne novine«, br. 8/93. i 103/97.),
16. Pravilnik o registraciji vozila Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 79/02.),
17. Pravilnik o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama (»Narodne novine«, br.

59/98. i 18/04.),

18. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati uređaji i oprema za pogon motornih vozila plinom (»Narodne novine«, br. 4/00., 57/01. i 91/01.),

19. Pravilnik o tehničkim uvjetima i ispitivanju tahografa (»Narodne novine«, br. 65/01.),

20. Pravilnik o ispitivanju vozila (»Narodne novine«, br. 17/93.),

21. Pravilnik o utvrđivanju mreže i kriterija o dostatnom broju stanica za tehnički pregled vozila (»Narodne novine«, br. 166/98., 105/01., 34/02., 63/02., 130/03., 158/03. i 89/04.),

22. Pravilnik o jedinstvenom informatičkom sustavu i obradi podataka tehničkih pregleda i registracije vozila (»Narodne novine«, br. 166/98.),

23. Pravilnik o programu i načinu stručnog usavršavanja i provjeri stručnosti kontrolora i drugih djelatnika koji rade na stručnim poslovima tehničkih pregleda i registracije vozila i Program ispita za kontrolore tehničke ispravnosti vozila (»Narodne novine«, br. 166/98.),

24. Pravilnik o stručnom nadzoru nad radom stanica za tehnički pregled vozila (»Narodne novine«, br. 166/98.),

25. Pravilnik o normativima rada i jedinstvenim elementima vrednovanja rezultata rada u stanicama za tehnički pregled vozila (»Narodne novine«, br. 166/98. i 34/02.),

26. Pravilnik o naknadama za tehnički pregled i drugim poslovima koji se obavljaju u stanicama za tehnički pregled vozila (»Narodne novine«, br. 166/98., 109/01., 34/02., 198/03.),

27. Pravilnik o uvjetima rada, organizacijskim i drugim uvjetima za rad stanica za tehnički pregled vozila (»Narodne novine«, br. 166/98.),

28. Pravilnik o odori i oznakama školskih prometnih jedinica i prometnih jedinica mladeži (»Narodne novine«, br. 40/93.),

29. Pravilnik o programu i načinu osposobljavanja i djelovanja školskih prometnih jedinica i prometnih jedinica mladeži (»Narodne novine«, br. 40/93. i 66/93.),

30. Pravilnik o odori željezničkih djelatnika i načinu zaustavljanja prometa na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini (»Narodne novine«, br. 33/97.),

31. Pravilnik o osposobljavanju kandidata za vozače vozila na motorni pogon (»Narodne novine«, br. 89/94., 42/95., 30/98. i 53/98.),

32. Pravilnik o osposobljavanju vojnih osoba za vozače vozila na motorni pogon i načinu polaganja vozačkih ispita (»Narodne novine«, br. 22/93.),

33. Pravilnik o uvjetima i načinu polaganja vozačkog ispita (»Narodne novine«, br. 89/94., 30/98. i 53/98.),

34. Pravilnik o organizaciji i provedbi vozačkih ispita (»Narodne novine«, br. 99/98.),

35. Pravilnik o osposobljavanju kandidata za vozače vozila na motorni pogon iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijedenim u prometnoj nezgodi (»Narodne novine«, br. 59/98.),

36. Pravilnik o programu i načinu predavanja o posljedicama prometnih nezgoda te programu i načinu provjere poznavanja propisa (»Narodne novine«, br. 69/96. i 102/01.) i Rješenje o određivanju visine troškova predavanja o posljedicama prometnih nezgoda i provjere poznavanja prometnih propisa (»Narodne novine«, br. 106/96.),

37. Naredba o ograničenju prometa na cestama (»Narodne novine«, br. 38/04. i 51/04.),

38. Naredba o prometu vozila na motorni pogon i priključnih vozila na cestama u zimskim uvjetima (»Narodne novine«, br. 9/93. i 103/95.),

39. Propisi o homologaciji vozila i dijelova i o temeljnim zahtjevima za traktore koji su doneseni na temelju Zakona o normizaciji (»Narodne novine«, br. 55/96.).

Članak 313.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine«, br. 84/92., 5/93., 6/93., 26/93., 29/94., 43/96., 46/96., 54/96. i 59/96.).

Članak 314.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 20. kolovoza 2004.

**Odredbe Uredbe o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama
(<Narodne novine>, broj 142/2006 od 28.12.2006.) koje su preostale nakon autorskog
pročišćavanja teksta Zakona o sigurnosti prometa na cestama**

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama« osim odredaba članka 5. stavaka 3. i 9. ovoga Zakona koje stupaju na snagu 1. siječnja 2008. godine i odredbe članka 221. stavka 5. Zakona koja stupa na snagu 1. siječnja 2009. godine.

Klasa: 340-08/06-01/01

Urbroj: 5030109-06-2

Zagreb, 21. prosinca 2006.

Potpredsjednica Vlade
i ministrica obitelji, branitelja i
međugeneracijske solidarnosti
Jadranka Kosor, dipl. iur., v. r.